

TRST - Na 4. strani
Italijani fašisti in tudi komunisti
Posvet o ezulih in manjšini v Istri

TRST - Na 6. strani
»Bojkot bojkota« povzroča slabo kri
Palestinsko vprašanje v Cosolinijevi koaliciji

TRŽIČ - Na 17. strani
Poglobitev kanala nujna za pristanišče
Včeraj je zasedal posvetovalni odbor

POGOVOR - Kralj (L) jubilej in načrti Glasbene matice

POKOJNINE - Zanje porabi še vedno dvakrat več letnega državnega dohodka kot drugi

Italija ostaja pepelka

NABREŽINA - PRI POSTAJI

Še drugi most

Junija 2016 bo promet stekel po cesti čez železnico

FOTODAMJON

RIM - Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj OECD je pohvalila italijanske reforme na pokojninskem področju, a zadržala, da bo morala v prihodnjih letih storiti še več. Italija za pokojnine porabi letno več kot 15 odstotkov svojega BDP kar je dvakrat več kot v večini drugih držav. Poleg tega v taliji še vedno dela le 26 odstotkov ljudi med 60. in 64. letom starosti, povprečje držav OECD pa je 45 odstotkov. Kljub temu, je zapisano v poročilu, veliko upokojencev prejema relativno dobro pokojnino, čeprav so v pokojninski sklad, kot je potrdil predsednik pokojninskega zavoda INPS Tito Boeri, vplačali razmeroma malo denarja, med njimi pa je revežev manj (9,3%), kot med mlajšimi (12%). Za zdajšnje tridesetletnike pa velja, da bodo njihove pokojnine, tudi če bodo delali do 70. leta, v povprečju za 25% skromnejše od tistih, ki jih prejema zdajšnji sedemdesetletniki.

Na 3. strani

ŠPORT Naš športnik: zamejski nominiranci

Kdo od slovenskih športnikov (ter ekip) iz Italije bo izbran v ožji izbor skupne primorske nagrade Naš športnik 2015, ki bo v torek, 29. decembra, v Kulturnem domu v Izoli?

Športni novinarji Primorskega dnevnika, Deželnega sedelca Rai FJK in spletne strani slo-sport.org smo izbrali šest nominirank, nominirancev in ekip, ki nastopajo v članskih kategorijah.

Na 21. strani

TRST - Anketa med 384 podjetniki

Terciarni sektor: gospodarski zagon

Občina Zgonik:
50.000 € za dvojezično poslovanje

Na 5. strani

Camber, jota in
»smrtonosno orožje«

Na 5. strani

Hišo v Morellijevi ulici
bodo kmalu porušili

Na 14. strani

V Novi Gorici knjižni
sejem pod jelkami

Na 16. strani

SOVODNJE
Knjižnica se pripravlja na selitev

Sovodnjska knjižnica bo dobila nove prostore. Občinska uprava se je namreč začela pripravljati na njeno selitev v Butkovičevo domačijo, ki bo s knjižnico zaživela v začetku spomladi.

Na 14. strani

DREVESNICA in VRTNARIJA
Helianthus

Pester izbor dreves, vejevja in božičnih zvezd

OB NEDELJAH
ODPRTO

Trst - Prosek 1000 (Bivši Il Giardiniere)
Info: tel. 040 25 28 148 - helianthus2013@libero.it

AgR

Zlatarna Tul

Urniki: od torka do sobote: 9.15 - 15.30

ZIMSKA AKCIJA
POPUSTI NA VSEH ARTIKLIH DO 50%
Boljunec - na Trgu tel. 040 228092

BLIŽNJI VZHOD - Težko sestavljanje koalicije proti Islamski državi

Obama pričakuje, da bo Rusija sodelovala

PARIZ - Ameriški predsednik Barack Obama je ob robu podnebne konference v Parizu dejal, da pričakuje postopno spremembo ruske strategije glede Sirije.

»Mislim, da je možno, da bomo v prihodnjih mesecih priča spremembi ruske taktike in priznanju, da je napočil čas za končanje državljanske vojne v Siriji,« je poudaril Obama. »To ne bo lahko. Preveč krvi je bilo že prelite,« je izpostavil in dodal, da je Rusija porabila več let, da je na oblasti obdržala režim sirskega predsednika Bašarja al Asada. Računico ruskega predsednika Vladimirja Putina sta po mnenju Obame spremenila teroristični napad na rusko potniško letalo nad Sinajem pred mesecem dni in nedavna sestrelitev ruskega vojaškega letala s strani Turčije.

»Mislim da Putin, ki se še dobro spominja Afganistana, razume, da se noče pogrezniti v brezuspešno državljansko vojno, ki bo vse ohromila,« je poudaril ameriški predsednik.

Ob tem je priznal, da Washington in Moskva ostajata na nasprotnih bregovih glede Asadove usode, a ocenil, da se bo tudi Rusija slej ko prej strinjala, da mora Asad oditi s položaja. »Nekdo, ki pobije na stotisoče rojakov, zame ni legitimen voditelj,« je še dejal glede Asada.

A tudi če ne upoštevamo moralne drže, je po mnenju Obame praktično nemogoče, da bi Asad dosegel spravo med vsemi strankami in vlado, ki bi vključevala vse. Ameriški predsednik je še dejal, da je naslednji korak v diplomatskih prizadevanjih glede Sirije v pogajalski proces vključiti zmerne opozicijske skupine.

»Na koncu bo Rusija ugotovila, kakšno grožnjo skrajna Islamska država predstavlja njej in njenim državljanom ter da mora skleniti zaveznitva z nami, ki se borimo proti IS,« je še zardil Obama.

Ameriški predsednik je tudi pozval Turčijo in Rusijo, naj končata zaostranje zaradi sestrelitve ruskega vojaškega letala in se raje osredotočita na »skupno sovražnico«, skrajno sunitsko skupino Islamska država. »Želim biti zelo jassen. Turčija je zaveznica Nata. ZDA podpirajo pravico Turčije, da brani sebe, svoj zračni prostor in svoje ozemlje,« je po srečanju s turškim predsednikom Recepom Tayyipom Erdoganom poudaril Obama.

»Vsi imamo skupnega sovražnika, IS, in rad bi dosegel, da se vsi osredotočimo na to grožnjo,« je še dejal. Erdogan pa je zatrdil, da bi rad končal napetosti z Moskvo. »Vedno smo se pripravljene zateči k diplomatskemu jeziku (...) želimo se izogniti napetostim,« je dejal.

Turčija vztraja, da je rusko letalo, ki je bilo na operaciji v Siriji, prejšnji torek sestrelila zaradi kršenja turškega zračnega prostora, kar Moskva zanika. Po sestrelitvi letala na sirsko-turški meji je Putin v minulih dneh že obtožil oblasti v Ankari, da so pomagali teroristov in da IS nafto izvažajo preko Turčije. Ameriški State Department je v ponedeljek potrdil, da dokazi iz turških in ameriških virov kažejo, da je letalo kršilo turški zračni prostor, čeprav so ga na to večkrat opozorili.

Renzi: potrebna skupna strategija

RIM - Italijanski premier Matteo Renzi je včeraj vnovič potrdil, da Italija ne načrtuje vojaškega posega ne v Li-

biji ne v Siriji. »Poseg ni na dnevnem redu, vsaj dokler ne bo dozorela skupna politično-diplomatska strategija,« je povedal Renzi.

Eksplorzija v Istanbulu

ISTANBUL - V istanbulskem okrožju Bayrampasa je medtem včeraj v bližini postaje podzemne železnice eksplodirala cevna bomba. V eksploziji je bilo ranjenih pet ljudi. Eksplozija na mostu za pešce nad postajo podzemne železnice v stanovanjski in industrijski četrti v evropskem delu Istanbula je odjeknila ravno med večerno prometno konico. Po incidentu so ustavili promet na nekaterih progah podzemne železnice.

IS ima težave pri širjenju svojega ozemlja v Libiji

NEW YORK - Skrajna skupina Islamska država v Libiji nima več kot 2000 do 3000 borcev in ima težave pri širjenju svojega ozemlja v tej severnoafriški državi, kaže poročilo ZN.

Kot opozarjajo ZN, džihadistična skupina, ki nadzoruje obsežna območja v Siriji in Iraku, še vedno predstavlja grožnjo v Libiji, vendar je opaziti več šibkih točk pri njenih dejavnostih. IS je namreč le ena od številnih oboroženih skupin in se sooča z močnim odporom lokalnega prebivalstva, težave pa ima tudi pri vzpostavljanju in ohranjanju lokalnih zavezništov. Kljub več napadom na naftne objekte IS nima dovolj zmogljivosti, da bi zasedla, obdržala in upravljala naftna polja ali rafinerije, ugotavlja poročilo ZN. Prav tako ni podatkov, da bi IS služila s tihotapljenjem beguncev ali vzpostavila dovršen sistem izsiljevanja, kakršnega ima v Siriji in Iraku.

Nemška vojska proti džihadistom z letali tornado, fregato in kontingentom 1200 vojakov

BERLIN - Nemška vlada kanclerke Angele Merkel je potrdila načrt, da v boj proti džihadistom Islamske države (IS) v Siriji in Iraku pošlje nemške vojake. V operaciji naj bi sodelovalo več nemških izvidniških letal tipa tornado (na sliki). Na območje bodo napotili tudi fregato, ki naj bi pomagala pri zaščiti francoske letalonosilke Charles de Gaulle. Nemci pa bodo sodelovali tudi z eno "letečo cisterno" za polnjenje letal z gorivom med letom, satelitskim izvidovanjem in poveljniškimi kapacitetami Kontingent bo lahko štel do 1200 vojakov.

Mandat misije je za zdaj omejen na leto dni, kar je sicer pri tovrstnih operacijah v tujini običajno. Vendar pa v nemški vojski ocenjujejo, da bi boj proti IS lahko potekal precej dlje časa, lahko bi trajal tudi več kot deset let.

IS namreč ni prisotna le v Siriji in Iraku, ampak tudi v Severni Afriki in Maliju. Zgolj letalski napadi pa ne bodo zlomili te teroristične milice. »Če želimo premagati IS in jo uničiti, potem bi se morali tega problema lotiti z velikim angažmajem. To pa ni možno rešiti le z vojaškimi sredstvi,« je opozoril predsedujoči združenja nemških vojakov Andre Wüstner. Odločitev vlade mora sicer formalno potrditi še bundestag.

VATIKAN - Premiera filma o sedanjem papežu Jorgeju Mariu Bergogliu režiserja Luchettija

»Call me Francesco«

VATIKAN - V Vatikanu so včeraj premierno prikazali film Call Me Francesco, ki prikazuje življenje papeža Franciška od mladosti v Buenos Airesu do njegovega nastopa na čelu Rimskokatoliške cerkve marca 2013. Med drugim je v njem predstavljeno tudi tematično obdobje, ki ga je papež doživel za časa vojaške diktature v Argentini med letoma 1976 in 1983.

Papež Francisek, rojen kot Jorge Mario Bergoglio, je mladost preživel v Buenos Airesu, obkrožen s podporniki režima Juana Dominga Perona. Med šolanjem za duhovnika se je tudi zaljubil, a se je odločil, da nadaljuje svojo pot.

Ko se je v Argentini začela diktatura, je Bergoglio, tedaj predstojnik jezuitov v Argentini, hodil po tanki liniji, da se je izogibal ustrahovanju generalov in skušal zaščititi preganjane prijatelje. Hkrati so do njega vedno znova segle vesti o prijateljih in kolegi, ki so skrivnostno izginili ali bili podvrženi mučenju.

Režiser filma Daniele Luchetti je povedal, da si papeža Franciška v 98-minutnem filmu ni želel predstaviti kot svetnika: »Tu je bila nevarnost. Želel sem spoštovati zgodovino Argentine, zato sem prisluhnul vsakemu predlogu, brez kakršnega koli trivializiranja.«

Luchettijev film se osredotoča na Bergogliev značaj in ga predstavlja kot avtoritarno, a hkrati občutljivo osebnost. Na vrhuncu diktatorske represije je v svojem semenišču ponudil zavetje preganjanim študentom in pomagal materam, katerih otroci so za časa diktature »izginili«.

Režiser zatrjuje, da je v filmu ponudil realističen in uravnotežen portret ljudi in dogodkov. S tem se po pisanju AFP morda ne bi strinjali tisti, ki menijo, da bi današnji papež za časa diktature lahko storil več in spregovoril proti njej.

Papeža Franciška v filmu igrata latinsko-ameriški igralec Rodrigo de la Serna, ki ga uteleša v mladih letih, in Čilenec Sergio Hernandez, ki ga je upodobil v aktualnem obdobju. Serna je dejal, da je vloga čutil kot veliko odgovornost zaradi zgodovinske in duhovne veličine, ki jo nosi.

Produkcija filma je stala 14 milijonov evrov, snemali pa so ga 15 tednov v Argentini in Italiji. Call Me Francesco je že drugi film o papežu Francišku. Pred tem je španski režiser Beda Do Campo Feijoo posnel film Francisco, el padre Jorge, ki so ga v Argentini premierno prikazali septembra. (STA)

SLOVENIJA

Reševanje zadolženega Mirka Tuša

LJUBLJANA - Celjska skupina Tuš se je znašla v hudih težavah, potem ko je bankam upnicam prekipelo. Skupina nekoč najbogatejšega Slovenca Mirka Tuša dolguje bankam celih 400 milijonov evrov, dobaviteljem pa še dobrih 100 milijonov evrov, so poročale Finance. »Po petih letih prestrukturiranja in reševanja, po več odslovljenih svetovalcih in večmesečnih moratorijih, ko Tušu bankam ni bilo treba plačati niti centa, je bankam upnicam prekipelo,« so pisale Finance. Banke bodo reprogramirale kredite, a bodo stvari vzele v svoje roke. V Tušu pravijo, da postopek finančnega prestrukturiranja poteka v skladu z utečeno prakso v podobnih primerih: »Dogovori s finančnimi partnerji so pri koncu, zaradi zaupnosti podatkov jih ne moremo komentirati. Podpisan dogovor bo prinesel dolgoročno finančno vzdržnost in bo končan znotraj zakonsko opredeljenega časovnega okvirja.«

V reševanje Tuša, ki ga bremenita slabo poslovanje in visoka zadolženost, se je vključila vlada. Gospodarski minister Zdravko Počivalšek verjame, da se bo našla prava pot, da bo celjski trgovec odigral svojo vlogo: kupovati slovenske proizvode. Vlada je ustanovila delovno skupino, ki bo pripravila strokovna izhodišča za vzpostavitev stabilne verige med dobavitelji in potrošniki v Sloveniji.

Sodišče v Haagu proti srbskim radikalcem

HAAG - Mednarodno sodišče za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije v Haagu je včeraj vložilo obtožnico proti trem vodilnim predstavnikom srbske ultranacionalistične Srbske radikalne stranke, ki jo vodi obtoženec Vojislav Šešelj. Sodišče jih je obtožilo, ker so v procesu proti Šešlju izsiljevali priče in niso spoštovali sodišča. Petra Jojića, Jova Ostojića in Vjerico Radeto je doletel zaporni nalog.

Šešelj je obtožen vojnih zločinov in zločinov proti človečnosti nad Hrvati in Bošnjaki na Hrvaškem, v BiH ter Vojvodini med letoma 1991 in 1993. Pred letom dni so ga iz zdravstvenih razlogov začasno izpustili iz haškega pripora. Od takrat se Šešelj neče prostovoljno vrniti v Haag.

ITALIJA - Analiza OECD

Kljub spremembam pokojninski sistem še »škripa«

V pokoj še vedno prezgodaj - Najbolj oškodovane so mame

RIM - Težko je verjetno, ampak kaže, da je res. Kljub temu, da je vlada Maria Montija na področju pokojninske politike sprejela leta 2011 izjemno težke ukrepe, ki so spravili v jok ministrov Fornero, organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj OECD v svojem zadnjem poročilu trdi, da bo morala Italija v naslednjih letih spet resno obravnavati vprašanje nevdržnosti pokojninskega sistema. Zapisali so namreč, da Italija za pokojnine porabi letno več kot 15 odstotkov svojega BDP kar je dvakrat več kot v večini drugih držav. Upokojenci, starejši od 65 let, imajo »relativno visoke pokojnine«, kar je sicer značilno tudi za Grčijo, Španijo in Portugalsko, to pa so obenem države z visoko stopnjo brezposelnosti med mladimi. OECD trdi, da bo potrebno v prihodnjih letih »stimulirati« delo starejših ljudi. Kljub temu, da se je starostna meja za upokojitve teoretično tudi pri nas zelo dvignila, OECD ugotavlja, da v Italiji še vedno dela le 26 odstotkov ljudi med 60. in 64. letom starosti, povprečje držav OECD pa je 45 odstotkov. Kljub temu, je zapisano v sporočilu, veliko upokojencev prejema relativno dobro pokojnino, čeprav so v pokojninski sklad vplačali razmeroma malo denarja, med njimi pa je revežev manj (9,3%), kot med mlajšimi (12%).

OECD ugotavlja tudi, da italijanski pokojninski sistem najbolj oškoduje mame in mlade. Ženska, ki je skupno pet let doma, da bi skrbela za svoje otroke, prejema bistveno nižjo pokojnino, kot v drugih drža-

Predsednik INPS Tito Boeri

ANSA

vah OECD, kjer enako dolga odstopnost z delovnega mesta sploh ne vpliva na višino pokojnine. Razlog za to je kratko obdobje porodniškega dopusta. Za zdajšnje tridesetletnike pa velja, da bodo njihove pokojnine, tudi če bodo delali do 70. leta, v povprečju za 25% skromnejše od tistih, ki jih prejema zdajšnji sedemdesetletniki.

Kava z bankomatom

RIM - V komisiji za finančni zakon so včeraj odobrili predlog Demokratske stranke, ki odpravlja komisije za plačila preko bankomata nižja od petih evrov, kar v praksi pomeni, da bomo lahko odslej s kartico plačevali tudi kavo in časopis. Trgovci tudi ne bodo več smeli zavrniti elektronska plačila za vsote manjše od 30 evrov.

TERORIZEM Prišli štiri domnevne agitatorje IS

MILAN/PRIŠTINA - V Italiji in na Kosovu so v okviru skupne akcije prišli štiri kosovski Albance, ki so novačili borbo za džihadiste Islamske države (IS). Prav tako naj bi grozili papežu Frančišku in veleposlaniku ZDA na Kosovu, hvalili pa so tudi nedavne teroristične napade v Parizu. Na Kosovu so prišli kosovskega Albanca, ki naj bi načrtoval in vzpodbujal teroristična dejanja in poskušal novačiti borbo za odhod na bojišča v Siriji in Iraku. Preiskali so tudi njegovo hišo v kraju Elez Han na meji z Makedonijo in našli več orožja. Zanj se domneva, da je bil glavni načrtovalec v skupini. Še trojico te domnevne teroristične celice so prišli v Italiji, za še nekaj osebami pa so razpisali tiraličo. Šlo naj bi za pripadnike IS, kot taki pa so se predstavljali tudi na svojih profilih na spletnem družbenem omrežju Facebook.

EKONOMIJA Rast ne bo dosegla 0,9 odstotka, manj brezposelnih

MILAN - Sodeč po podatkih državne statističnega urada Istat bo italijanska vlada glede bruto državnega proizvoda ob koncu leta težko dosegla 0,9-odstotno rast. V tretjem trimesečju je BDP v primerjavi s prejšnjim trimesečjem zrasel samo za 0,2 odstotka in za 0,8 odstotka v primerjavi z enakim obdobjem leta 2014. Da bi vlada dosegla načrtovano rast 0,9, bi morala rast v zadnjem trimesečju doseči odstotno vrednost, kar je malo verjetno. Zato predvidevajo, da bo končna rast na letni osnovi 0,8% ali morda celo nekaj manj.

S to napovedjo se je bolj ali manj sprijaznil tudi premier Matteo Renzi, hkrati pa opozoril, da je Italija vsekakor izšla iz dolgoletne faze stagnacije.

K slabšim rezultatom je prispevala manjša domača poraba od pričakovane, zmanjšuje pa se tudi izvoz, kar je razlog za največjo zaskrbljenost, minister za ekonomijo Padoan pa to povezuje tudi s pariškimi atentati, ki lahko ob krizi azijskih tržišč negativno vplivajo na ekonomsko rast celotne Evrope. Pada pa stopnja brezposelnosti. Zdajšnja je 11,5 odstotka.

SLOVENIJA Vinjete za avtoceste so naprodaj

LJUBLJANA - Od včeraj so na uradnih prodajnih mestih v Sloveniji in tujini naprodaj vinjete za leto 2016, ki so kovinsko zelene barve. Cene vinjet ostajajo takšne kot doslej, nespremenjene ostajajo tudi vinjetne kategorije. Letna vinjeta za tekoče leto velja od 1. decembra prihodnjega leta do 31. januarja prihodnjega leta, skupaj torej 14 mesecev. Do 31. januarja 2016 se tako lahko uporabniki po avtocestah in drugih cestninskih cestah vozijo še z vinjeto z letnico 2015, ki je rdeče barve.

Letna vinjeta za osebna vozila stane 110 evrov, mesečna 30 evrov in tedenska 15 evrov. Uporabniki motornih koles bodo morali za letno vinjeto odšteti 55 evrov, za polletno 30 evrov in za tedensko 7,50 evra.

Cena letne vinjete za kombije znaša 220 evrov, cena mesečne 60 evrov in cena tedenske 30 evrov.

Primorski dnevnik je edini časopis, ki brezplačno že zgodaj jutraj prihaja na vaš dom. Tudi za leto 2016 ostaja naročnina nanj tako kot letos **230€**. Plačati jo je treba do 31.1.2016 in vsak izvod vas bo tako stal le **0,76 evra**.

Ob 70-letnici dnevnika vsem naročnikom poklanjamo **dragoceno darilo: zbornik "Primorski dnevnik - Okno v svet Slovencev v Italiji"**, ki prinaša bogat pregled dolgoletne dejavnosti dnevnika, ljudi, ki so ga ustvarjali in skupnosti, kateri je namenjen.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika nudimo **brezplačen dostop do spletne verzije časopisa**. Ob tem lahko brezplačno objavljajo male oglase in čestitke brez okvirja. Če se naročite takoj, boste Primorski dnevnik **do konca letošnjega leta na dom prejeli brezplačno**.

informacije: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

POZOR!
Tudi letos
nespremenjena
naročnina.

TO JE...
DEJSTVO!

EZULI

Sandor Tence

sandor.tence@primorski.eu

Lacota in Zibera

Z Massimilianom Lacoto sem večkrat polemiziral in najbrž še bom. Ne soglašam z njegovimi stališči o preteklosti (fojbe, eksodus Istranov, fašizem itd.) in tudi ne o sedanjosti (odnosi s Slovenijo in Hrvaško), priznavam pa mu doslednost. Lacota se ne skriva in ne spreminja svojih stališč glede na prostor in kraj, kjer govori in nastopa. V tem smislu me spominja na nekdanjega poslanca Roberta Menio, ki je vedno odkrito zagovarjal svoja stališča, s katerimi seveda tudi nisem soglašal.

Medtem ko je Lacota na posvetu o ezulih in Italijanih v Istri povedal to, kar misli, so drugi (z izjemo Furia Radina) nekam menciali, slepomišli in jecljali. Pri tem je izstopal zastopnik ezulskega združenja Venezia Giulia-Dalmazia Rodolfo Zibera, ki je govoril o zaščiti identitete in o Istranih druge in tretje generacije, ki gledajo naprej in ne nazaj. Vse lepo in prav, če ne bi bil Zibera tudi deželni svetnik in menda eden glavnih kandidatov desne sredine za gorškega župana. Ko razglablja o ezulih je Zibera videti napreden, ko govori o večzičnosti, da ne govorimo o beguncih, pa izstopa njegova desna usmerjenost. Toliko o doslednosti in razdvojenosti.

Na splošno me je včerajšnji posvet razočaral. Nisem pričakoval takšnih ali drugačnih spravnih dejanj med ezuli in Italijani v Sloveniji in Hrvaški, če so seveda sploh potrebna, pričakoval pa sem kakšno resnejšo oceno odnosov med obema skupnostima. Vzdušje je bilo sicer na splošno pozitivno, kar je morda že nekaj.

Drugače bom ponovil to, kar sem že napisal v nedeljskem Primorskem dnevniku. Organizatorji so storili hudo napako, da na srečanje niso povabili krožka Istria, prvega povezovalca ezulov in Italijanov, ki so ostali doma v Istri. Predsednik Ljudske univerze Fabrizio Somma je sicer omenil Istrio, a le bežno in mimogrede. Škoda za izgubljeno priložnost.

TRST - Furio Radin na posvetu o ezulih in Italijanih v Sloveniji in na Hrvaškem

»V Italiji smo še komunisti, v Istri pa za nekatere fašisti«

Vodjo Italijanske unije in poslanca v saboru polemično izzval Massimiliano Lacota

TRST - Najbolj zanimiv del včerajšnjega posveta o odnosih med ezuli in italijanskimi Istrani, ki živijo doma, je bil oster besedni dvoboj med Massimilianom Lacoto (Unija Istranov) ter predsednikom Italijanske unije Furio Radinom, ki je tudi poslanec v hrvaškem parlamentu. Lacota je očital Radinu, da je naslednik komunistov, ki so krivi za eksodus Italijanov iz Istre, poslanec pa je dejal, da brez italijanske manjšine danes na vseh istrskih županstvih ne bi plapolala italijanska zastava, italijanščina pa bi že zdavnaj izginila.

»Osrednja italijanska manjšinska organizacija bi morala priznati, da je naslednica ne le komunističnega režima, temveč tudi Italijanov, ki so odgovorni za odhod rojakov iz Istre,« je dejal Lacota. Dialog med zatiranimi in zatiralci bo to takšnega priznanja še kar težaven, če že nemogoč.

Radin je povedal, da je italijanska manjšina imela med svojimi voditelji fašiste, partizane in komuniste. Tega ni nikoli skrivala, takšna je pač zgodovina. Poslanec je pri tem omenil manjšinskega voditelja Antonia Bormeja, ki se je zaradi velike navezanosti na italijansko identiteto zelo zameril jugoslovanskim oblastem. Radin je pojasnil, da je množični odhod Italijanov iz Istre in Reke hudo prizadel tudi avtohtono italijansko skupnost,

Deželni odbornik Gianni Torrenti pozdravlja včerajšnji posvet

FOTO DAMJ@N

razselil družine in povzročil veliko gorja in bolečin.

Priložnost za posvet v hotelu Savoia je nudila dokumentarna knjiga Protagonisti senza protagonismo Viviane Facchinetti. Na okrogli mizi, ki jo je vodil direktor Piccola Paolo Possamai, so - poleg Radina in Lacote -

sodelovali Rodolfo Zibera (združenje Venezia Giulia-Dalmazia), Fabrizio Somma (Ljudska univerza), Dario Locchi (združenje Tržičanov po svetu) in Antonio Ballarin (Zveza ezulskih združenj). Razen Lacote so se vsi zavzeli za dialog med ezuli in pripadniki italijanske manjšine.

Dialog in sodelovanje popolnoma podpirajo italijanska vlada (opolnomočeni minister Francesco Saverio De Luigi), Dežela (odbornik Gianni Torrenti) in Občina Trst, ki jo je zastopal župan Roberto Cosolini. Possamai je uvodoma rekel, da je Istro, Reko in Dalmacijo po drugi svetovni vojni zapustilo 300 tisoč Italijanov, Lacota pa ga je popravil in citiral številko 350 tisoč, ki naj bi jo ob nekem shodu prav v Istri navedel Tito. »Pred proglasitvijo 10. februarja za dan spomina na fojbe in eksodus je za eksodus iz Istre vedelo le 6 odst. Italijanov, sedaj je ta številka poskočila na 30 odstotkov,« je pojasnil Zibera. Radin je kot zaslužne osebnosti za dialog med Trstom in Italijani v Istri omenil Stelia Spadara in senatorja Fulvia Camerinija.

S.T.

Trichilo veleposlanik v Ljubljani

RIM - Paolo Trichilo (na sliki) bo v kratkem nadomestil Rossello Franchini Sherifis za krmilom italijanskega veleposlaništva v Sloveniji. Do uradne zamenjave bo menda prišlo ob začetku prihodnjega leta.

51-letni Trichilo je bil rojen v Rimu, kjer je tudi diplomiral iz političnih ved. V diplomaciji je od leta 1990. Najprej je služboval na zunanjem ministrstvu, nato veliko potoval po svetu. Bil je med drugim ekonomski svetovalec na italijanskem veleposlaništvu v Turčiji, nato pa politični svetovalec na ambasadi v Indiji.

TURIZEM - V Vidmu predstavili smučarsko sezono na Mokrinah

Nove naprave, 23 milijonov investicij

Sedežnica bo zamenjala dva ski lifta, povečali nočitvene zmogljivosti - Do konca leta razpis za gradnjo kabinske žičnice s Tablje

VIDEM - Smučiče na Mokrinah Nassfeld-Pramollo, ki se razprostira na 300 hektarjih strmin, je eden najbolj priljubljenih ciljev smučarjev iz naše dežele, Koroške in Slovenije. Svojo že zdaj zelo bogato ponudbo prog in smučarskih naprav ter gostinskih objektov in nočitvenih kapacitet pa bodo v novi sezoni še razširili, so povedali na včerajšnji predstavitvi v Vidmu. Tako so predstavili novo šestmestno sedežnico Rudnigsattelbahn, ki bo zamenjala zelo »zoprna« ski-lifta Rudnigsattel-Schlepplifte. Nova sedežnica, dolga 1.250 metrov, bo ogrevana in prekrita z zaščitnim vetrobranom. Na vseh progah so tudi obnovili smerokaze, razširili pa so tudi hotel Almresort Nassfeld, ki bo lahko odslej sprejel 380 gostov.

Kot je povedal Werner Krcivoj, predstavnik smučarskega središča v Italiji, znaša skupna vrednost investicije v povečanje zmogljivosti centra, v njegovo varnost in udobje za družinsko smučanje več kot 23 milijonov evrov, skupna dolžina prog pa meri 110 kilometrov, smučarskih naprav pa je trideset. Za tiste, ki jim smučanje na Mokrinah ni edini cilj, velja opozoriti na novost: v gostilni Gasthaus Baerenwirt v Šmohorju bo domače dobrote pripravljval vrhunski kuhar Manuel Res-

si. Od 28. marca do 3. aprila bodo organizirali festival metalne glasbe, za otroke do desetega leta starosti pa veljajo ob sobotah zelo ugodne cene (10 evrov) za smučarske karte.

Krcivoj je poudaril, da so na Mokrinah v lanske sezoni povečali promet za 2 odstotka. Skupno je smučarski center obiskalo 500.000 ljudi tako v poletni kot v zimski sezoni. Družba Nassfeld-Pramollo Bnp je dobiček povečala za 5 odstotkov (700.000 evrov, prometa pa je bilo za 14 milijonov). Večdnevni gostov je 80%, tri četrt dnevnih gostov prihaja s Koroške, ostali pa iz Italije, Slovenije in Hrvaške.

Ob robu predstavitve je deželna odbornica za infrastrukturo Mariagrazia Santoro sporočila, da bo razpis za gradnjo kabinske žičnice, s katero naj bi smučarski center povezali s Tabljo na italijanski strani, pripravljen do konca leta. Santorova je tudi dejala, da bo koroška dežela h gradnji prispevala 6,5 milijona evrov, dežela FJK pa toliko, kolikor dopušča pravilnik ti. project financiga.

Naložba naj bi sicer bila skupno vredna 80 milijonov evrov, če bi šlo vse po sreči pa bi kabinska žičnica pa bi lahko začela obratovati v času praznikov leta 2017.

Kabine na Mokrinah

DEŽELA - Za 2,9% Nepremičninski trg po petih letih ponovno rase

TRST - Po več letih stagnacije beleži nepremičninski trg v Furlaniji Julijski krajini ponovno rast. V prvih šestih mesecih letos se je prodaja oz. nakup nepremičnin povečala za 2,9 odstotka v primerjavi z enakim obdobjem lani. Nazadnje so porast beležili v drugi polovici leta 2010. Rast so beležili tako v tržaški (4,1%) kot pordenonski (5,3%) in videmski pokrajini (4,3%), izjemo pa predstavlja gorška pokrajina, kjer so v tem času prodali oz. kupili za 8,6% manj nepremičnin, a je ta rezultat vsekakor bistveno boljši od lanskega, ko je prodaja strmo padla, kar za 22,2%. Skupno je bilo od 1. januarja do 31. junija podpisanih v naši deželi 4994 kupoprodajnih pogodb.

Če analiziramo podatke po občinah, izstopata Trst in Pordenone s porastom 11,2 oz. 12,6%, podatki za občino Videm so nespremenjeni, za mesto Gorica velja petodstotni padec, a je v enakem obdobju leta 2014 znašal ta padec kar -33,7%.

Podatki po pokrajinah:
Pordenon ... +5,3%
Videm +4,3%
Trst +4,1%
Gorica -8,6%

KOPER Luka Koper do zdaj preseгла poslovne načrte

KOPER - Skupina Luka Koper je v devetmesečju ustvarila 135,2 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje in zabeležila čisti dobiček v višini 26,97 milijona evrov oz. 24 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Matična družba je ustvarila 127,5 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje in dobrih 25 milijonov evrov čistega dobička. Čisti prihodki od prodaje skupine Luka Koper so z dobrimi 135 milijoni evrov za tri odstotke presegle načrte, za kar 13 odstotkov pa rezultate iz enakega obdobja 2014, ko so zabeležili 119,4 milijona evrov tovrstnih prihodkov, kaže navedeno poročilo o poslovanju, ki ga je Luka objavila na straneh Ljubljanske borze.

Tudi poslovni izid iz poslovanja je bil z 31,9 milijona evrov višji tako od lani kot od lani kot od načrtov, podobno pa velja za čisti dobiček iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA), ki je presegel 52,4 milijona evrov. V Luki Koper so tudi začeli izvajati dve večji naložbi, in sicer gradnjo treh novih rezervoarjev za potrebe terminala tekočih tovorov ter sanacijo transportnih skladiščnih površin za potrebe skladiščenja zabojskega.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

ZGONIŠKA OBČINA - Na ponedeljki seji občinskega sveta

Zgonik: 50 tisoč evrov za dvojezično poslovanje

Skoraj 50 tisoč evrov (točneje 49.590) je vsota, ki jo bo prejela zgoniška občina za dvojezično poslovanje. Občinska uprava županje Monice Hrovatin je zaprosila za prispevek na podlagi zaščitnega zakona iz leta 2001. Prispevek je bil odobren, ni pa znano, ali ga bo lahko občina unovčila letos ali prihodnje leto. Postavka - vključno z dodatnim deželnim prispevkom v višini skoraj 29 tisoč evrov - je bila vklju-

tržila višje obresti. Tako bo ob izteku roka iztržila 950 evrov več od tistega, kar bi pridobila brez vinkulacije sredstev. Vsota ni velika, a za tako majhno občino, ki si mora vsakodnevno prizadevati za reševanje tudi majhnih finančnih problemov, je vendarle pomembna.

Na občinski seji so svetniki na predlog odbornice za vzgojo, šport, kulturo in turizem Katrin Štoka soglasno odobrili spremembo statuta Lokalne akcijske skupnosti Kras. Po no-

vem je bil tako podaljšan rok trajanja te ustanove do leta 2034, povečano pa je bilo tudi število članov upravnega sveta od tri na sedem (člani so prostovoljci, brez honorarja).

Obenem je bil soglasno odobren sklep, po katerem je bilo delovanje pripravljalnega odbora Dnevo kmetijstva omejeno do 31. decembra letos (namesto do 31. decembra 2017).

Odbornica Štoka je poročala tudi o uspehu pobude občinske uprave o brezplačni uporabi prostorov na žu-

panstvu za razstavne dejavnosti. Ta je naletela na res bogat odziv: prijavilo se je kar 16 umetnikov, slovenskih in italijanskih iz tržaške pokrajine, ki bi radi razstavljali svoja dela v Zgoniku.

V prihodnjih tednih se bo v ta namen sestala občinska komisija, ki bo pregledala dospele prošnje in preverila, ali odgovarjajo pravilom razpisa. Potem bo sestavila koledar razstav. V tem pogledu se leta 2016 v Zgoniku obeta res bogata kulturna ponudba.

M.K.

NABREŽINA POSTAJA - V noči na torek namestili tramove

Še drugi most

Most nad cesto pri Nabrežini Postaja

FOTODAMI@N

Pogled izpod mosta na nameščene tramove

FOTODAMI@N

Nad cesto, ki pelje od Nabrežine Postaja proti Šempolaju, so v noči na torek namestili tramove mostu, po katerem bo stekel promet, ko bo dokončan nov obvoz nad železnico. Nameščanje tramov z orjaškim avtomobilskim žerjavom je bilo mnogo lažje in predvsem časovno mnogo krajše kot postavitev tramov za most čez želez-

nico. Takrat, pred dobrim tednom, so sunki burje upočasnili delo. V noči na torek je bilo vse opravljeno v pičlih treh urah, da je bila cesta že ob 1. uri zjutraj spet odprta.

Podjetje Krea costruzioni je namestilo tudi tokrat 11 tramov (zgradilo jih je podjetje Rivoli iz Verone) dolgih do 15 metrov in težkih do 20 ton

(medtem ko so tramovi za most čez železnico tehtali 36 ton).

Po oceni vodje gradbišča Samueleja Sabatinija potekajo dela pospešeno in bodo zaključena v predvidenem roku maja prihodnjega leta. Sledil bo tehnični izvid, nov obvoz pa naj bi predali prometnemu namenu junija 2016.

M.K.

MONICA HROVATIN

KATRIN ŠTOKA

čena v novembrski rebalans občinskega proračuna, ki ga je zgoniški občinski svet odobril na ponedeljki seji.

Z rebalansom se proračun uravnovesi pri vsoti milijon 581.570 evrov. Teh sredstev zaradi znanega pakta stabilnosti občina ne more koristiti. Zato se je občinska uprava odločila, da bo poldrugi milijon evrov vinkulirala v banki in sicer za dobo dveh mesecev (do 20. decembra), da bi na ta način iz-

REPEN - Veljaki Forze Italia iz vse dežele strnili vrste pred bližnjimi upravnimi volitvami

Camber, jota in »smrtonosno orožje«

Kmečki turizem Škabar-Gomizelj je bil v ponedeljek zvečer pribežališče najbolj vidnih deželnih predstavnikov Forze Italia. Na Kras jih je povabil tržaški deus ex machina Berlusconi je stranke Giulio Camber z namenom, da bi - pred bližnjimi spomladanskimi upravnimi volitvami - strnil njihove vrste.

Vabilu so se odzvali številni deželni svetniki, pokrajinski svetniki, župani, predsedniki občinskih svetov. Prišli so iz goriške, videmske, pa tudi iz najbolj oddaljene pordenonske pokrajine. Tako se je Camber lahko pohvalil, da je »privabil Furlane v Trst ...« Bodočih koalicijskih partnerjev ni bilo, ker je bilo večerno snidenje striktno strankarsko.

Gostitelj Camber je srečanje uvedel v lastnem slogu, zagnano. Očitno se zaveda, da je treba izvoljenim predstavnikom stranke podkuriti zavest, jih opogumiti, potem ko so raziskave javnega mnenja opozorile na strankino drsenje navzdol.

O volilnih zavezništvih ni govoril, češ, da je še prezgodaj. Vse bo jasno tja

februarja, je napovedal. Dotlej naj bi si prizadevali, da bi se predvsem nad Trstom in Pordenonom, prizoriščema najbolj pomembnih občinskih volitev, razpela desnosredinska mavrica, »z vsemi strankarskimi barvami na pravnem mestu ...«

O Trstu in možnem ponovnem županskem kandidatu Robertu Dipiazi ni bilo govora. »Že nekaj let se nisva slišala,« je priznal Camber starejši v zasebnem pogovoru. V Trstu bi treba očitno še mnogo postoriti za skupnega kandidata desne sredine.

Giulio Camber je nagovoril »svoje«

FOTODAMI@N

Drugače naj bi bilo v Pordenonu. Nekdanji deželni odbornik Elio De Anna je sprejel kandidaturu za župana. Po njegovem morajo kandidate izbirati stranke, ne pa občanske liste. Namig na njegovega nekdanjega kolego v Tondovi deželni vladi, Luco Cirianna, ki je predsedal k stranki Fratelli d'Italia in snuje lastno občansko listo, je bil na dlani.

Med govorniki sta izstopala goriški župan Ettore Romoli, vedno pripravljen na vsakršno upravno preizkušnjo, in vodja skupine v deželni svetlu Riccardo Riccardi. Poanta vseh posegov, tudi županov iz pordenonske pokrajine, je bila potreba po volilni zmagi: najprej na občinskih volitvah, predvsem v Trstu in v Pordenonu, nato na deželnih.

Nekdanji deželni in tržaški občinski svetnik Maurizio Bucci je v ta namen v videoposnetku hecno predstavljal strankino »smrtonosno orožje,« deželno koordinatorko, Sandro Savino v svojevrstni bojni opremi.

»Smrtonosno orožje«

Za mnoge je bila slastna vizualna predjed pred joto, ki jo je gostom iz velikega lonca lastnoročno delil sam Camber.

M.K.

OBČINA TRST - O umiku sodelovanja pri posvetu o Palestini

»Nelahka odločitev, ki je ustvarila zadrego in slabo kri«

»Naj najprej pojasnim, da se tržaška občinska uprava ni umaknila od soorganizacije sobotnega posveta o Palestini, pač pa je odločila, da ne bo pri njem sodelovala.« Podžupanja **Fabiana Martini** je imela nelahko nalogo, da je prireditelju simpozija, združenju Salaam otroci oljke, sporočila, da je Občina Trst preklicala sodelovanje. Tržaški župan Roberto Cosolini je namreč prejel pismo izraelskega veleposlanika v Rimu, v katerem ga je podpisnik opozoril, da bodo pri posvetu sodelovala tudi združenja, ki so blizu ekstremističnim palestinskim skupinam, in ga zato pozval, naj Občina umakne svoje pokroviteljstvo.

»Ko bi soorganizacijo povsem umaknili, bi moralo združenje poravnati stroške za posvet - 1.997 evrov - in si poiskati novo dvorano za srečanje. Mišlim, da je jasno, da je s tem Občina potrdila svojo soorganizacijo,« je pojasnila podžupanja. »Odločitev je bila vse prej kot lahka, ustvarila je veliko slabe krvi in zadrege. Ne vem, ali je bila to najboljša izbira, ampak tako smo pač z županom in občinskim odborom naposled ocenili, da bi le preprečili katerokoli morebitno instrumentalizacijo.« Martini je dodala, da bi se v drugačnih okoliščinah posveta prav gotovo udeležila v imenu občinske uprave. Po njenem mnenju so namreč take vsebine dobrodošle tudi v našem mestu: saj gre za mednarodni posvet širokih razsežnosti, z odličnimi in uglednimi gosti ter udeleženci iz Avstrije, Slovenije in sosednjih dežel. »Rezultat pa je danes ta, da se o vsebinah posveta sploh ne govori, ampak se vsi raje posvečajo tej polemiki.« Podžupanja je povsem jasno, da ta kompromis - »ker za kompromis je namreč šlo« - številnim ni po godu: nekateri bi veleposlanikovo pismo povsem ignorirali, drugi bi takoj popolnoma umaknili soorganizacijo. Oni so se v tistem trenutku odločili za nekaj vmesnega: Martini je priznala, da je do izraelskega opozorila prišlo ravno po tragičnih dogodkih v Parizu, tako da je več spletov okoliščin vplivalo na njihovo končno odločitev.

»Očitno smo del večine, samo ko potrebuje naše glasove, drugače nas nihče ne vpraša za mnenje,« je bil rezek predsednik tržaškega občinskega sveta **Iztok Furlanič**. Sicer je priznal, da Zveza levic nima predstavnikov v občinskem od-

Iztok Furlanič

FOTODAMJ@N

boru, vendar bi bilo po njegovem mnenju pri takih odločitvah primerno stvar presoditi z vsemi pripadniki večine.

Fabiana Martini

FOTODAMJ@N

Furlanič je ocenil, da je bila odločitev občinske uprave povsem zgrešena. »Napako so zagrešili že s tem, da so upošte-

vali pismo veleposlanika tuje države, ki se umešava v zadeve, ki se ga ne tičejo. Sama vsebina tega pisma pa je nesprejemljiva, saj gibanje BDS nima nobenih povezav s terorizmom, če o terorizmu lahko sploh govorimo, ko omenjamo boj palestinskega naroda za svojo državo, za zaščito svojih ozemelj.«

Znotraj Zveze levic se bodo sedaj začeli pogovori: od župana in odbora bodo zahtevali pojasnila, Furlanič pa ne izključuje, da bo prišlo celo do bolj drastičnih odločitev; namignil je na zahtevo po odstopu odgovornega za to nerazumljivo in nesprejemljivo izbiro. »Kdor se je zanj odločil, mora o tem politično odgovarjati. V večini si moramo sedaj najprej razčistiti in posledično ukrepati.«

Sara Sternad

BDS - Zagovorniki in kritiki kampanje za bojkot Izraela

Solidarnost in obtožbe od Hawkinga do Rototoma

Palestinska strela z jasnega je udarila na tržaško politično sceno, zaradi opozorila izraelskega veleposlaništva in posledičnega nesodelovanja občinskega odbora na simpoziju so se med Cosolinijem in (vse bolj oddaljenim) levim krilom koalicije razvnele strasti. Kamen spotike je kampanja BDS (Boycott, Divestment and Sanctions on Israel), ki jo je leta 2005 začela skupina palestinskih nevladnih organizacij in spodbuja bojkot, dezinvesticije ter sankcije proti Izraelu. V tem gibanju so tudi Židje in tujci.

Okrog palestinsko-izraelskih odnosov gravitira cela galaksija organizacij. BDS sodi med radikalnejša gibanja za solidarnost s Palestinci in proti izraelski represivni politiki ter tepanju človekovih pravic na zasedenih ozemljih, pri čemer aktivno spodbuja popoln bojkot te države, vseh njenih proizvodov in tudi kulturnih ustanov (kulturni bojkot je izrecno omenjen v uradnih izjavah gibanja). Možnost gospodarskih sankcij proti Izraelu je večkrat omenil tudi ameriški pravnik Richard A. Falk, ki je bil pred leti poročevalec Sveta ZN za človekove pravice o stanju na palestinskih zasedenih ozemljih. Falk je bil nekajkrat tudi obtožen antisemitizma. Med slavnimi podporniki kampanje za bojkot Izraela so fizik Stephen Hawking, južnoafriški nadškof Desmond Tutu in tamkajšnja stranka African National Congress, podobna stališča je podprlo tudi več akademikov in študentskih organizacij po svetu.

Palestinska oblast pa kljub zavračanju izraelske zasedbe uradno ne podpira te pobude. Kritiki trdijo, da je BDS nemoralna in neučinkovita kampanja, ki doslej ni dosegla opaz-

nih rezultatov, saj ni vplivala na izraelsko gospodarstvo: še najbolj naj bi bili oškodovani prav Palestinci, ki delajo za izraelska podjetja ali koristijo njihove storitve na Zahodnem bregu (na to je opozoril tudi Noam Chomsky, ki je kritičen do Izraela, a se sprašuje, ali je smiselno bojkotirati univerzo v Tel Avivu, saj bi morali zaradi ameriške zunanje politike potemtakem bojkotirati tudi Harvard). Izraelska vlada naj bi izvedla nekaj študij o morebitni milijardni škodi v primeru uspešnega in širokega bojkota, ki pa ga zaenkrat ni. Ameriški Center Simon Wiesenthal je BDS označil kot »protisemitsko zastupljeno tablo«, lani pa je kakih 600 akademikov iz Izraela in ZDA podpisalo petico proti BDS, v kateri izjavljajo, da spoštujejo svobodo govora, a nasprotujejo bojkotu izraelskih univerz.

Pozive k bojkotu Izraela so recimo sprejeli glasbeniki Elvis Costello, Roger Waters, Pixies in pred dnevi Caetano Veloso, zavrnil pa Ziggy Marley, Aerosmith ter pisatelja Ian McEwan in Umberto Eco, ki je kampanjo za bojkot označil kot »obliko rasizma«. Glede svobode misli pa to: v Španiji so letos za ogorčenje poskrbeli organizatorji reggae festivala Rototom Sunsplash (nekoč so ga prirajali v Osoppo), ko so od reperja Matisyahuja – samo od njega, ker je bil edini judovski glasbenik – zahtevali, naj podpiše izjavo v podporo palestinski državi. Tega ni storil in njegov koncert so odpovedali. Pozneje so se mu javno opravičili in pojasnili, da so naredili napako »pod pritiskom, grožnjami in prisilo predstavnikov gibanja BDS iz Valencije, ker smo ocenili, da bi bil normalen potek festivala ogrožen«. (af)

KATEDRA SV. JUSTA - Srečanje o migrantih, zidovih in mostovih

Fedriga in Russo na nasprotnih bregovih

Nobene skupne točke med vodjo poslancev Severne lige in senatorjem Demokratske stranke - Pristranski moderator Luigi Bacialli

Massimiliano Fedriga in Francesco Russo sta prekaljena politika. Vedela sta, da ne govorita pred televizijskimi kamerami, temveč na srečanju škofije, zato se njuno soočenje o beguncih ni izdalo v prepir. Vsakdo je vsekakor zagovarjal svoja stališča, ki so si zelo različna oziroma nasprotujoča. Medtem ko bi bil vodja poslancev Severne lige kvečjemu pripravljen sprejeti le pribežnike iz nekaterih vojnih žarišč, je senator Demokratske stranke mnenja, da je treba na problematiko beguncev in migrantov gledati široko in brez predsodkov.

Fedriga meni, da je treba zelo strogo ločevati begunce, ki bežijo od vojn, od t.i. ekonomskih migrantov. Tistih, ki bežijo od vojnega nasilja, je po njegovem le sedem odstotkov. Za širjenje nestrpnosti so krivi tisti, ki uveljavljajo politiko odprtih vrat (npr. Renzijska vlada), je prepričan li-gaš. Za begunsko krizo nosi po njegovem

Srečanja v Trgovinski zbornici se je udeležilo veliko ljudi

FOTO DAMJ@N

velike odgovornosti Nemčija, »ki hoče z izkoriščanjem tuje delovne sile porušiti itak krhka ravnovesja na evropskem trgu dela,

seveda v korist nemškega gospodarstva.« Russo je zagovarjal čisto nasprotna stališča. Meja med vojnim in ekonom-

skim migrantstvom je po njegovem zelo tenka, zato ne smemo zavračati tistih, ki bežijo od lakote in revščine. Med prvimi desetimi državami na svetu po številu sprejetih beguncev ni nobene evropske države. Russo podpira brezskrompromisen boj proti terorizmu, je pa previden, ko gre za bombardiranja in vojne napovedi. Renzijska vlada se je na tem področju doslej dobro izkazala, v stilu nekdanje Krščanske demokracije, »ki je vse-skozi dobro vedela za zemljepisno in posebno geopolitično lego Italije.«

Russo je ostro zavrnil vsakršno povezavo med begunskim valom in terorizmom, na katero je večkrat namignil novinar Luigi Bacialli. Bolj kot moderator je odgovorni urednik Telequattro izpadel kot pristranski udeleženec srečanja, ki je potekal v sklopu prireditve Katedra Sv. Justa.

S.T.

OBČINA TRST

Pojasnila o beguncih

Člani tržaške občinske komisije za transparentnost, ki ji predseduje Paolo Rovis, so se včeraj podrobneje seznanili z dejansko vlogo občinske uprave pri sprejemanju beguncev in migrantov ter o s tem povezanih stroških. Na avdiciji so sistem sprejemanja opisali odbornica za socialno politiko Laura Famulari, predsednik konzorcija za solidarnost ICS Gianfranco Schiavone in direktor tržaške škofijske Karitas Alessandro Amodeo, odgovarjali so na številna vprašanja občinskih svetnikov, soočenje je bilo po Rovisovih besedah koristno in konstruktivno. Na koncu so se odločili, da tovrstne seje občinske komisije ponovijo redno, da bodo njeni člani lahko ugotavljali, kakšno je trenutno stanje in kaj bi bilo treba izboljšati.

Včeraj je bilo po podatkih občinske uprave v tržaški pokrajini nekaj čez 860 azilantov, s tako velikim številom pa je sicer učinkoviti krajevni sistem pod pritiskom, saj naj bi bilo idealno število gostov med 400 in 500. V Silosu, kamor se zatečejo zadnji prišleci, je bilo okrog 40 ljudi, skoraj sto pa jih gostijo v hali pri Sv. Soboti. Občinski svetniki so spraševali, ali je 35 evrov, kolikor prejema združenja (ICS, Karitas in drugi) za oskrbo vsakega migranta, namenjenih tudi ljudem v Silosu, odgovor pa je bil negativen, saj gre v tistem primeru za zasilno zatočišče, ki si ga migranti sami izberejo, ker v ostalih objektih zanje še ni prostora. Ljudem v Silosu nudijo vsekakor hrano in možnost prhanja, torej osnovne usluge. Odbornica Famulari je povedala, da občinska uprava, ki ima konvencijo z ICS in Karitas, opravlja v stanovanjih in centrih nenapovedane vzorčne inspekcije, da preveri, ali je morda kaj narobe.

Gostje pa so tudi pojasnili, da občinska uprava sicer sodeluje v projektu, v okviru katerega lahko občani v zameno za 400 evrov sprejmejo azilanta na svoj dom (samo osebo z že sprejeto prošnjo za azil, so poudarili), a da se s tem neposredno ukvarjajo samo organizacije, ki gostijo azilante. Le-te prihajajo v stik z občani in se z njimi neposredno pogovarjajo. (af)

Karitas: od 80 na 640 dnevni obrokov

Pred šestimi leti je škofijski Karitas dnevno nudil 80 obrokov, danes pa je ta številka poskočila na 640, je na srečanju v Trgovinski zbornici povedal nadškof Giam-paolo Crepaldi. Številka ne potrebuje komentarja, je dejal Crepaldi, ki je povedal, da Karitas nudi pomoč tako domačinom kot pribežnikom.

Srečanje je uvedel predsednik TZ Antonio Paoletti. Dejal je, da bi moral biti Trst tudi zaradi istrskih beguncev izkazati solidarnost do tistih, ki bežijo od revščine in vojn.

DOBRODELNOST - V Šentjakobskem društvu predstavili projekt Botrstvo za otroke v Etiopiji

21 evrov mesečno oz. 250 evrov letno za prihodnost etiopskih otrok

V gosteh salezijanec p. Jože Andolšek in Simon Trießnig iz organizacije Jugend Eine Welt

Z 21 evri na mesec oz. 250 evri na leto je mogoče otroku v Etiopiji zagotoviti hrano, obleko in šolanje v okviru projekta botrstva za Etiopijo, ki ga na avstrijskem Koroškem in v Sloveniji vodi salezijanec p. Jože Andolšek, ravnatelj Slovenskega pastoralnega središča v Celovcu in že 33 let veroučitelj na tamkajšnji Zvezni gimnaziji za Slovence. P. Andolšek se je včeraj mudil v Trstu, kjer je skupaj z vodjo koroške pisarne avstrijske dobrodelne organizacije *Jugend Eine Welt* Simonom Trießnigom zvečer v prostorih Šentjakobskega kulturnega društva predstavil projekt, pred tem pa sta obiskala tudi uredništvo našega dnevnika.

Trenutno je v Sloveniji in na avstrijskem Koroškem kar 580 botrov, pravi p. Andolšek, kar pomeni, »da otroci lahko gredo v šolo, dobijo tam šolske potrebščine, enkrat na dan obrok hrane in s tem jim je dana bodočnost«, pravi salezijanski redovnik, ki se je za projekt botrstva odločil, ki je med bivanjem v Etiopiji videl mamo z dojenčkom, ki je zaradi pomanjkanja hrane počasi umiral. Tako je začel v Sloveniji in Avstriji iskati še druge, ki bi pristopili v ta program. Za to je pridobil mag. Simona Trießniga, ki dela pri eni največjih avstrijskih dobrodelnih organizacij, *Jugend eine Welt* in s pomočjo spletne strani Botrstvo za otroke v Etiopiji (www.werdepate.org) iščejo botre v vsem nemškem prostoru. V Addis Abebi je njun glavni sogovornik salezijanec Cesare Bullo, ki pošilja podatke o otrocih, oni pa mu posredujejo denar, salezijanci na licu mesta pa poskrbijo, da denar pride do otrok.

Jugend eine Welt je vseavstrijska organizacija, ki ima v zveznih deželah svoje pisarne in v koroški pisarni skupaj s kolegom dela koroški Slovenec Simon Trießnig: »Naše geslo je Z izobraževanjem proti revščini. Organizirani smo kot društvo in naši glavni partnerji po svetu so salezijanske skupnosti. Dejavnosti in prisotni smo doma na vseh celinah tega sveta, v glavnem v Afriki, Aziji, na Bližnjem Vzhodu in v jugovzhodni Evropi. Sam sem pristojen v glavnem za jugovzhodno Evropo,« pravi Trießnig. Osnova botrstva je v tem, da nekdo lahko postane boter z 21 evri na mesec ali 250 evri na leto. S tem se enemu otroku omogočajo obisk šole, hrana in obleka, vse tisto, kar potrebuje za vsakdanjik. Poleg tega obstaja tudi možnost enkratnih darov v znesku 10, 30 oz. 50 evrov, s katerimi se prav tako lahko veliko pomaga. Če se nekdo odloči postati boter, dobi kratek življenjepis in sliko dodeljenega otroka in potem vsaj enkrat na leto kako poročilo ali informacijo, da boter vidi, da je v teku nek razvoj, kaj se s tem denarjem dela.

Projekt je žel že uspehe, pravi p. Andolšek, zanimivo je, da tisti, ki so izšli iz programa botrstva, danes na salezijanskih šolah že poučujejo otroke. Imajo tudi že lepo število tistih, ki so prišli do poklica in kar nekaj jih je, ki so danes študentje. Po Andolškovi in Trießnigovi besedah je osnova tega projekta pomoč na licu mesta, saj skušajo nuditi ljudem možnost, da ostanejo v svoji državi, tam končajo študij in potem s svojim znanjem služijo svojemu narodu.

Pravzaprav so p. Andolšku to pot pokazali dijaki slovenske gimnazije v Celovcu, ki vsako leto naberejo od 22.000 do 25.000 evrov: »Ko jim povem, da je to tako visoka vsota, kot da bi bilo v Etiopiji 100.000 evrov in ko se oni temu začudijo, da obrok v Etiopiji stane 5-6 centov, vlada v tistih tednih na gimnaziji veselje,« pravi in dodaja, kako se s spoznanjem, da so nekomu potrebni, pri dijakih precej ublažijo težave, ki so značilne za mladostniško obdobje.

Za pomoč niso dovzetni samo dijaki, ampak tudi drugi ljudje, pa tudi avstrijski mediji so na razpolago. Z njim sodelu-

P. Jože Andolšek (desno) in Simon Trießnig v uredništvu našega dnevnika

FOTODAMJ@N

je tudi filmsko podjetje Artis, ki opravi brezplačno snemanje. Prav s tako pripravljeni dvd-ji in dvojezičnimi letaki, ki so jih dostavili zlasti poštanim uradom, so pridobili zelo veliko botrov

Botri lahko postanejo ne samo samezniki, ampak tudi društva, razredi, šole, župnije, družine idr.. Zdaj želita tudi v Trstu ljudi navdušiti za botrstvo ali vsaj za darovanje. Pri tem prihajata ravno v času,

DREVORED 20. SEPTEMBRA - Ob Miklavžu

Sejem za vse okuse

V Drevoredu XX. septembra se je včeraj začel tradicionalni Miklavžev sejem, ki vsako leto predstavlja uvod v prireditve veselega decembra. Praznično vzdušje je uradno odprl občin-

ski odbornik Edi Kraus, ki se je za sodelovanje zahvalil vsem 110 razstavljavcem, za logistiko pa Vinzenzu Rovinelliju iz podjetja Flash. Skupaj sta povedala, da bo sejem na tem koncu

Tržaški odbornik Edi Kraus in spremljevalka sta bila ob odprtju Miklavževega sejma židane volje

FOTODAMJ@N

OPČINE - V Prosvetnem domu do sobote

Od danes Miklavžev razstavno prodajni sejem

Prosvetni dom na Opčinah je že vrsto let v tem času prizorišče tradicionalnega Miklavževega razstavno-prodajnega sejma SKD Tabor. Tudi letošnji sejem bo nadvse bogat, saj se je prijavilo dvajset razstavljavcev, od tradicionalnih gostov do novincev, ki bodo predstavili svoja drobna darila za vsak žep in okus (okrasne in uporabne predmete, kompozicije iz suhega cvetja, lesene in volnene izdelke, nakit, čipke itd.), medtem ko bo za ljubitelje knjig poskrbelo Tržaško knjižno središče. V duhu solidarnosti in vključevanja bodo jutri in soboto prisotni tudi prebežniki iz Afganistana, ki jih gostijo na Opčinah.

Sejemska vrata se bodo odprla danes ob 16. uri. Ob odprtju bo zapel šolski zbor osnovne šole Franceta Bevka z Opčin, ki je vedno dobrodošel gost te društvene prireditve. Krajši ustvarjalni utrinek se bo zgodil vsak dan. Jutri, v četrtek, 3. decembra bodo zaplesale male in mlade plesalke, ki se zbirajo v plesni delavnici domačega kulturnega društva, zaigrale pa bodo mlade harfistke, ki jih vodi Tatjana Donis. V petek, 4. decembra, pa se bo predstavila glasbena skupina To smo mi, mentor katere je Aljoša Saksida.

Sejem bo odprt do sobote vključno v popoldanskih urah med 16. in 19. uro.

ko Etiopiji grozi suša, kakršne ni bilo že trideset let, za kar je kriv vremenski pojav El Nino: v juliju in avgustu ni bilo padavin in je trenutno ogroženih okoli osem milijonov ljudi. Zato že zdaj salezijanci načrtujejo in zbirajo, da bi otrokom omogočili vsak dan obrok hrane. Pri tem kupujejo mleko v prahu in multivitaminsko hrano posebno za tiste otroke in družine, ki drugače ne bi mogle preživeti.

Kdor želi pomagati, naj se obrne na sledeči naslov: Misijonska pisarna/Missionkanzlei, Viktringer Ring 26 A-9020 Klagenfurt/Celovec, telefon 0043-463-54587, fax 0043-463-54587/3109. Nakazilo je mogoče poslati na računa IBAN AT10 3910 0000 0005 6747 in BIC VSGKAT2K, namen pa je Etiopija/Äthiopien. Več informacij, za zdaj samo v nemškem jeziku, čeprav sudejo tudi slovensko različico, je mogoče najti tudi na spletnih straneh www.werdepate.org in www.jugendeinewelt.at.

Ivan Žerjal

mesta potekal do 8. decembra, in sicer vsak dan med 8. in 23. uro, nakar se bo praznično dogajanje preselilo na Božični sejem, ki bo na Trgu sv. Antona, v okoliških ulicah in letos prvič tudi na Borznem trgu.

Sejmsko dogajanje v Drevoredu XX. septembra pa je bilo že včeraj pestro in zabavno. Na njem sodelujejo registrirani ponudniki domače in umetnostne obrti, še posebej zanimiv pa je nabor izdelkov za gospodinjstvo. Za te je na sejmu živahno, da je kaj. Trgovci ali stojničarji so častljivo predani blagu, ki ga ponujajo. Na različnih stojnicah prodajajo rezalnik-sekljalnik zelenjave, s katerim lahko zelenjavo narežemo v nekaj sekundah. Za pravega trgovca se je izkazal gospod, ki je likanje predstavil kot izjemno prijetno opravilo, za katerega lahko porabimo polovico manj časa kot običajno. Na odlično obiskani stojnici prodaja »čudežno« aluminijasto podlago za likalno mizo, ki omogoča, da se med likanjem toplota širi tudi na spodnjo površino obleke. Okreten možki, ki se je odlično znašel z likalnikom, je obiskovalke zavedel v sočen pogovor: »Zakaj bi potrebovale dvojni čas za likanje, če vam jaz ponujam alternativo. Kupite aluminijasto podlago in mi boste za vedno hvaležne, preostanek časa pa porabite za prijetnejša opravila«, je bil neustavljiv gospod, ki se je za to priložnost opremil tudi z mikrofonom. Malce naprej prodajalec obljublja briljantno čista tla, če kupimo njegov komplet, namenjen suhemu in mokremu čiščenju tal. Čudežev pa s tem ni konec. Kar nekaj prodajalcev prodaja čistilo brez agresivnih kemičnih sredstev, s katerim bodo posode, tuš kabine, kuhinjske in kopalniške površine ... blestele. Vsi naštetni izdelki stanejo deset evrov.

Sprehod po več sto metrov dolgem Miklavževem sejmu ponuja še celo vrsto skušnjav. Po stojnicah z gospodinjstvi pripomočki, puloverji, rokavicami, prti, so oblegane tudi stojnice s hrano. Na teh diši po prazničnih mandljih, klobasah in drugih delikatesnih izdelkih iz Umbrie, lačne poglede pa zmedejo tudi druge sladke dobrote. (sč)

Občinske izpostave danes dopoldne zaprte

Občina Trst obvešča, da bodo zaradi tečaja poklicnega izobraževanja za osebje vse občinske izpostave danes dopoldne zaprte za javnost. Uradi bodo odprti popoldne od 14. do 16. ure.

Oborožen iredentizem v Evropi pred 1. sv. vojno

V državni knjižnici Stelio Crise (Trg Papa Giovanni XXIII 6) bodo **danesh ob 17. uri** predstavili nov zvezek Quaderni di Qualestoria, ki je posvečen oboroženemu iredentizmu v Evropi pred prvo svetovno vojno; uredil ga je Fabio Todero za Deželni onštstitut za zgodovino osvobodilnega gibanja FJK. Publikacijo bodo predstavili Giulia Caccamo ob kurtorju publikacije Fabiu Toderu in avtorju predgovora, zgodovinarju Raoulu Pupu.

Javno srečanje o aidsu

V prostorih bivše ribarnice bo **danesh ob 17. uri** javno srečanje o aidsu oziroma virusu Hiv. To bo informativna konferenca, ki jo prireja tržaška občinska uprava in zdravstveno podjetje v okviru razstave Piuomenopositi #5. Na srečanju se bosta pogovarjala pisatelj Pino Roveredo in duhovnik Mario Vatta.

V kavarni San Marco srečanje o škedenjski železarni

V kavarni San Marco bo **jutri ob 10.30** srečanje z novinarji o škedenjski železarni v vidiku skorajšnje izdaje okoljskega dovoljenja AIA. Srečanje prireja združenje NoSmog, sodelovala pa bosta tudi tržaški senator Lorenzo Battista (avtonomistična skupina) in tržaški poslanec Aris Prodani (mešana skupina).

Pirjevec o Trstu v prijemu dveh nacionalizmov

V okviru niza srečanj o nacionalizmih, ki jih prireja sekcija VZPI-AN-PI iz Naselja sv. Sergija bo gost tokratnega srečanja docent za zgodovino na Primorski univerzi v Kopru in član Slovenske akademije znanosti in umetnosti Jože Pirjevec. V **petek, 4. decembra, bo ob 18.30** v Ljudskem domu Palmiro Togliatti (Ul. Di Peco 14 v Naselju sv. Sergija) spregovoril o Trstu v prijemu dveh nacionalizmov. Srečanje bo uvedel Piero Purini. Jože Pirjevec je docent za zgodovino na Primorski univerzi v Kopru in član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Sv. Miklavž na motorju

Tako kot je že dolgoletna tradicija, bo tudi letos priljubljeni svetnik sv. Miklavž skočil na motor in obdaril najmlajše. Pri pobudi, ki se je začela leta 1999, sodelujejo namreč pripadniki sil javnega reda, ki ob prazniku sv. Miklavža na motorju obdario otroke v zavetiščih z igračami, hrano in oblačili, ki jih kupijo z denarjem pridobljenim z nabirko po policijskih uradih na Tržaškem. Sprevod policijskih in drugih sorodnih dvokolesnikov bo **v soboto, 5. decembra, ob 13.30** krenil s Trga Oberdan.

Popravek

V članku o slovesnem koncertu ob 25-letnici dirigiranja Danijela Grbca MePZ Slovenec-Slavec je včeraj prišlo do spodrsllaja: **odbornik Franco Crevatin, ki je pozdravil občinstvo, je dolinski odbornik in ne miljski, kakor smo pomoti zapisali. Za napako se opravičujemo.**

DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV - Knjiga

Karl Bonutti: Med izbiro in zgodovino

»Slovenci smo še vedno razdvojeni. Prave sprave med partizani in domobrance še ni bilo, še vedno se zakrivajo krvniki, ki so za sabo pustili ogromna grobišča. Ostaja pa prepričanje, da si bo slovenski narod nekega dne vendarle utrl pot do svetle bodočnosti.« V to je prepričan diplomat in ekonomist Karl Bonutti, ki se je moral v temnih letih prejšnjega stoletja pred komunističnimi grožnjami umakniti v izgnanstvo, najprej v Švico, nato čez Atlantik.

Pri Goriški Mohorjevi družbi je pred kratkim izšla njegova knjiga spominov Med izbiro in zgodovino – Spomini goriškega Slovenca, ki jo je v pogovoru z Markom Tavčarjem predstavil v ponedeljek na večeru Društva slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani.

Karl Bonutti ima za sabo pestro in polno življenje. Publikacija je preplet spominov, prežetih z versko in domoljubno miselnostjo, kritično noto do komunističnega režima, predvsem pa zahvala velikim duhovnikom in škofom, ki so mu stali ob strani in ga podpirali na življenjski poti. Eden od teh je bil škof Rožman, ki ga ima Bonutti za velikega moža, saj si je po njegovem mnenju celo življenje prizadeval, da rešuje vsa človeška življenja, ne glede na ideološka prepričanja. »Tudi tisti, ki so podpirali Kocbeka, so rekli,

Karl Bonutti

FOTODAMJ@N

da je imel prav Rožman, ne pa Kocbek.« Bonutti pravi, da je Rožmanovo ime v Sloveniji in tujini zapisano v napačni luči; eno od vodil, da napiše knjigo spominov je bila tudi želja, da škofa in prijatelja primerno počasti.

Bonutti je otroštvo preživel v Bukovci, šolanje je nadaljeval v semenišču, kjer so ga zaznamovali nekateri izjemni profesorji, kot je Anton Kacin. V življenju je spletel močne vezi z verskim življenjem, bil je v stiku

s kulturniki, predvsem duhovniki in škofi, ki so bili med obema vojnoma pomembni dejavniki širjenja slovenstva na Goriškem. Po vojni, ko je že bil na komunistični listi tistih, ki jih je čakala likvidacija, se je umaknil v Švico, kmalu pa ga je pot iz izgnanstva znova vodila v tujino, v New York in od tam v Cleveland, ameriško zibelko slovenstva. Po nekajletnem delu v tovarni, je magistriral iz ekonomije in poučeval na Clevelandski univerzi. Vključil se je v slovensko družbeno življenje in si prizadeval za razvoj slovenske skupnosti, čeprav je bila razdvojenost med Slovenci tudi v Clevelandu velika. ZDA je Bonutti zapustil, ko so mu ponudili mesto slovenskega veleposlanika pri Svetem sedežu v Vatikanu, kjer je ostal do leta 2002. Iz Rima se je vrnil v Gorico, kjer živi še danes.

Kakor priča naslov Bonuttijeve publikacije, nas v življenju na vsakem koraku čakajo izbire, včasih manj pomembne, včasih pa take, ki nam spremenijo življenje. Bonutti je v svojem življenju odločno izbral ter v svojem prepričanju, v dobri veri sledil svojim zgledom; njegovo delovanje pa prikazuje seveda le eno plat zgodbe o tisti zgodovini, ki nas, po njegovih besedah in po skoraj stoletju, še vedno deli na dvoje.

Barbara Ferluga

GLEDALIŠČE ROSSETTI - Od danes do nedelje

Calendar Girls

Protagonistke komedije Calendar Girls

V Rossettijevem gledališču bosta od drevi na sporedu dve povsem različni, a enako optimistično naravnani predstavi.

V veliki dvorani bo gostovala sodobna komedija o podjetnih, duhovitih in antikongformističnih Calendar Girls, ki jo je britanski dramatik Tim Firth povzel po resničnem dogodku: skupina ne ravno rosno mladih prebivalk podeželskega angleškega mesteca je objavila koledar, v katerem so posnete neoblečene; koledar je namenjen nabiranju sredstev za krajevno bolnišnico.

Avtor je sprva spisal scenarij za film, ki je leta 2004 požel velik uspeh, in štiri leta pozneje ga je predelal v gledališko besedilo. Italijansko postavitev je režijsko postavila Cristina Pezoli. Med nastopajočimi sta popularna Angela Finocchiaro in zlasti v Trstu zelo priljubljena Ariella Reggio, soustanoviteljica gledališča La Contrada in zadnja leta nastopajoča v nekaterih uspešnih televizijskih nanižankah. Predstava bo v Trstu do nedelje, 6. decembra.

V mali Bartolijevi dvorani bodo mladi gojenci društva StarTS Lab nastopili z glasbeno predstavo Peter Pan, povzeto po slovitim mladinskem romanu Jamesa Matthewa Barrieja in na glasbo Edoarda Bennata, ki je na temo pred leti posnel uspešni album.

Režiser je Luciano Pasini, koreografinja Silvia Califano. Predstavo, ki je nastala tudi s prispevkom Pokrajine Trst, so uspešno uprizorili že letos poleti. V Bartolijevi dvorani bo na sporedu do nedelje, 13. decembra. (bov)

Drugi koncert Koncertnega društva

Na drugem koncertu tržaškega Koncertnega društva bosta danes ob 20.30 v gledališču Verdi nastopila pianist Alessandro Taverna in tolkač Simone Rubino. Igrala bosta skupaj s Kvartetom Lyskamm. Na sporedu so skladbe P. Haasa, R. Schumanna, E. Schullhoffa, I. Xenakisa in A. Gerassimeza.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 2. decembra 2015

BLANKA

Sonce vzide ob 7.25 in zatone ob 16.23 - Dolžina dneva 8.58 - Luna vzide ob 23.17 in zatone ob 12.34.

Jutri, ČETRTEK, 3. decembra 2015

FRANC

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11 stopinj C, zračni tlak 1025 mb ustaljen, vlaga 70-odstotna, veter 8 km na uro jugozahodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 8 stopinj C.

Loterija 1. decembra 2015

Bari	90	63	44	43	85
Cagliari	29	31	38	20	44
Firenze	48	32	49	63	65
Genova	32	85	42	26	50
Milan	29	12	44	83	26
Neapelj	67	34	4	63	81
Palermo	37	83	71	84	39
Rim	41	87	1	39	74
Turin	68	80	37	47	25
Benetke	24	43	16	25	39
Nazionale	5	29	28	89	63

Super Enalotto Št. 144

31	39	55	58	85	87	jolly	86
Nagradni sklad							30.264.138,73 €
Brez dobitnika s 6 točkami							– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami							– €
5 dobitnikov s 5 točkami							38.913,04 €
474 dobitnikov s 4 točkami							413,285 €
19.574 dobitnikov s 3 točkami							19,94 €

Superstar

70

Brez dobitnika s 5 točkami	– €
2 dobitnik s 4 točkami	41.328,00 €
105 dobitnikov s 3 točkami	1.994,00 €
1.587 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
10.247 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
25.334 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

RADIO TRST A Drobci iz današnjega sporeda

Na Radiu Trst A bo danes v Studiu D **po 11. uri** živilska tehnologinja Marija Merljak spregovorila o brstičnem ohrovту, rastlini, ki spodbuja obrambni sistem v telesu. Da decembra nakup ličil poraste, bo med drugim povedal vizajist Evgen Gec, avtor knjige Skrivnosti lepote 2. V rubriki Živali se oglašajo **po 12. uri** bodo poslušalci lahko spoznali ptice skalovja. Pred nekaj dnevi je umrl Jože Antonič, komponist, kitarist, dolgoletni vodja in ustanovni član Alpskega kvinteta, ki je v narodno-zabavni glasbi veljal za enega od najeminentnejših in spoštovanih oseb. Aleksij Jercog je leta 2011 posnel z njim daljši pogovor, katerega prvi del bo na sporedu v oddaji Iz domače zakladnice **ob 13.20**. Pred točno sedemdesetimi leti pa so v gledališču Fenice uprizorili Hlapca Jerneja, prvo slovensko gledališko predstavo po 25-letnem gledališkem molku. Prav o tej predstavi bosta v 11. oddaji niza Slovenska Talija v Italiji **ob 14.10** spregovorila gledališki igralec Adrijan Rustja in Bogomila Kravos. Predstavitev nove cd plošče iz serije, ki jo violinist Guido Rimonda posveča opusu Giovanbattiste Viottija in poročila o prvi glasbeni matineji v Slovenskem stalnem gledališču, o nizu koncertov Wunderkammer po zasebnih domovih, o odprtju operne sezone gledališča Zajc na Rjeki z opero Andrea Chenier ter o premieri opere Werther Julesa Masseneta v gledališču Verdi v Trstu so glavni poudarki Glasbenega magazina **ob 18. uri**.

KRU.T - Jutri predavanje na sedežu krožka Nalezljive bolezni in zdrava prehrana

Vse bolj nam prihaja v zavest, da je danes v tako imenovanem razvitem svetu prehrabena ponudba ogromna, vse težje pa je prepoznati tisto prehrano, ki je za človeka nujno potrebna in zdrava. Na zdravje novorojenčka in poznejšega odraslega vpliva že okolje v maternici, kar nam daje misliti, da moramo biti glede prehranjevanja vseskozi pozorni in s tematiko čimbolj seznanjeni, je zapisano v tiskovnem sporočilu, s katerim Krožek za kulturno, športno in podporno udejstvovanje Kru.t vabi na jutrišnje izredno zanimivo predavanje.

Slednje bo ob 17. uri na sedežu organizacije, nosilo pa bo naslov Nenalezljive kronične bolezni, prehrana in telesna dejavnost. Dr. Živa Novak Antolič bo obrazložila, kako se lahko izognemo marsikateri zdravstveni težavi oziroma obojenju.

Zaželeno je, da se udeleženci predhodno najavijo na sedežu krožka Kru.t v ulici Cicerone 8, II.nad., tel.040 360072, krut.ts@tiscali.it

STARO PRISTANIŠČE - Drevi v hidrodinamični centrali

Ragtime Jazz Band

Pred koncertom predstavitev fotografske knjige o tržaškem starem pristanišču

V hidrodinamični centrali v starem pristanišču bo **drevi ob 19.30** nastopila glasbena skupina Ragtime Jazz Band. Glasbeniki (v zasedbi nastopata med drugimi tudi kitarist Marko Čepak in klarinetist Luka Carli) bodo poslušalcem postregli tako s tradicionalnimi skladbami, ki segajo v dvajseta leta preteklega stoletja, kot z novostmi, ki so jih vključili v svoj repertoar.

Koncert bo sledil predstavitvi fotografske knjige o tržaškem starem pristanišču direktorice pristaniškega muzejskega pola Antonelle Caroli in Giorgia Masnikosa La forza del silenzio - I magazzini del porto vecchio di Trieste (Moč tišine - Skladišča starega pristanišča v Trstu). Predstavitev se bosta udeležila tudi izredni komisar tržaške Pristaniške

Skupina Ragtime Jazz band

oblasti Zeno D'Agostino in generalni sekretar Pristaniške oblasti Mario Sommariva, medtem ko bo Fabio

Paris poskrbel za priložnostne recitacije. Vstop je prost, a vendar samo s povabilom.

glasbena matica 1909 – 1927 1945 - 2015

Ljubilej

Glasbene matice

novih 70 let ljubezni do glasbe
sreda, 2. decembra 2015, ob 19.00
Kulturni dom v Trstu, ul. Petronio 4

RODIL SE JE MALI

Roy

IN OSREČIL MARTINO
IN ROBIJA.

Z NJIMI SE VESELIJO
PRANOTI, NONOTI,
TETE IN STRICI

Kino

AMBASCIATORI - 16.40, 18.20, 20.10, 22.00 »Il viaggio di Arlo«.

ARISTON - 17.00, 21.00 »Uno per tutti; 19.00 »Dobbiamo parlare«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 20.00 »Storie di cavalli e di uomini«; 18.30, 21.30 »Cave of Forgotten Dreams«.

FELLINI - 16.00, 19.40 »Gli ultimi saranno ultimi«; 17.45, 21.30 »Natale all'improvviso«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.15, 19.50, 22.00 »La felicità è un sistema complesso«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »45 annii«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.00, 20.20, 22.00 »Mr. Holmes - il mistero del caso irrisolto«.

KOPER-PLANETTUŠ - 17.00 »Dobri dinozaver«; 15.50 »Dobri dinozaver 3D«; 16.20 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.) 3D«; 15.45, 19.00, 21.15 »Igre lakote: Upor; 2. del«; 17.50, 20.30 »Igre lakote: Upor; 2. del 3D«; 15.40 »Mali princ (sinhr.) 3D«; 18.30, 20.20 »Most vohunov«; 18.10, 20.00, 21.00 »Spectre«; 18.20 »Srednješolci«; 17.30 »Steve Jobs«.

NAZIONALE - 16.30, 18.45, 21.15 »Hunger games - Il canto della rivolta 2«; 16.15, 19.45, 21.45 »007 Spectre«; 16.30 »Snoopy & friends - Il film dei Peanuts«; 18.00, 20.30, 22.10 »The Visit«; 16.15, 18.00, 20.00, 22.15 »Il sapore del successo«; 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Il mago - l'incredibile vita di Orson Wells«; 20.00 »A Bigger Splash«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.40, 19.00, 21.20 »Il viaggio di Arlo«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »The Visit«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Il sapore del successo«; 16.10, 19.05, 21.50 »Hunger games - Il canto della rivolta 2«; 18.45, 21.40 »007 Spectre«; 16.40 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 18.35 »Loro chi?«; 16.40 »Premonitions«; 18.50, 21.50 »This Changes Everything«; 20.40 »La notte di Sigonella«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.10, 19.50, 22.15 »Hunger games - Il canto della rivolta 2«; Dvorana 2: 17.30, 20.15, 22.10 »Il viaggio di Arlo«; Dvorana 3: 17.45, 20.10, 22.10 »Il sapore del successo«; Dvorana 4: 17.40 »Mr. Holmes - il mistero del caso irrisolto«; 20.15 »Firenze e gli Uffizi«; 22.00 »007 Spectre«; Dvorana 5: 18.10, 22.10 »The Visit«; 19.50 »A Bigger Splash«.

POSTANI NAŠ SLEDILEC
@primorskiD

Izleti

SKD VESNA prireja v soboto, 5. decembra, avtobusni izlet v Celovec na tamkajšnji božični sejem. Vključena sta prevoz in kosilo. Informacije in prijave: Tatjana (340-6709578), Ivana (340-8177156) in Mitja (333-4463154).

ZSKD organizira v soboto, 5. decembra, v sklopu projekta Mladi na odkrivanju kulturne dediščine, ekskurzijo v Gorico in Benečijo na spoznavanje slovenskih ustanov in na ogled slovenskega multimedialnega centra SMO v Špetru. Brezplačen izlet je namenjen mladim do 30 let. Info po tel. št. 040-635626 ali info@zskd.eu.

Lekarne

Od ponedeljka, 30. novembra, do nedelje, 6. decembra 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Costalunga 318/A - 040 813268, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 14 - 040 572015.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Gariofolo.

Osmice

IVAN PERNARČIČ ima v Vižovljah odprto osmico. Tel. 040-291498.
JADRAN je odprl osmico, Ricmanje št. 175. Tel.: 040-820223.
OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23.
PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.
SERGIO GIOVANNINI je odprl osmico v Ul. Modiano 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.
V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek. Tel.: 338-3976187.
VASILIJ PIPAN je odprl osmico v Mavhinjah. Vabljeni! Tel. št. 040-299453.

Mali oglasi

PRODAM železni voz za prevoz težkih tovorov (do 60 kvintalov) z ojačenimi gumami. Cena po dogovoru. Tel. št. 339-1314308.

Obvestila

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi filateliste na mesečno srečanje, ki bo danes, 2. decembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Frančiška 20.

DRUŠTVO NOÈ organizira konferenco v četrtek, 3. decembra, ob 20. uri v Kamnarski hiši Igo Gruden v Nabrežini »Varstvo pravic državljanov: davčni sistem v luči 53. člena italijanske ustave. Zakon št. 3/2012 o preprečevanju prevelike zadolženosti«. Predavala bosta: strokovnjak v svobodnem poklicu Paolo Ficarra in podjetnica Marina Trenta.

OBČINA DEVIN NABREŽINA prireja v četrtek, 3. decembra, ob 18.30 na turistični kmetiji v Cerovljah predstavitev raziskovalnega dela izpod peresa dr. Norberta Fragiacomu z naslovom »Kolektivna zemljiška posest včeraj, danes in jutri. Zgodovinski pripetljaji in možnosti za oživiljanje položaja Jusov v devinsko nabrežinski občini v Julijski Krajini po avstrijskem obdobju«. Uvodno besedo bo podal odbornik za juse in jursarske služnosti, Massimo Veronese. Predstavlja dr. Norberto Fragiacomu.

VZPI - ANPI Sekcije Devin Nabrežina, Križ in Zgonik vabijo v četrtek, 3. decembra, ob 18. uri v rojstno hišo Iga Grudna (Kamnarska hiša) v Nabrežini na srečanje na temo »Tudi s knjigami lahko zajezimo pretvarjanje zgodovine«. Sodelujejo Dario Matiussi (center Gasperini), Franco Ceccotti (pokr. VZPI) in Piero Purini (zgodovinar).

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da je na www.zpzp.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava možna do vključno 4. decembra.

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se vsako prvo nedeljo v mesecu, od nedelje, 6. decembra, do nedelje, 24. aprila, udeležijo čiščenja na poljski poti od Zavado do Župance. V slučaju grdega vremena se rabuta premakne na drugo nedeljo v mesecu. Zbirališče pri Zavadih ob 8.30.

KLAPA 1936 iz dolinske občine organizira v nedeljo, 13. decembra, že tradicionalno božično kosilo. Informacije po tel. št.: 040-228896 (Nerina) ali 040-228254 (Just).

KNJIŽNICA BORISA PAHORJA v Kulturnem domu Prosek - Kontovel izposoja čtiva ob ponedeljkih, od 18.30 do 19.30. Vabljeni!

SLOV.I.K. - Začenja se nov ciklus predavanja »Islamska civilizacija, arabska kultura in evropski razum«. Prvo predavanje bo v ponedeljek, 14. decembra, ob 18. uri v dvorani ZKB na Opčinah. Raid al-Daghistani, diplomirani filozof in magister islamskih ved, bo predstavil temeljne pojme islama in jih primerno umestil v zgodovinski, kulturni in teološki kontekst.

PODROČNI SVET SLOVENSKEK VERNIKOV s Trsta - Milj in Vincencijeva Konferenca vabita, ob prihajajočem prazniku Božiča, na obisk gostov v domu za starejše ITIS, Ul. Pascoli 31, ki bo v sredo, 16. decembra, v novi kapei v I. nadstropju. Ob 16.10 molitev rožnega venca, ob 16.30 sv. maša, ki jo bosta darovala msg. Franc Vončina in p. Rafko Ropret, ob sodelovanju slovenskega verskega občestva župnije Sv. Vincencija in slovenskih skavtov in skavtinja, sledi prijateljsko druženje.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo v zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Info in vpis na tel. št. 340-5814566 (Valentina).

NA POBUDO LIONS CLUBA iz Devina-Nabrežine ter v sodelovanju in s pokroviteljstvom občine Devin Nabrežina poteka brezplačno merjenje krvnega tlaka vsako 1. in 3. sredo v mesecu od 9.30 do 11.30 v Grudnovi hiši v Nabrežini.

Prireditve

GLASBENA MATICA vabi na prireditve »(L)jubilej - novih 70 let ljubezni do glasbe«, ki bo danes, 2. decembra, ob 19. uri v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4.

MIKLAVŽEVANJE (SKD Vigred) bo v soboto, 5. decembra, ob 16.00 v gostilni v Šempolaju z nastopom OPS Vigred in uprizoritvijo pravljice »Godci iz Veselega«. Miklavževi pomočniki sprejemajo darila danes, 2., četrtek, 3., in petek, 4. decembra, med 15.30 in 18.00 ter v soboto, 5. decembra, od 14.00 do 15.00.

SKD CEROVLJE - MAVHINJE prireja v petek, 4. decembra, ob 17.30 Miklavževanje v bivši osnovni šoli v Mavhinjah. Angelčki bodo zbirali darila danes, 2. decembra, od 20.00 do 21.00 na društvenem sedežu v Mavhinjah. Toplo vabljeni vsi otroci, ki bi radi srečali sv. Miklavža!

SKD TABOR - prireja Miklavžev sejem od danes, 2. do 5. decembra od 16. do 19. ure v Prosnetnem domu na Opčinah.

TS360, založbi ZTT in Mladika, v sodelovanju z ženskim odborom SC Pen Mira, vabijo na Kavo s knjigo. Gost srečanja bo pisateljica in založnica Tanja Tuma, avtorica romana »Češnje, rdeče in bele«, z njo se bo pogovarjala dr. Bogomila Kravos. Danes, 2. decembra, ob 10. uri v Tržaškem knjižnem središču na Oberdankovem trgu 7.

KRUT vabi na predavanje »Nenalezljive kronične bolezni, prehrana in telesna dejavnost« z dr. Živo Novak Antolič v četrtek, 3. decembra, ob 17. uri v Ul. Cicerone 8, II. nad. Zazeleno predhodne prijave, info na Kru.tu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKD GRAD - BANI sporoča, da bo v petek, 4. decembra, ob 17. uri prišel na obisk sv. Miklavž, vaški otroci ga bodo sprejeli s kratko igrico. Dobrodošlico mu bo dal tudi zborček iz Barkovelj »Glasbena kambrca«, ki ga vodi Tina Renar. Na ta dan bo izšel tudi koledar za l. 2016 »Prečni kamen v suhem zidu«, slike prikazujejo delo Vojka Ražuma.

SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga vabi v soboto, 5. decembra, ob 18.30 v Srenjsko hišo v Gročani na Miklavževanje in nastop osnovnošolske skupine dramskega društva Jaka Štoka z igrjo »Poredni hudički«. Angelčki bodo zbirali darila v petek, 4. decembra, ob 20.00 do 20.30 v Srenjski hiši. Prireditve v sklopu pobude Božič v Bregu, v sodelovanju z občino Dolina.

SKLAD MITJA ČUK vabi na ogled razstave »Črnigovo v spomin« ob 30. obletnici umetnikove smrti. Urnik razstave: od ponedeljka do petka 10.00-12.00 in 17.00-18.00 do petka, 4. decembra, na Opčinah, Proseška ul. 131/133. Tel. št. 040-212289 (po dogovoru).

SLORI, SSG IN SLOGI (Slovenski gledališki inštitut) vabijo na predstavitev publikacije »Un teatro per la città. Breve storia del teatro sloveno di Trieste dal 1850 al 2000« (Gledališče v svojem prostoru. Kratka zgodovina slovenskega gledališča v Trstu), ki bo v petek, 4. decembra, ob 18.30 v foyeru balkona SSG. Z avtorico Bogomilo Kravos se bosta pogovarjala Marij Čuk in Neva Zajc.

V ADVENTU, koncert v sklopu deželne zborovske revije Nativitas v organizaciji zbora Jacobus Gallus, KD Škedenj, ZSKD in USCI FVG bo v petek, 4. decembra, ob 20.30 v cerkvi sv. Lovrenca v Škedenju. Nastopata MePZ Jacobus Gallus (dir. Marko Sancin) in ŽeVS Vikra (dir. Petra Grassi).

VZPI - ANPI NASELJE SV. SERGIJA vabi v petek, 4. decembra, ob 18.30 v Ljudski dom P. Togliatti, Ul. Di Peco 14, na srečanje s prof. Jožetom Pirjevcem na temo »Trst v primežu nacionalizmov«. Večer bo uvedel zgodovinar Piero Purini.

ZTT vabi na predstavitev knjige Barbare Žetko Sedem mostov po prstih (s tapkanjem do sreče), ki bo v petek, 4. decembra, ob 18. uri v Tržaškem knjižnem središču TS 360, trg Oberdan 7.

ŽUPNIŠKA SKUPNOST SV. ANDREJA v Trebčah prireja »Andrejev glasbeni večer«, ob praznovanju vaškega zavetnika, v soboto, 5. decembra, ob

20.00 v vaški cerkvi. Gosta večera: GD Viktor Parma - Trebče, pod taktirko dirigenta Tomaža Nedoha in OPZ Krasje, pod taktirko dirigentke Petre Grassi. Toplo vabljeni!

MIKLAVŽEVANJE v Boljuncu v soboto, 5. decembra, ob 16. uri v dvorani Mladinskega doma. Nastopali bodo domači skavtje, sledil bo prihod sv. Miklavža. Angelčki bodo sprejemali darila od 15. ure dalje.

RINGA RINGA RAJA, svet' Miklavž prihaja...v soboto, 5. decembra, ob 16.30 v Srenjsko hišo v Mačkoljah. Otroci OPS »z Ul'ce« ga bodo pričakali z igro in petjem. Pomočniki bodo na razpolago od 15.30 dalje.

SKD OPLA, v sklopu projekta Božič v Bregu, vabi na tradicionalni božični sejem, ki bo v Boljuncu od 4. do 6. decembra. Urnik: 9.30 - 20.00. V soboto, 5. decembra, ob 17.00 nas bo obiskal sv. Miklavž.

SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi v soboto, 5. decembra, ob 20.30 v društveni bar n' G'rici na otvoritev fotografske razstave Tržaška noša in na predstavitev koledarja TFS Stu ledi. Večer bo popestril folklorni utrinek.

SVETI MIKLAVŽ bo prišel v Finžgarjev dom na Opčine v soboto, 5. decembra, ob 16. uri na povabilo Društva Finžgarjev dom in letošnji prvoobhajanci pa bodo nastopili z igrjo Pobeg igračk - besedilo Lučka Susič, režija Manica Maver. Angelčki bodo pripravljali darila od 14.30 dalje.

GLEDALIŠKIVRTILJAK vabi v nedeljo, 6. decembra, na predstavo »Čarobno ogledalo« v izvedbi Slovenskega odra iz Trsta. Prva predstava bo na sporedu ob 16. uri, druga ob 17.30 v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesja 27.

SKD TABOR - Opensko glasbeno srečanje bo v nedeljo, 6. decembra, ob 18. uri s koncertom Ansambla za sodobno glasbo MD7 v Prosnetnem domu na Opčinah.

TS360, Oberdankov trg, vabi na ogled razstave stolov »Sunrise design« od ponedeljka do sobote, od 8.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.00.

DSI IN MLADIKA vabita na predstavitev knjige spominov Moje življenje, katere avtor je Virgil Gomizel. Knjigo bosta predstavila zgodovinar mag. Renato Podberšič ml. in Andrej Aplenc v Peterlinovi dvorani v ponedeljek, 7. decembra, ob 20.30.

NA POSTAJI ROGERS, Nabrežje Grumula 14, bo v sredo, 9. decembra, ob 18.00 predstavitev razstave o slovenski ženski toponomastiki. Sooblikujejo kulturni in glasbeni program profesorica Marija Pirjevec, učenci Glasbene matice in Jasmina Gruden. Prisrčno vabljeni!

SKD IGO GRUDEN vabi v društvene prostore na božični sejem od 9. do 12. decembra po urniku 16.00 - 20.00; v sredo, 9., ob 17.00 nastop šolskega pevskega zbora Virgil Šček pod vodstvom Barbare Corbatta, nato mladi godbeniki Mladinskega pihalnega orkestra Nabrežina, ob 18.00 baletke skupine Relevo; v četrtek, 10., ob 18.00 nastop mladih kitaristov Glasbene matice iz razreda prof. Janoša Jurinčiča; v petek, 11., ob 17.30 nastop OPZ Petpedi in MIPZ I. Gruden, pod vodstvom Mirka Ferlana; v soboto, 12., ob 19.00 nastop violinistov iz razreda prof. Cristine Verità.

Prispevki

Ob prerani izgubi vnuka Fabriziotta darujeta Liliana in Martin 100,00 evrov za nabrežinsko cerkev.

Namesto cvetja na grob Giuliana Sartorija daruje družina Kante 100,00 evrov za SKD Rdeča zvezda.

V spomin prijateljice Sonje Majovskij daruje Anita Metelko 20,00 evrov za ŽepZ Prosek Kontovel.

V spomin na drago Aleksejo Možina darujeta Mariza in Alfredo 20,00 evrov za AŠD Sloga Tabor.

BOLJUNEC - 50-letnica prireditve Zveze cerkvenih pevskih zborov

Pesem jeseni se je srečala z Abrahamom

Leta 1965 je tržaška Zveza cerkvenih pevskih zborov priredila jesensko revijo, ki naj bi predstavljala za sodelujoče zборе prvi pomembnejši cilj v novi pevski sezoni. Danes se ta revija imenuje Pesem jeseni in je v nedeljo praznovala petdesetletnico v gledališču Prešeren v Boljuncu. V vseh teh letih je ostala zvesta izvirnim načelom in sicer želji bivšega predsednika Zorka Hareja, da bi bila nekaj več kot preprosto druženje ob glasbi: v ta namen so organizatorji redno opozarjali na obletnice skladateljev, ki so postale priložnost za spoznavanje in vrednotenje bolj ali manj znanih slovenskih umetnikov. Poučna tradicija se pod predsedniškim vodstvom Marka Tavčarja nadaljuje: letos so zbori upoštevali 150-letnico rojstva Ignacija Hladnika, 110-letnico rojstva Ubalda Vrabca, 100-letnico rojstva Karla Boštjančiča in 50-letnico smrti Stanka Premrla. Tudi brez priporočil pa se je enajsterica zborov na jubilejni reviji izkazala s premišljenimi sporedi.

Vrabčeve skladbe so se pojavile v programih večine nastopajočih, kar potrjuje priljubljenost tega skladatelja, zbori pa so se spomnili tudi Boštjančiča, na poseben način mešani zbor Igo Gruden iz Nabrežine (saj je skladatelj vodil ta zbor, ki ga danes vodi Janko Ban) in moški zbor Lipa, ki je v svojem nastopu pod vodstvom Anastazije Purič združil dve obletnici, saj ni pozabil niti na Vrabčevo povezavo z Bazovico.

Med najbolj sugestivnimi sporedi je bil tisti, ki ga je Matej Lazar sestavil za mešani zbor Mačkolje, ki je združil poudarek na začetek adventnega časa s pozornostjo do primorskih skladateljev mlajših generacij (Ambrož Čopi in Andrej Makor).

Prevladovala so komorne zasedbe, med katerimi je bil sekstet pevk cerkvene skupine iz Zgonika najmanjša skupina. V njej poje tudi mentorica Zulejka Devetak. Med številnejšimi zasedbami pa sta bila mešani zbor Lipa, ki ga suvereno vodi Tamara Ražem Locatelli, in openski mešani zbor Sv. Jernej, s katerim se je zborovodja Janko Ban spomnil 180-letnice rojstva Davorina Jenka, avtorja obče znanih skladb kot sta Lipa ali Zastava slave, ki je živel tudi v Trstu in je v tem mestu zaključil gimnazijo. Uradnim posvetilom je tudi ženski zbor Prosek-Kontovel dodal spomin na letos preminulega Slavka Avsenika z izvedbo dveh priredb njegovih uspešnic, ki sta zazveneli pod vodstvom Marka Štoke. Mešani zbor Skala-Slovan pa je pod vodstvom Jarija Jarca povabil na glasbeno pot od Soče do koroških dolin.

Združeni mešani zbor Repentabor je v različnih variantah svojih rdečecrtnih uniform prikazal tudi raznolikost svoje čezmejne zasedbe, ki jo vodi mlada Kristina Cotič. Po tradiciji je revijo uvodoma odprl Združeni zbor ZCPZ pod vodstvom Edija Raceta, zaključil pa jo je moški zbor Fantje izpod grmade, ki nastopa na tej reviji od ustanovitve in je zato prejel posebno priznanje za vztrajnost in zvestobo. Zveza cerkvenih pevskih zborov je podelila priznanje za večletno sodelovanje tudi zboru Mačkolje, ki na reviji poje 44 let, mešanemu zboru Sv. Jernej za 41-letno prisotnost in mešanemu zboru Skala-Slovan za 29 nastopov na reviji.

Manj zvesta pa je publika, ki se je žal in kljub jubilejni izvedbi odzvala v precej skromnem številu. Med predstavniki oblasti, ki so sedeli v prvi vrsti, sta pred mikrofonom stopila predsednik Duhovske zveze msgr. Franc Vončina in podžupan Občine Dolina Goran Čuk. Slovenska Prosvetna Matica pa je tudi tokrat izkazala svojo podporo prizadevnim tržaškim zborom, ki premorejo zelo različne nivoje izvajanja, a so brez izjem pokazali navezanost in spoštovanje do dolgoletne revije. (ROP)

Levo mešani pevski zbor Mačkolje; desno udeleženci prireditve v Boljuncu

FOTODAMJ@N

Levo sekstet pevk cerkvene skupine iz Zgonika; desno mešani pevski zbor Igo Gruden iz Nabrežine

FOTODAMJ@N

RICMANJE - Konec tedna v Galeriji Babne hiše

Kronika družine Švara

Izšla ob umetnikovi 75-letnici - Publikacijo predstavil Aleksij Pregarc, zapela je moška vokalna skupina Pergola

Ricmanja: Deziderij Švara (levo) in Aleksij Pregarc

Moška vokalna skupina Pergola od Sv. Petra

SKD BARKOVLJE - Prijateljsko-pevski večer

Je petje najlepše opravilo

Nastop Ženske vokalne skupine Barkovlje in Mešanega pevskega zbora Lipa iz Bazovice

V Slovenskem kulturnem društvu v Barkovljah je pretekli petek zadonelo petje. Na večeru, ki so ga organizatorji poimenovali *Je petje najlepše opravilo* (po verzih pesmi domačina Sandrina Furlana), sta namreč nastopila zbor iz Barkovlj oz. Bazovice, ki ju družijo prijateljske vezi.

Pevke domače Ženske vokalne skupine Barkovlje so pod vodstvom Aleksandre Pertot in ob kitarski spremljavi Ivana Suppanija kljub okrnjenemu sestavu postregle s prijetnim repertoarjem, za njimi pa so občinstvo ogreli pevci Mešanega pevskega zbora Lipa iz Bazovice, ki ga vodi Tamara Ražem Locatelli. Izredno prijeten glasbeno-pevski večer se je nadaljeval tudi ob družabnosti.

Bazovski pevci s pevovodjo Tamaro Ražem Locatelli

FOTODAMJ@N

SKD Slavec iz Ricmanj je v soboto v Galeriji Babna hiša priredilo zanimiv umetniško-literarni večer – predstavitev zanimive publikacije slikarja in domačina Deziderija Švara *Kronika družine Švara* in preživetje v Bregu od naselitve do danes. Knjiga je izšla ob umetnikovi 75-letnici. Publikacijo je strokovno in umetniško predstavil pesnik in dramatik, domačin Aleksij Pregarc. Na začetku je prebral uvodni del kronike, v katerem Deziderij Švara razmišlja o vlogi in pomembnosti svoje preteklosti. To je pravzaprav knjiga spominov, s katero želi avtor bralcu posredovati delček svoje zgodovine, tesno povezan z rodni krajem Ricmanje. Sam pravi, da je človek kot drevo, ki potrebuje za uspešno rast zavest o svojih koreninah, zasidranih v času in prostoru. Njegova življenjska pot je namreč potekala v posebnem zgodovinskem obdobju epohalnih sprememb, na prehodu iz drugega v tretje tisočletje.

V publikaciji avtor podrobno opisuje izvor priimka Švara, ki v indovski jeziku pomeni »gospod«, in govori o zgodovini svojih prednikov - družinsko drevo družine Švara sega v Ricmanjih v davno leto 1800 – in o svojem pestrem življenju. V knjigi najdemo tudi njegove prve slike, ki prikazujejo podobe domačih Ricmanj in Brega.

Aleksij Pregarc je številnim poslušalcem v prijetnem pogovoru na izjemno zanimiv način predstavil vas Ricmanje, kot jo je opisal Deziderij Švara. Knjiga predstavlja zgodovino vasi Ricmanje in vaško življenje v prejšnjem stoletju.

Večer je obogatil nastop moške vokalne skupine Pergola od Sv. Petra, ki je pod vodstvom Danelja Grbca poleg Zdravljice zapela še nekaj istrskih narodnih pesmi.

S.D.

CONFCOMMERCIO - Anketa med 384 lokalnimi podjetniki

V terciarnem sektorju začel gospodarski zagon

Potem ko smo v zadnjih letih redno prinašali novice o tem, da gospodarska rast v terciarnem sektorju usiha, lahko naposled sporočimo, da se je pri nas začel gospodarski zagon. To je včeraj sporočila tržaška stanovska organizacija Confcommercio, ki je konec septembra opravila anketo med 384 lokalnimi podjetniki in prišla do zaključka, da se je v tretjem trimesečju letošnjega leta za nekatera podjetja povečal dobiček, izboljšala sta se klima zaupanja in dostop do posojil, z največ težavami pa se žal še naprej ubada trgovina na drobno.

Te podatke sta na včerajšnji novinarski konferenci v družbi občinskega odbornika za gospodarski razvoj Edija Krausa in podpredsednika Pokrajine Trsta Igorja Dolenc podala predsednik tržaškega Confcommerciana Antonio Paoletti in direktor organizacije Pietro Farina, ki sta izpostavila, da so v primerjavi z istim obdobjem lani podatki bistveno boljši, kar je, kot je dejal Paoletti, zadosten razlog za optimizem. Statistični urad Confcommerciana se je v svoji analizi podatkov osredotočil na štiri teme; na klimo zaupanja, krivuljo gospodarske konjunkturo, finančne potrebe podjetij in posojila. Iz zbranih podatkov je razvidno, da se je klima zaupanja izboljšala, nekoliko pa se je zmanjšala togost bank. Te so ponovno začele odobravati posojila, za malenkost pa se je tudi povečalo število prošelj po posojilih. Na banke se je v zadnjem trimesečju obrnilo 29,5 odstotka vprašanih, spodbuden pa je poatek, da so se izboljšali pogoji za pridobitev bančnih posojil. Antonio Paoletti je izpostavil tudi podatek, da je njihova organizacija v letošnjem letu z evropskimi razpisi pomagala lokalnim podjetjem, ki so tako dobili dostop do različnih virov financiranja.

Spodbuden je tudi podatek, da vzporedno z zmerno gospodarsko rastjo narašča tudi zaposlovanje. Z reformo trga dela, v javnosti poznano tudi kot Jobs Act, se je v zadnjem trimesečju povečalo število delovnih pogodb za nedoločen čas. V primerjavi s predhodnim trimesem se je število podjetij, ki so zaposlili nove osebe, povečalo za pol odstotne točke (s 6,5% na 7%). Zdi se, da kljub pozitivnim številkam od gospodarske rasti nimajo nič potrošniki. Pozitivne trende v terciarnem sektorju niso zabeležili trgovci, ki s potekom poletnih razprodaj ne morejo biti zadovoljni. Čeprav je bil obisk trgovin v času razprodaj boljši kot v enakem obdobju lani, so stranke manj zapravljele. Skoraj 61% vprašanih trgovcev je odgovorilo, da so v obravnavanem obdobju prodali manj blaga kot lani. Po mnenju Antonia Paolettija bi trgovcem lahko pomagali tako, da bi razprodajam vrnili pomen, ki so ga nekoč imele. Močno omejena kupna moč potrošnikov je bržkone dokaz, da se z gospodarsko rastjo življenje še ni spremenilo, je opozoril predsednik Confcommerciana. Za presoj gospodarske slike so analitiki v precep vzeli tudi turistični sektor. Polovica vprašanih turističnih delavcev v tržaški pokrajini meni, da je bila poletna sezona uspešna, druga polovica pa meni, da zasedenost hotelskih zmožljivosti ni v sorazmerju z dobičkom. Turistični delavci se pritožujejo zlasti nad nelojalno konkurenco, ki jo vidijo v spletnem portalu Airbnb. Ta bi po prepričanju nekaterih lahko resno zamajal tržaški turizem.

Ker obstaja kar nekaj kazalnikov, ki napovedujejo gospodarsko rast tudi v prihodnje (predvsem pozitivna gospodarska klima), lahko ob koncu le še rečemo, da se tržaški pokrajini obetajo boljši časi ...

Sanela Čoralič

Kljub zaznanemu gospodarskemu zagonu, pa se razprodaje letos niso obnesle tako, kot so trgovci na drobno pričakovali

FOTODAMJ@N

OPČINE - Gradnja novega večnamenskega centra

Zgradba stoji, o vsebini (in parkiriščih) kdaj drugič

Novi objekt ob Prosnetnem domu

FOTODAMJ@N

PALAČA GOPČEVIĆ - Danes dopoldne

Evropska sredstva za združenja in zadrage

Posvet prirejata združenje AMeC in podjetje Euroservis

Združenje za medicino in kompleksnost AMeC prireja v sodelovanju s podjetjem Euroservis posvet o združenjih in evroprojektiliranju, ki bo danes od 9.30 do 13. ure v dvorani bobi Bazlen v palači Gopčević (Ul. Rossini 4). Posvet je namenjen vsem združenjem, fundacijam in zadrugam, vstop je prost. Govor bo o poteh, po katerih je mogoče pridobiti evropska sredstva, srečanje pa bo tudi priložnost za medsebojno spoznavanje in izmenjevanje izkušenj ter zamisli. Govorili bodo predsednik AMeC Fabio Burigana, predsednik Euroservisa Erik Švab in projektni menedžer Matteo Feruglio.

Srečanje ob mednarodnem dnevu invalidov

Tržaška univerza v sodelovanju z deželno konzulto za osebe s posebnimi potrebami in njihove družine prireja jutri ob 16. uri srečanje ob temu posvečenem mednarodnem dnevu. V učilnici 2B stavbe H3 bosta o invalidnosti in posebnih potrebah predavala prof. Delia Ferri (z univerze Maynooth na Irskem) in Carlo Francescutti iz tozadevne državne opazovalnice.

Tržaški robčki za nagrado

Italijanski proizvajalec robčkov Tempo (iz mednarodne skupine SCA) je pred časom razpisal natečaj Pimp My City, s katerim je prebivalce različnih mest spodbujal, naj na Facebooku in Twitterju čim bolj kreativno dokažejo svojo ljubezen do domačega mesta. Med petimi zmagovitimi mesti, katerih prebivalci so se najbolj izkazali, je tudi Trst, ki si je tako prislužil naziv City of Life 2015. Županu Robertu Cosoliniju bodo izročili poseben paket robčkov s podobo Trsta, ki jih je pripravil dizajner Alessandro Pighi. V občinski palači pa bodo postavili manjšo ploščo.

Delavci, ki v središču Opčin gradijo novi trinadstropni objekt ob Prosnetnem domu, so prišli do strehe. »Zdaj zgradimo stavbo na grobo, nakar se bodo delala za nekaj časa prekinila, ker delo poteka po fazah,« je napovedal Paolo Calzi, predsednik podjetja Nova srl, ki je v stodstotni lasti Društvene prodajalne na Opčinah oziroma Zadrage, kot ji pravijo domačini.

Društvena prodajalna je leta 2010 za milijon evrov kupila na dražbi nekdanjo vojašnico finančne straže, pred enim letom (v začetku decembra 2014) so jo porušili, zdaj pa objekt stoji. V stavbo so vložili del dobička, ki ga je prodajalna naložila v prejšnjih letih. Pod nivojem Narodne ulice so kletni prostori, nad katerimi se dvigata še dve nadstropji. Glede vsebine ni večjih novosti, pravi Calzi, točne namembnosti niso še dokončno določili: »O tem še razmišljamo, zaenkrat ni nič novega.« Stavba naj bi v skladu s prvotnimi načrti gostila nekakšen informativni center za turiste z lokalom za degustiranje tipičnih krajevskih proizvodov, pa še knjižarno in manjšo dvorano. Svoj čas so člani zadrage predlagali, da bi v stavbi uredili otroške jasli. Vodilni pa se trenutno ukvarjajo zgolj z gradnjo, vsebine bodo po Calzijevih besedah prišle na vrsto pozneje.

Vprašanje parkirišča ostaja prav tako odprto, v pogajanjih z društvom Tabor in družbo Dom menda ni bilo napredka. Dom je lastnik Prosnetnega doma, Tabor pa ga upravlja. Vodstvo Društvene prodajalne je lani predlagalo ureditev parkirišča na dvorišču Prosnetnega doma, s tem pa bi izgubili košarkarsko igrišče in prireditveni prostor, kjer potekajo poletne prireditve, začeni s šagami. Za SKD Tabor je bil predlog nesprejemljiv, pogovarjali bi se lahko zgolj o malem igrišču, kjer so openski pustarji običajno gradili svoj voz. Vodstvo Tabora je družbi Dom lani predlagalo, naj to površino odda v najem, pogovori pa so se prekinili. Calzi pravi, da je vprašanje še odprto, pri čemer še vedno računa tudi na košarkarsko ploščad. Manjše parkirišče bodo vsekakor gotovo uredili onstran zidu na nekdanjem balinišču (v »Krožku«), na zemljišču, ki so ga odkupili od zasebnika, potem ko ga je bil le-ta kupil od družbe Dom. (af)

Tržaško vprašanje v filmih iz obdobja hladne vojne

V novi dvorani raziskovalnega centra la Cappella Underground (Ul. Roma št. 19) bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo o tržaškem vprašanju v filmih iz obdobja hladne vojne, ki jo je napisal Walter Zele. Srečanje prireja center la Cappella Underground v sodelovanju z združenjem Casa del Cinema di Trieste, vodila pa ga bo Mila Lazić.

Ul. Canaliccolo bo jutri začasno zaprta za promet

Občina Trst obvešča, da bo Ul. Canaliccolo zaradi urgentnih javnih del jutri zaprta za promet od 9. ure do predvidoma 16. ure. Zaradi tega bodo tudi začasno premaknili glavno postajo za avtobuse prog št. 28 in 17 s Trga Tommaseo v Ul. Filzi, medtem ko bosta št. 11 in 25 peljali po Ul. Mazzini in Ul. Roma. Avtobusi na progi št. 23 bodo namesto po Korzu Italia peljali po Ul. Mazzini.

Stavka gasilcev sindikata USB iz Trsta

Osnovni sindikat gasilcev iz Trsta USB je razglasil stavko v znak protesta proti deželnemu direktorju, ki naj ne bi izvajal določil delovne pogodbe, prej nasprotno. Med njegovimi ukrepi je ta, da zaposlenim, ki so na dopustu ali so odsotni iz zdravstvenih ali drugih razlog, odtegnejo s plače doklado in nekatere druge postavke.

Povečanje tarif za voziška dovoljenja

Pokrajinska uprava obvešča, da se bodo v petek, 11. decembra, povečale tarife urada za motorizacijo, vezane na izdajo voziških dovoljenj in drugih potrdil za voznike. Tarife se bodo zvišale v povprečju za 1,20 do 2,40 evra na osnovi ministrskega odloka s 1. oktobra letos. Podrobnejše informacije nudijo na spletni strani Pokrajine Trst.

Natečaj združenja AEIT za dijake višjih srednjih šol

Deželna sekcija italijanskega združenja za elektrotehniko, elektroniko, avtomatizacijo, informatiko in telekomunikacije AEIT prireja natečaj, odprt za vse dijake in dijakinje višjih srednjih šol v deželi Furlaniji-Juljski krajini. Podrobnosti natečaja, zahtevani pogoji in druge informacije so na voljo na spletni strani <http://aeit.units.it> in na spletni strani deželnega šolskega urada. Udeleženci bodo lahko v tem okviru poglobili znanstveno-tehnično temo, na katero so najbolj navezani. Najboljša tri dela bodo prejela nagrado 1000, 600 oziroma 400 evrov.

Najdeni predmeti

Tržaška občinska uprava obvešča, da so v občinski palači (Veliki trg št. 4) v sobi št. 37 na ogled predmeti, ki so jih našli na ulicah in trgih v novembru, in sicer mobilni telefon, tablični računalnik, uhan, ura, fotografski aparat, torba in razni ključji. Urad je odprt vsak dan od ponedeljka do petka od 9.30 do 11.30.

Konvencija med univerzo in finančno stražo

Na tržaški univerzi so obnovili konvencijo o sodelovanju med pokrajinskim poveljstvom finančne straže in univerzo. Sporazum sta podpisala rektor tržaške univerze Maurizio Fregaglia in pokrajinski poveljnik gen. Giovanni Padula.

KNJIŽNI SEJEM

Poljanka Dolhar

poljanka.dolhar@primorski.eu

Zaloga za hude čase

Italijanski prijatelj me je med nekim pogovorom dražil, da sledimo (nekateri) Tržaški Slovenci čisto svojemu koledarju: februar je za nas mesec Prešernovih proslav (in večkrat tudi pusta), april je mesec Rižarne in proslav ob spomenikih, vsak drugi avgust zaznamuje Kraška ohcet (to »železno pravilo« je sicer letos odpovedalo), september neka-ko ne more mimo brez Bazoviških junakov ...

November je zame z leti postal mesec Slovenskega knjižnega sejma (SKS). Stojnice slovenskih založb me vsakič zvabijo v Ljubljano, na večurno romanje po hodnikih Cankarjevega doma. SKS je za ljubitelje knjig prava paša za oči, zame pa predstavlja tudi kršitev vsakoletne zaobljube, da ne bom več kupovala knjig, dokler ne bom prebrala vseh tistih, ki so nagradene na domačih knjižnih policah in redakcijski pisalni mizi. Sejemška ponudba je namreč res neverjetno bogata: človek bi moral v tistih dneh vzeti dopust in najeti kredit, če bi rad sledil vsem zanimivim srečanjem z avtorji in nakupil vse knjige, ki bi pritegnile njegovo pozornost. Kajti vemo, slovenske knjige so drage. Za sveže izdan roman ali pesniško zbirko kot nič potrosiš 25 evrov, za biografijo prvega slovenskega predsednika celo dvakrat toliko ...

Večina založb nudi sejemskim obiskovalcem le desetodstotni popust, zato resnici na ljubo nakupi novitet tu niso posebno ugodni (ergo: najnovejšo knjigo lahko raje kupimo v slovenskih knjigarnah v Gorici ali Trstu in jima tako pomagamo preživeti). Skoraj nemo-goče pa se je izogniti nakupu res mnogih knjig, ki jih slovenske založbe ponujajo po vsem dostopnih cenah. Za denar, s katerim bi si kvečjemu privoščila pico in pijačo, sem kupila knjige Alberta Camusa, Daše Drndić, Florjana Lipuša, Marka Sosiča in še koga. Pravo zalogo knjig: za hude čase in, zaupno rečeno, tudi za kako decembrsko darilo.

SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM - Letošnji se je zaključil v nedeljo v Cankarjevem domu

Od udarništva do tapkanja

LJUBLJANA - Bogat spremljevalni program Slovenskega knjižnega sejma so sooblikovali tudi slovenski avtorji in založbe iz Italije. Med kulinaričnimi pogovori in kuhanjem v živo v sklopu KulinArtfesta, za katerega je skrbelo Založništvo tržaškega tiska, ali srečanjem z rezijansko pesnico in pevko Silvano Paletti, ki je pod Pisateljski oder privabila veliko radovednih poslušalcev, so v Ljubljani predstavili tudi marsikatero knjižno noviteto. Prav poseben poklon pa namenili tudi tržaškemu pesniku Umbertu Sabi.

O nekdanjem času bratstva in enotnosti

V okviru Debatne kavarne knjižnega sejma je na predzadnji dan potekala (tudi) predstavitev nekoč nad vse opevanega, danes pa pogosto tudi povsem neupravičeno prezrtega fenomena udarniškega dela. Pri Založništvu tržaškega tiska je namreč v letošnjem letu izšla knjiga *Bratstvo na delu: delovne enote cone A Julijske krajine*. Avtor in zgodovinar Matjaž Stibilj, etnoantropolog Andrea Matošević in povezovalka Alina Carli, so v Debatni kavarni knjižnega sejma v Ljubljani osvetlili čas in osrednje okoliščine, ki so botrovale nastanku mladinskih delovnih akcij. Na dogodku je beseda tekla o fenomenu udarništva, s katerim se je tako na fizičnem področju izgradnje porušene domovine kot tudi na področju ideološkega, političnega preoblikovanja skušalo (iz)graditi socialistično -egalitarno družbo, tudi in prav s pomočjo udarnikov.

Matjaž Stibilj je v svojem delu posebno pozornost namenil elementu udarništva, ki je zaznamoval povojno obdobje v nekdanji Jugoslaviji, kot obliko povezovanja med slovensko in italijansko mladino v Julijski krajini. Avtor se je namreč, tudi zaradi obsežnosti tematike, v svoji knjigi skušal omejiti na večje enote (brigade), ki jih je organizirala Zveza antifašistične mladine Julijske krajine v takratni coni A Julijske krajine in so v prvem povojnem letu odšle na mladinske delovne akcije v Jugoslavijo.

Knjiga *Bratstvo na delu: delovne enote cone A Julijske krajine* je izšla kot predelana diplomska naloga pod mentorstvom dr. Marte Verginella in dr. Jožeta Vogrinca s Filozofske fakultete v Ljubljani.

Saba: lirik med mejami in vojnama

Petkov večerni Pisateljski oder je obiskovalcem med drugim ponudil tudi literarni portret tržaškega ustvarjalca Umberta Sabe. Aleksander Ipavec – Ipo (harmonika in da Vincijevo glasbilo), Janko Petrovec (Sabovi verzi v italijanskem jeziku), Brane Grubar in Branko Jordan (na novo poslovenjene Sabove pesmi) ter povezovalca večera Ivan Lotrič so predstavili življenje in delo tega izjemnega literata. Na odru so bili predstavljeni odlomki del, ki so prikazovali razvoj literarne misli Umberta Sabe, kakor tudi ključni momenti, ki so bistveno zaznamovali umetniško življenje, vse od očetove zapustitve in zatočišča pri slovenski dojlji, obdobja prve in druge svetovne vojne, rojstva hčerke ter kroničnih depresivnih obdobji, ki so se sklenili s smrtjo v goriskem sanatoriju.

Z ustvarjalci smo se na nekaj več kot uro trajajočem literarnem dogodku sprehodili vse od prvih pesniških ciklov, *Vojaških stihov*, predstavitev Sabove navezanosti na rodni Trst, ki se lepo kaže v zbirki *Trst in ženska*, pesnikovem obračunu s svojimi otroškimi leti v ciklu *Mali Berto* itd. Posebna pozornost je bila namenjena njegovi osrednji zbirki *Pesmarica* in pesnikovem razočaranju nad slabim sprejemom le te med italijanskimi literarnimi kritiki. Dogodek se je sklenil s predstavitev odlomka iz njegovega zadnjega dela *Ptice*.

Čprav Umberta Sabo uvrščajo med najpomembnejše italijanske pesnike 20. stoletja, sta v slovenskem jeziku žal na voljo le dve samostojni knjigi njegovih del: dvojezični izbor iz zbirke *Pesmarica* z naslovom *Pijem trpko vino* in roman *Ernesto*. Avtor novih prevodov, ki so bili predstavljeni v literarnem portretu *Umberto Saba: lirik tragičnih občutij - v svetu med mejami in vojnama* je Matej Venier. Dogodek je prenašal ARS - 3. program Radia Slovenije.

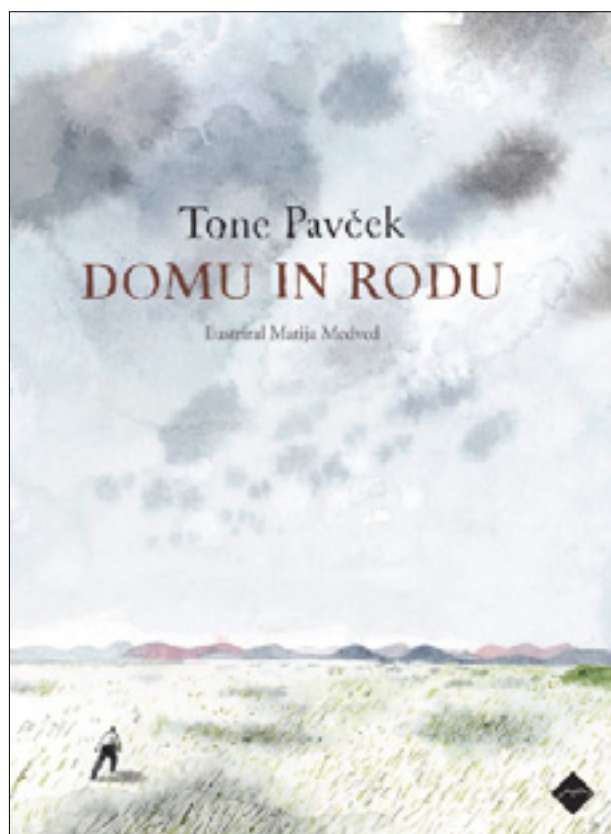
S tapkanjem do sreče

Zadnji tržaško obarvani dogodek letošnjega knjižnega sejma v Ljubljani je bila nedeljska predstavitev knjige Barbare Žetko *Sedem mostov po prstih (s tapkanjem do sreče)*, ki je izšla pri Založništvu tržaškega tiska. Avtorica je zbranim občinstvu, ki je dobrodu napolnil osrednji prostor Forumu za obiskovalce, prikazala, kako je možno med seboj razlikovati sedem od najbolj uničujočih in za naše ravnotežje pogubnih čustev. Barbara Žetko je predstavila tehniko tapkanja kot pripomočka za doseganje čustvene razbremenitve s končnim ciljem občutenja sreče. Na podlagi osebne izkušnje je pojasnila, kako je prav s pomočjo te metode uresničila svoje vrsto let potlačene želje in na ta način tudi korenito spremenila življenje. Avtorica je podrobno predstavila osrednjih sedem čustev oziroma čustvenih stanj, od sramu, krivde, apatije, strahu, žalosti, gnusa in jeze, ki so hkrati tudi osrednja poglavja njene knjige, vsakemu izmed nas pa onemogočajo zadovoljno in uspešno življenje.

Naj ob tem pojasnimo, da je EFT metoda ali tapkanje, kot se ji pogovorno pogosto reče, ena izmed tehnik, ki teži k odpravi notranjih stisk. EFT je kratica za tri angleške besede: Emotional Freedom Techniques (tehniko za doseganja čustvene svobode). Kot samo ime pove, gre za metodo, ki naj bi nam pomagala pri odpravljanju negativnih čustev, tesnobe in stresa ter omogočila, da živimo bolj sproščeno in uravnovešeno življenje. Omenjena tehnika vsaj v zadnjih letih dobiva vse več privržencev tudi v Sloveniji. EFT metoda temelji na določenih spoznanjih zahodne psihologije ter na nekaterih načelih tradicionalne kitajske medicine. Z omenjeno tehniko naj bi se izboljšal pretok energije po tako imenovanih meridianih. Tapkanje z drugimi besedami imenujemo tudi akupunkturo brez igel. Obe metodi slonita na podobnih spoznanjih, razlikovali naj bi se le glede načina stimulacije telesnih točk oziroma meridianov.

Predstavitev knjige *Sedem mostov po prstih (s tapkanjem do sreče)* je potekala v sproščenem pogovoru avtorice Barbare Žetko z Manco Košir in Piko Rajnar.

Besedilo in fotografije Robi Šabec

»Vse v tisk!« Saša Pavček izpolnila obljubo očetu ...

LJUBLJANA - Cankarjeva založba je poskrbela za izid posthumne pesniške zbirke priljubljenega pesnika Toneta Pavčka. Levji delež pri zbiranju in izboru pesmi je imela pesnikova hči Saša Pavček, ki je tako izpolnila obljubo očetu: »Vse v tisk!« Pesniško zbirko uvaja njena obširna uvodna beseda, v kateri med drugim razkriva marsikatero podrobnost, ki je bila večini neznana. Tako bralec izve, da je bilo pesnikovo ime najprej Jožek ter da je ime prevzel od svojega brata dvojčka. Avtorica uvoda poskrbi, da vitalistični pesnik, do zadnjega poln življenja, pred bralcem zaživi kot otrok krhkega zdravja, ki ne mara šole in ki kroniko lokalnega časopisa zapolnjuje z vestmi o tem, da je že dvakrat pojedel kovanec, zaradi česar je moral po zdravniško pomoč. Obenem s pomočjo svojega spomina in izkušenj pojasni Pavčkovo veliko ljubezen do rodne Dolenjske, lesene hiše, v kateri je živel kot otrok, ter matere in sestre Marice. Zato ne čudi, da je v prvi del pod naslovom *Pesmi o Dolenjski* zbrala pesmi, ki jih je spisal na temo svojega doma. V naslednjem razdelku *Pesmi o Istri* so zajete pesmi o solinah in vinu, pesmi, ki so, kot piše Pavčkova, sol življenja - pesnikovega in tistega, ki ga je vsakodnevno hodil občudovat. Tretji razdelek, naslovljen *Prevzete in povzete pesmi*, bi Pavčkova najraje poimenovala dialog s prijatelji. Poleg znamenitih kolegov, ljubkovalno kličečih Čiro, Kajo in Džoni je tu še Ivan Minatti. Med njimi je vladala složnost, nesebična podpora in bratovska ljubezen. Ta sklop ponuja »dialog« s 27 znanimi slovenskimi pesniki, od katerih si sposodi pesem in jo po svoje priredi. Četrty razdelek *Žalostinke za poletjem* je, kot je ob koncu knjige zapisal urednik Peter Kolšek, lirsko najbolj čist, v njem so Pavčkove poslednje bivanjske pesmi. Sledi sklop *Pozabljenih in nenaslovljenih pesmi*, ki jim pesnik ni utegnil ali ni hotel podeliti naslova. Pavčkove pesmi krasijo ilustracije ilustratorja Matije Medveda.

»Konec je treba končati, vsako delo je treba zaključiti,« se je Pavčkova naučila od očeta, ki konca ni želel sprejeti, ne telesnega ne duhovnega, ker je imel toliko pesmi v sebi, ker je v njem kar naprej vrelo. Bil je dionistični bard, v katerem pesniški ogenj ni in ni pojenjal, tudi v že povsem ugašajočem telesu, je zapisala pesnikova hči, ki je prepričana, da je Toneta Pavčka z vsako pesmijo več. (STA)

Pot gre ravna po sredi stvarstva
od vijolic, kopriv do žita in trti
čez osvojena in zapravljena carstva
rada v življenje, nerada v smrt.

Skozme gre navpično in vodoravno,
da sam postajam hoja in pot,
saj so bile na njej odtisnjene davno
bose sledi mojih otroških nog.

Vrabcí brezdomci še vejo zanje,
z njimi nekoč sem drobtine delil,
zdaj mi dajejo v darilo spoznanje,
da dom, tudi mrzel, je darežljiv.

Pot gre od doma in k njemu se vrne
kakor lastovka ali zgubljeni sin.
Silne razdalje neka dlan strne
in v vozle zaveže za star opomin.

Pot gre, vodnica, skoz moje žitje
vseskozi ob trtju in trnju v večer.
Tja se, majhno, majceno bitje,
vračam domov kot potok v izvir.

GLASBENA MATICA - Nocoj v Trstu (L) jubilej ob 70-letnici delovanja

Vzgojili smo večino prosvetnih kadrov, zato ...

Dolgoletni ravnatelj Bogdan Kralj o prehojeni poti in načrtih za prihodnost

TRST - Seststo učencev in drugih tristo, ki delujejo pod okriljem Glasbene matice kot člani pevskih in instrumentalnih skupin, štirje sedeži, devet podružnic od Milj do Trbiža in preko sedemdeset pedagogov so podatki, ki nam jih Glasbena matica ponuja ob sedemdesetletnici ponovnega zagona šole po koncu druge svetovne vojne. Jubilej bo šola praznovala nocoj v tržaškem Kulturnem domu z bogatim glasbenim programom, ki ga bodo pod naslovom (L)jubilej sooblikovali združeni otroški in mešani pevski zbor, harmonikarski orkester Syntesis 4 ter orkester Glasbene matice. Gostje večera bodo violinist Črtomir Šiško, pianist Jan Grbec in igralka Nikla Petruška Panizon. Pričetek ob 19. uri. Ob pomembnem jubileju smo se pogovorili z ravnateljem Glasbene matice Bogdanom Kraljem.

Vsaj polovico sedemdesetletne zgodovine Glasbene matice ste doživeli v prvi osebi: kakšen je Vaš pogled na preteklost?

Res je, kot učenec sem se v šolo vpisal leta 1974 (klavirja sem se že prej učil pri nunah v Križu), profesor sem postal štiri leta kasneje, diplomiral sem leta 1983, nato sem leta 1992 postal podravnatelj, leto kasneje pa ravnatelj. Šola se je v teh desetletjih zelo spremenila: začel bom z negativnimi spremembami, med katerimi bi poudaril odnos

Bogdan Kralj je praga Glasbene matice prvič prestopil leta 1974, od leta 1993 je njen ravnatelj

FOTODAMJ@N

učencev in staršev do šole in študija nasploh, ki ga ne zaznamujeta več čut dolžnosti in spoštovanja, ki je bil v naših časih mnogo bolj razvit. To seveda ne velja za vse učence, predstavlja pa nelahko oviro pedagogom; kar se tiče ravnateljske funkcije, je tudi ta vedno bolj obremenjena z dolžnostmi, ki nam jih nalagajo birokracija, zakonodaja in finančno stanje. Ostaja nam premalo ča-

sa za to, kar je za šolo bistveno: pedagoško in umetniško načrtovanje, nenehno izpopolnjevanje, ki lahko dvigne kvaliteto pouka.

Doživeli ste tudi bridko selitev šole iz Ul. Ruggero Manna v Rojan ...

Ja, dobesedno smo pretakali solze, ko smo leta 2000 zapustili stavbo, ki je imela dušo in svojo identiteto, iz nje je dihal zgodovina, sila razmer pa nas je

- takrat smo mislili, da le začasno - preselila v prostore, ki nikakor niso primerni za glasbeni pouk, vendar alternative ni bilo.

Lahko upamo, da se bo GM preselila v Narodni dom v Trstu, v Gorici pa v Trgovski dom, kot je bilo obljubljeno ob sprejetju zaščitnega zakona?

To je odvisno od naših krovnih organizacij, pa tudi od NŠK in Univerze, ki zdaj dela popis prostorov, ki bi nam jih lahko odstopila.

Zaščitni zakon nam je obljubljal tudi status državne šole, ki ga še vedno nismo dosegli. Navezal sem stike z novim ravnateljem konservatorija Tartini Robertom Turrinom, ki kaže večjo odprtost in naklonjenost - morda se bo le kaj premaknilo. Boljše stike imamo z videmskim konservatorijem Tomadini, kjer sta tako bivši kot sedanj ravnatelj Calabretto in Pellarin vesela dogovora, ki našim učencem omogoča polaganje pravno veljavnih izpitov v slovenščini.

Tesneje in plodnejše stike imate tudi z glasbenimi šolami v Sloveniji..

Včlanjeni smo v Zvezo slovenskih glasbenih šol, ki je tudi podprla našo zahtevo po priznanju: želimo si namreč, da bi Republika Slovenija priznala veljavnost naših diplom in s tem omogočila bolj prost pretok učencev in pedagogov. Sodelujemo s celo vrsto slovenskih ustanov, kot so RTVS, ljubljanska Opera, festival Kogojevi dnevi, naši učenci tekmujejo (in pogosto zmagujejo) na regijskih in republiških tekmovanjih, zato bi si želeli formalno in vsebinsko enakopravnost - za zdaj pa se lahko veselimo Reda za zasluge, ki nam ga je država podelila leta 2013.

Kateri so bili najtežji, kateri pa najlepši trenutki Vašega ravnateljstva?

Najhuje je bilo leta 2001, ko smo zaradi finančne stiske odpustili vse profesorje ...reševanje je bilo boleče in dolgočasno, nekateri pedagogi so tudi odšli, postopoma pa smo pridobili nove in zelo kvalitetne kadre, med katerimi bi omenil vsaj Noro Jankovič, ki je nekaj let vodila zelo uspešen pevski oddelek, Arminda Seška, ki dviga raven naše violinške šole, veliko obogatitev pa pomenijo mojstrski tečaji, ki jih vrsto let prirejamo v okviru festivala Kras s pedagogi kot Sijavuš Gadijev, Vasilij Meljnikov, Stefan Milenković To so naložbe, ki se že kratkoročno, še bolj pa dolgoročno, obrestujejo, veliko zadoščenja pa nam dajejo učenci, ki z vrhunskimi rezultati na mednarodnih tekmovanjih dvigajo ugled naše šole. Navezali smo tudi dobre stike z gledališčem Verdi, ki nam je večkrat odstopilo Malo dvorano za pomembnejše koncerte.

Kakšni pa so želje in načrti za prihodnost?

To, da nam je po dolgih letih ponovno uspelo obuditi orkester, nas navdaja z optimizmom in želimo, da bi ansambel čim bolj uspeval ter nam morda spet omogočil redne glasbene sezone. Ureditev našega pravnega statusa bi rešila večino problemov: še vedno se dogovarjamo, kako bi lahko prišlo do združitve s SCGV Emil Komel, saj bi enoten nastop marsikaj olajšal. Želim si tudi, da bi vodilni krogi naše manjšine pokazali večjo občutljivost, da ne rečem spoštovanje, do naše ustanove: poleg tega, da nudimo osnovno in višjo glasbeno izobrazbo, nekaterim do profesionalne glasbene kariere, smo vzgojili večino kadrov, ki delajo na prosvetnem področju kot zborovodje, kapelniki itd. in krepijo gosto mrežo dejavnosti, ki bogatijo in osmišljajo obstoj naše manjšine.

Katja Kralj

AVGUST ČERNIGOJ - Ob 30-letnici smrti tržaškega slikarja in pedagoga

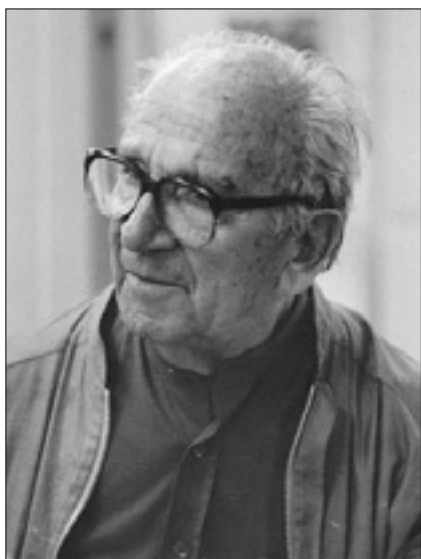
Ni hotel posnemovalcev

Do petka je v Bambičevi galeriji na Opčinah na ogled zanimiva razstava - Spomnili so se ga tudi na Loškem gradu in v Zagorju ob Savi

TRST - Ob tridesetletnici smrti Avgusta Černigoja, vidnejšega predstavnika slovenske avantgarde, se je zvrstilo več spominskih razstav in srečanj, ki z razdaljo časa še prodorneje kažejo na umetnikovo sposobnost prenov, širine pogleda in ustvarjalno moč. V prostorih Loškega gradu je do 15. februarja 2016 na ogled razstava Černigoj/Teater, v mreži evropskega konstruktivizma in sodi v evropski projekt, posvečen umetnikom jugovzhodne Evrope, ki so se kot Černigoj šolali na priznani mednarodni šoli Bauhaus v Weimarju. Kustodinja Loškega muzeja Barbara Sterle Vurnik je ob pregledu Černigojeve korespondence iz turinškega državnega arhiva pridobila dokumentacijo o dopisovanju umetnika s šolo, to so tudi prvi dokumenti, ki stvarno potrjujejo umetnikovo vez z Bauhausom. V tem kontekstu je Černigoj prišel v stik z konstruktivističnim gledališčem, ruskim konstruktivizmom in sodobnim oblikovanjem. Na razstavi si lahko gledamo tudi rekonstrukcije treh Černigojevih kostumov iz leta 1926, ki jih je za to priložnost pripravila Bjanika A. Ursulov. Istega leta je Černigoj ustvaril več skic za kostume in scenografije za osem predstav, ki jih je uprizoril slovenski Ljudski oder pri Sv. Jakobu v Trstu.

V Zagorju ob Savi je v Galeriji Medija na ogled razstava kolažev, grafik in slik, skupno 25 del, ki prihajajo iz depoj Galerije v Lipici, izbor je opravila kuratorka razstave Tatjana Pregl Kobe. V Zagorju se je Černigoj leta 1955 udeležil slikarske kolonije, tu so nastale slike in ciklusi risb.

V Bambičevi galeriji na Opčinah je do petka na ogled razstava, poklon tržaškemu likovnemu ustvarjalcu in intelektualcu Avgustu Černigoju ob letošnji tridesetletnici smrti. Gre za razstavo del, ki

Tržaški slikar Avgust Černigoj in ena od slik, ki so na ogled na Opčinah

FOTODAMJ@N

prihajajo iz privatnih zbirk iz obdobja od poznih petdesetih let vse do osemdesetih. To je obdobje, ko se je Černigoj zaposlil na slovenskih višjih šolah in odprl zasebno grafično šolo v Trstvu. Na odprtju razstave je uvodoma prispel Franjo Vecchiet, Černigojev učenec. Obudil je spomine na nenavadnega profesorja, ki je znal ponujati drugačne poglede, veliko dosegel na umetniškem področju, a vselej ostal skromen. Svoje dijake je spodbujal k izvirnosti in jim velel, naj ne posnemajo nikogar, niti njega.

Grafike manjšega formata so izvedene s tehniko lesoreza, linoreza ali globokega tiska: od suhe igle do jedkanice. Večinoma gre za poskusne odtise ali za naklade, ki jih je tiskala galerija Cartesius, v katero je Černigoj pogostoma zahajal, saj se je nahajala med drugim v bližini njegovega ateljeja. V kratkem bo tudi galerija Cartesius pripravila spominsko razstavo v čast temu edinstvenemu eklek-

tičnemu mojstru. Černigoj je rad predvsem eksperimentalen, zato pogosto naleto tudi na kolorirane grafike z akvarelom. V povojnem času beležimo v umetnikovih delih prvine kubizma, abstrakcije in informela, ki jih je na zelo osebni način eksperimentalen in razvijal tako v grafiki kot tudi v slikarstvu. Na razstavi vidimo še akvarel iz leta 1984, ko je Černigoj živel v Lipici, abstraktno sliko na olje živahnih barv in poseben kolaž iz leta 1972, ki obeležuje petdesetletnico partije in sedemdesetletnico socialistične stranke. Zanimiv je manjši leseni objekt, intarzija, ki jo je izvedla Manuela Marassi po Černigojevi predlogi. Podobne intarzije hranijo Kulturni dom v Trstu ter nižja srednja šola sv. Cirila in Metoda ter licej Slomšek pri Sv. Ivanu.

Reprodukcija fotografije scene za Ugrabljene Sabinke opozarja na pomemben Černigojev doprinos na področju gledališke umetnosti, s posebno

inovativnimi prijemi. Poleg raznolike avtorske umetniške produkcije ima Černigoj pomembne zasluge tudi na področju grafičnega oblikovanja, ki si je po sledovih Bauhauusa začel utirati pot do estetsko dovršenih funkcionalnih rešitev. Černigoj je veliko ilustriral, oblikoval knjige, plakate, znamke, risal stripe. Na razstavi vidimo le nekaj naslovnice: Literarne vaje, Galeb in reprodukcijo naslovnice abecednika, ki ga je Černigoj oblikoval leta 1945, ko je ob ustanovitvi slovenskih šol v Italiji v Trstu pod Zavezniško vojaško upravo nastala potreba po specifičnih učbenikih.

Vse omenjene razstave ponujajo drugačne poglede na mojstrov opus, Černigojeva zapuščina je razpršena, zato je toliko bolj pomembna študijska pregleditev, ki še naprej preseneča in prinaša do nas vzdrušje prelomnih let avantgarde ter veliko svežih ustvarjalnih energij.

Jasna Merku

SOVODNJE - V novih prostorih predvidoma konec marca

Knjižnico bodo preselili v Butkovičevo domačijo

Butkovičeva domačija (zgoraj) in sedanji sedež knjižnice (desno)

BUMBACA

Sovodenjska knjižnica bo čez nekaj mesecev dobila nove in udobnejše prostore. Občinska uprava se je namreč začela pripravljati na njeno selitev v Butkovičevo domačijo v Prvomajski ulici, ki bo s knjižnico predvidoma zaživel v začetku spomladi. »Obnova Butkovičeve domačije je zaključena. Že od vsega začetka projekta obnove je bilo določeno, da bo stavba namenjena knjižnici, zato jo moramo v predvidenem času vanjo preseliti, saj ne moremo delovati na dveh lokacijah. Računamo, da se bo to zgodilo konec marca,« je za Primorski dnevnik povedala sovođensjska županja Alenka Florenin in pristavila, da je uprava že sprožila postopek za prekinitve najemne pogodbe z lastniki stavbe nasproti cerkve, v kateri je knjižnica delovala doslej.

Knjižnica bo zasedla tako pritličje kot prvo nadstropje obnovljene domačije. »Na voljo bomo imeli več prostora kot zdaj, zato bo treba nabaviti dodatno opremo. Knjižni fond, ki je za ta-

Knjižnica bo zasedla tako pritličje kot prvo nadstropje stavbe; v novem kulturnem središču bodo uredili tudi manjši prostor v spomin na Petra Butkoviča Domna

ko majhno občino, kot je naša, dokaj bogat, bomo skušali čim bolj ovrednotiti. Fond se počasi, a stalno krepi. Nekaj knjig kupujemo, druge nam darujejo. Svoji pokojnega sovođensjskega župnika

Vojka Makuca so nam po njegovi smrti denimo odstopili del njegove obsežne knjižne zapuščine, kar je naš fond še dodatno obogatilo,« je povedala Floreninova, po kateri bodo tudi v novih prostorih potekala srečanja z avtorji in drugi dogodki, ki so jih v zadnjih letih prirejali v knjižnici.

V novem kulturnem središču bodo uredili tudi manjši prostor v spomin na Petra Butkoviča Domna – slovenskega ugankarja, pisatelja, prevajalca, urednika in ilustratorja -, ki se je leta 1888 rodil ravno v tej stavbi. »Na ogled bodo predmeti, fotografije, knjige, ... Del gradiva že imamo, ostalo bomo še zbrali. Nekateri občani, ki imajo doma izvođe Butkovičevih knjig ali fotografije, so že razili pripravljenost, da bi sodelovali pri snovanju spominskega kotička,« je pojasnila Floreninova.

Delovni čas sovođensjske knjižnice se je v teh dneh spremenil. Od ponedeljka, 30. novembra, je knjižnica odprta ob ponedeljkih med 9. in 12. uro, ob tor-kih med 16.30 in 18.30, ob četrtnih med 16.30 in 18.30 ter ob petkih med 9. in 12. uro. »Urniki je bil prilagojen potrebam šol in vrtcev, upoštevani pa so bili tudi namigi drugih obiskovalcev,« je pojasnila sovođensjska županja Alenka Florenin, po kateri bo v kratkem občina objavila nov razpis za izbiro ustanove, ki bo upravljala knjižnico. Pogodba z drugo Goriška Mohorjeva, ki je skrbela za knjižnico v letošnjem letu, se bo namreč iztekla konec leta.

Aleksija Ambrosi

GORICA-SOVODNJE - Koncesije še ni Letališki konzorcij dobil novo upravo

Za predsednika potrjen Ariano Medeot, občina Sovodnje predlagala Eriko Černic

Konzorcij za upravljanje letališča Duca D'Aosta na Rojah je v pričakovanju na koncesijo, ki naj bi jo v kratkem prejel od ustanove za civilno letalstvo Enac, dobil nov upravni svet. Vanj so bili imenovani Ariano Medeot, Antonio Montanari in Giuseppe Paone, ki so bili člani uprave že v prejšnji mandatni dobi, ter Erika Černic in Michela Cecotti, ki sta nadomestili Erika Peteanija in Carla Ranalletto; Černičevo je predlagala sovođensjska občina. Nadzorni svet sestavljajo Maurizio Boaro (predsednik), Valentina Pahor in Francesca Bon. Na prvi seji upravnega sveta je bil Ariano Medeot imenovan oz. potrjen za predsednika konzorcija, podpredsedniško vlogo pa so zaupali Antoniu Montanariju.

GORICA Ulica Nizza prevozna

Križišče med Ulico Nizza in Verdijevim korzom v Gorici bodo danes ponovno odprli za promet. Podjetje Demo iz kraja Summaga di Portoguraro je z nameščanjem novih porfirnih kock na prehodu za pešce zaključilo, zato bodo danes opoldne odstranili premične pregrade. »V četrtek pa bodo ponovno odprli tudi križišče med korzom in Crispijevo ulico,« je napovedal župan Ettore Romoli.

GORICA - Kmalu bagri v Morellijevi ulici

Majava stavba ima štete dneve

Podrtija ob vhodu v Morellijevo ulico

BUMBACA

Občina Gorica bo v kratkem porušila majavo stavbo, zaradi katere sta križišče med Oberdanovo in Morellijevo ulico ter del le-te zaprta za promet. Zelena luč za porušenje, ki ga uprava načrtuje že dalj časa, je spomeniško varstvo prižgalo v prejšnjih dneh, včeraj pa sta goriški župan Ettore Romoli in vodja občinskega tehničnega urada Mauro Ussai pojasnila, kako in kdaj bo občina ukrepala.

»Najprej želim pojasniti, da odločitev spomeniškega varstva ni posledica protestne akcije v Morellijevi ulici, ki so jo ta konec tedna izpeljali tamkajšnji gostinci, trgovci in občani. Načelnik spomeniškega varstva si je v prejšnjih mesecih ogledal stavbo in ocenil, da jo lahko porušimo. Sklep je bil sprejet v petek,« je povedal Romoli. Kot znano sta stavba in zemljišče last propadlega goriškega podjetja Sweet, ki je v stečaju. »Stečajni upravitelj nam je že dal dovoljenje, da stavbo porušimo. Avtorizacijo vsak čas pričakujemo tudi od zdravstvenega podjetja, saj kaže, da so nekateri deli stavbe iz azbesta. Ob tem bomo za dovoljenje morali zaprositi še deželno okoljsko agencijo ARPA: ta avtorizacija je potrebna zaradi izvajanja hrupa,« je pojasnil župan in poudaril, da bo občina takoj zatem izbrala specializirano podjetje, ki bo izvedlo dela. »V stiku smo s tremi podjetji, ki so že pred časom iz-

razila pripravljenost za to,« je povedal župan. Če bodo vsa dovoljenja dobili pravočasno, bodo stavbo porušili že pred božičem, drugače pa bodo bagri na potezi takoj po praznikih.

Porušenje stavbe bo občino stalo okrog 15 tisoč evrov, uprava pa računa, da bo denar dobila nazaj v okviru stečajnega postopka. Zemljišče med ulicama Morelli in Oberdan bodo namreč v kratkem prodali na dražbi.

Podrtija in prometna zavora imata torej štete dneve. Zakaj se je postopek tako zavlekel, ni dano vedeti, kaže pa, da je bila zamuda bolj povezana z birokracijo kot z zgodovinsko vrednostjo stavbe. Objekt po Ussaijevih besedah ni neposredno predmet spomeniške zaščite, zaščiten so druge stavbe v bližini oz. zgodovinsko mestno jedro okrog cerkve sv. Ignacija, ki mora ohraniti harmoničen videz. Za to »harmonijo« pa se žal v preteklosti niso preveč menili, kot dokazuje nebotičnik tik ob stavbi, ki jo bodo v prihodnjih tednih porušili. »Zemljišče pa ostaja zazidljivo. Če bo nov lastnik predstavil projekt za kakšno novogradnjo, bomo pri izdaji gradbene dovoljenja morali upoštevati navodila spomeniškega varstva. Videz nove stavbe bo moral biti v sozvočju z videzom ostalih poslopij v tej ulici in okolici,« je povedal vodja tehničnega urada občine Mauro Ussai. (Ale)

TRŽIČ - Alarm Bombe ni bilo

Tržičane je včeraj ponovno vznemiril lažen bombni alarm. Pred tednom dni sta preplah predpodružnico bančnega zavoda Unicredit med ulicama Duca d'Aosta in Roma povzročila dva kovinska cilindra, tokrat pa kovček, ki ga je neznanec pustil v Ulici Rosselli. Zapuščeni kovček v bližini ene izmed klopi v coni za pešce so mimoidoči opazili okrog 17. ure. Pirotehniko so kovček odprli in ugotovili, da je bil poln oblek, čevljev in dokumentov. Nobene bombe torej, kljub temu pa bi njegov lastnik - če ga bodo seveda izsledili - lahko imel težave zaradi povzročitve lažnega alarma.

Presenetite s QL adventnimi darili

1.-24.
december

vsak teden
povrnemo
700 eur
nakupov

VELIKA **ADVENTNA** NAGRADNA IGRA

Sodelujte v nagradni igri in povrnili vam bomo znesek nakupa!

Račun katerekoli trgovine ali lokala iz Qlandie oddajte **v adventno hišico v avli centra** in sodelujte v nagradnem žrebanju. V obdobju treh žrebalnih sklopov bomo v vsakem od nakupovalnih centrov **izžrebanim kupcem povrnili vrednost nakupa do 40 EUR v darilnih bonih Qlandia**, do vrednosti 700 EUR. Nakup ni pogoj za sodelovanje. V nagradni igri lahko sodelujete tudi tako, da na spletni strani www.qlandia.si/selfi oddate svoj QL selfi, slikan pred adventno hišico v katerikoli Qlandii.

Nova Gorica • Kranj • Kamnik • Maribor • Ptuj • Novo mesto • Krško

www.qlandia.si

NOVA GORICA - Začenja se praznični december

Tudi knjižni sejem

Na Bevkovem trgu, pred Kulturnim domom, že pripravljajo drsališče

FOTO K.M.

Snovalci prazničnega programa v Novi Gorici so preverjenim in dobro uveljavljenim stalnicam, kot sta drsališče in božično-novoletni sejem, dodali nekaj novosti. Med temi je treba izpostaviti knjižni sejem pod jelkami s spremljevalnim programom in posebno okrasitev središča mesta, za kar bodo poskrbeli otroci iz vrtca pri osnovni šoli Solkan. »Tudi pri pripravi prazničnega programa smo povezali številne domače akterje,« pravi podžupan Ana Zavrtanik Ugrin, ki vodi ekipo za pripravo novoletnih prireditev občine.

Uvod v praznično dogajanje bo petkov slovesen prižig lučk in odprtje drsališča na Bevkovem trgu ter praznične okrasitve središča mesta ob 17. uri. Okrasitev so iz odpadnih materialov izdelali otroci iz solkanškega vrtca; vidna bo od podhoda mestne hiše preko Bevkovega trga, kjer bodo postavili tri okrašene lesene smrečice, in do lekarne. Do 31. decembra se bodo nato v središču mesta skoraj vsak dan vrstili koncerti, zborovsko petje, performansi in predstave za otroke.

Drsališče bo odprto do 10. januarja. Tudi letos bo zanj skrbel novogoriški Mladinski center. »Od nedelje do četrta bomo odprti med 10. in 22. uro, ob petkih in sobotah pa do 24. ure,« pojasnjuje Lara Brun, direktorica centra. Ob drsališču bo za dva evra na uro možna izposoja drsalk, na voljo bo tudi topel čaj za 50 centov. »Letos bomo uporabno drsališče zaračunali tudi tistim, ki bodo prišli s svojimi drsalkami, in sicer evro na uro,« dodaja.

V pripravo letošnjega programa so se, kot rečeno, vključili številni lokalni akterji,

med njimi je tudi območna obrtno-podjetniška zbornica, ki 14. decembra med 10. in 22. uro pripravlja kulinarčna doživetja. »Domačinom in ostalim obiskovalcem bi radi predstavili bogato domačo kulinarčno ponudbo. Popoldan bomo prostor prepustili tudi vinarjem,« napoveduje Boža Lovrečič Špacapan, direktorica zbornice. Dne 15. decembra pa bo v mestu prvič zaživel knjižni sejem, ki bo trajal do 18. decembra. V skladu z obdobjem so ga organizatorji iz Društva humanistov Goriške poimenovali *Knjige pod jelkami*. »Na voljo bo širok izbor knjig z vseh področij, poleg tega pripravljamo bogat spremljevalni program za vse generacije,« zagotavlja Blaž Kosovel iz društva. Spremljevalni program bo potekal v obliki pogovorov z avtorji iz goriškega prostora in drugih dogodkov. Dne 15. decembra bo na vrsti pogovor z novinarko in publicistko Dorico Makuc, sledil bo otvoritveni performans s skupino I.D.I.O.T. Dan kasneje bodo po otroškem programu z Aljo Furlan in miškomo Šimom gostili Marka Rusjana, ki bo predstavil svojo knjigo *Strah pred svobodo - hardkor in upor*, 17. decembra pa po otroškem programu z Ano Žerjal in Kačo Kačurdo v goste prihajata kolumnista Ervin Hladnik Milharčič in Luka Lisjak. Knjižni sejem se bo zaključil 18. decembra s predstavitvijo stripov o Almi Karlin, *Zverincah iz Režije in Pijanem zajcu* založbe Stripburger, sledil bo koncert Tinkare Kovač z učenci novogoriške Glasbene šole. Dne 19. decembra se bo začel 10-dnevni božično-novoletni sejem, ki bo med 9. in 19. uro ponujal izdelke, primerne za praznična obdarovanja. »V lepo okrašenih hišicah bomo ponudili izdelke do-

mače in umetnostne obrti, domače pridelke in tipično slovensko kulinariko,« pojasnjuje Gregor Humar, predsednik novogoriške Krajevne skupnosti, ki organizira sejem.

Dne 27. decembra bo otroke razveselil dedek Mraz, 31. decembra pa bo za vse obiskovalce na dveh prizoriščih - poleg tistega na Kidričevi ulici še na ploščadi za mestno hišo - silvestrovanje. Ob 22. uri bo na Kidričevi koncert primorske skupine Kalamari, ob 24. uri pa Ne me Jugat in Rudija Bučarja. Na ploščadi za mestno hišo se bodo vrteli najboljši plesni hiti Robinovega Klub Miksa in rajanje z Evo. Natančen program za ves mesec je objavljen tudi na spletni strani novogoriške občine.

Katja Munih

GORICA - Mrzlične priprave

Z Andrejevim sejmom tudi omejitve prometa

Vrhunec sejemskega dogajanja bo med soboto in torkom

V goriškem mestnem središču potekajo mrzlične priprave na Andrejev sejem. Nekatere omejitve v prometu so že uvedli, druge bodo še prišle. Nekatere ulice so sicer zaprte zaradi obnovitvenih del (Ulica Nizza in Ulica Crispi), vrtljaki pa so že zasedli Ulico Cadorna in Battistijev trg, tako da je prečkanje središča z avtom prava pustolovščina.

Zaradi koledarja bo sejem letos

GORICA - Sredi Travnika

Smreka stoji

Sedemdeset let staro drevo iz Ločnika - V soboto prižig 1600 lučk

Prevažanje smreke (desno) in nameščanje na Travniku (zgoraj)

BUMBACA

V včerajšnjih zgodnjih popoldanskih urah se je več Goričanov že spraševalo, ali so po enem samem dnevu od odprtja ponovno zaprli za promet cesto na Travniku. Ta je bila res nekaj časa neprevozna, zaprli pa so jo zaradi prevoza in nato nameščanja orjaške božične smreke sredi trga.

Občini jo je tokrat poklonila družina Mavilia iz Ločnika. Gre za 18 metrov visoko drevo - videti je sicer nekoliko manjše, saj so ga posadili v dva metra globoko luknjo sredi Travnika -, ki so ga pred 70 leti pripeljali iz kraja Dunja v Ločnik, kjer sta ga danes že pokojna Luigi Vidoz -. delal je na železnici v Dunji - in Olivia Taglianut posadila na domačem dvorišču. Postavitve smreke so se udeležili predstavnik družine Mavilia ter občinska odbornika Arianella Bellan in Francesco Del Sordi, privabila pa je še okrog petnajst radovednih občanov. »Družina Mavilia se je iz varnostnih razlogov želela znebiti smreke, saj je bila previsoka in na nevarni lokaciji, nam pa ni bilo treba odžagati drevesa v kakem gozdu. Gre torej za okolju prijazno dejanje,« je izjavil odbornik Del Sordi.

Drevo bodo občinski delavci opremili s 1600 lučkami, ki jih bodo prižigali v soboto, 5. decembra, ob 18.30. Prižig lučk bo sovpadal z uradnim začetkom Andrejevega sejma in Goriškega decembra. Lučke bo prižgal župan Ettore Romoli, prisotna pa bo tudi italijanska ambasadorica v Sloveniji Rossella Franchini Sherifis, ki se bo v kratkem poslovila od funkcije in Ljubljane. Nastopila bo vojaška godba na pihala konjeniške brigade Pozzuolo del Friuli, otroke pa bodo obdarili z bomboni. (av)

GORICA - Med Andrejevim sejmom

V očarljivi hiši Ungerspach tradicionalna pokušnja vin

Potem ko je mnogo Goričanov med septembrsko poulično prireditvijo Okusi na meji prvič spoznalo očarljive prostore hiše Simon Volker Von Ungerspach, bo pritličje srednjeveške palače, v katero je mogče vstopiti tako s Trga Cavour kakor iz Raštela, ponovno zaživel med skorajšnjim Andrejevim sejmom. Zaslugo za to ima združenje Autoktona, ki bo med 4. in 8. decembrom že tretjič priredilo pokušnjo vin, pri kateri sodeluje šestnajst vinarstev iz slovenskih in italijanskih Brd, iz Vipave in s Krasa, ki so se jim pridružile tri vinoteke. Sicer je kar 30 vinarjev želelo pristopiti k pobudi, prostora pa je premalo, da bi lahko organizatorji ugodili vsem prošnjam.

»Ob vinu bomo ponujali prigrizek, in sicer tradicionalne goriške croke z golažem, najrazličnejše mesne jedi, goriško rožo in marsikaj drugega. V sosednjih prostorih bo združenje Noi ... dell'arte prodajalo katalog fotografij, zbrani denar pa bodo namenili obolelim za rakom,« napovedujejo organizatorji, ki radovedneže vabijo tudi na ogled hiše Ungerspach, ki so jo zgradili leta 1441. »V Gorici, predvsem v Raštelu, je takih stavb kar precej. Večina samevajo, v prihodnosti pa bi jih želeli redno napolniti, ne le občasno. Ravno zaradi tega trka župan Ettore Romoli na deželna vrata za pridobitev

Pobudniki pokušnje s podžupanom

BUMBACA

dodatnih prispevkov za ožvitev Raštela,« pravi podžupan Roberto Sartori. Za predsednika vinoteke Števerjanski griči Fabjana Korsica pa je pomembno, da se domači proizvajalci predstavijo tudi v svojem mestu, ne le na bolj oddaljenih tržiščih.

Letošnjo pokušnjo vin bodo uradno odprli v petek, 4. decembra, ob 17. uri, ko bo za glasbeno spremljavo poskrbel ansambel New Mortiz. (av)

TRŽIČ - Tokrat na soboto

Miklavžev sejem

Ob 240 stojnicah z najrazličnejšim blagom tudi panoramsko kolo

V Tržiču bo v soboto, 5. decembra, tradicionalni Miklavžev sejem. Tudi letos bo na njem okrog 240 stojnic s pisanim blagom, ki bodo preplavile ulice ožjega mestnega središča vključno s Trgom Republike. Na njem pa bo glavni protagonist panoramsko kolo, ki so se ga lani veselili tako otroci kot odrasli. Občinska uprava pričakuje veliko število obiskovalcev, saj bo letošnji Miklavžev sejem padel na soboto, ki je za mnoge dela prost dan. Parkiranje v modrih conah bo brezplačno, kar bo na podlagi dogovora med upravo in zvezo trgovcev Ascom veljalo tudi 12. in 19. decembra. Mnoge ulice mestnega središča pa bodo zaprte, zato bo obiskovalcem sejma tudi letos na voljo brezplačni avtobus, ki bo startal s parkirišča bolnišnice San Polo. Za storitev bo poskrbelo goriško pokrajinsko prevozno podjetje APT: obiskovalcem bo nudilo prevoz do Trga Cavour in nazaj. »Sejem je tradicionalna pobuda, ki vedno pritegne veliko ljudi,« je povedal podžupan Omar Greco, po katerem bo panoramsko kolo začelo delovati ravno v soboto.

FARA - Od nedelje do torka Človekoljubna božična tržnica

V šotoru na dvorišču restavracije La Colombina

V kraju Villanova di Farra bo od nedelje, 6. decembra, do torka, 8. decembra, potekala človekoljubna božična tržnica. Tokrat je ne bo priredila občina Farra, ampak upravitelj restavracije La Colombina, ki ima sedež v Ulici Contessa Beretta. Stojnice bodo v ogrevanem šotoru na dvorišču restavracije. Svoje izdelke bo ponujalo dvanajst obrtnikov in razstavljavcev. Del izkupička, pojasnjuje upraviteljica restavracije Mariagrazia Cassan, bo šel v dobrodelne namene. Denar bodo namenili goriškemu združenju, ki skuša pomagati bolnikom z ramensko-medenično mišično distrofijo, in društvu za civilne invalide in starostnike APICI iz Gorice. Tržnica bo v nedeljo odprta od 10.30 do 17. ure, v ponedeljek med 16. in 22. uro, v torek pa od 10.30 do 17. ure. Tridnevno dogajanje bo poživil bogat spremljevalni program s koncerti in nastopi. Poskrbljeno bo tudi za najmlajše, ki jih bo s plesom in drugimi dejavnostmi zabaval dedek Mraz.

TRŽIČ - Ob udeležbi predsednice FJK zasedal posvetovalni odbor za pristanišče

Poglobitev kanala je pogoj za razvoj

Postopkom za sprejetje novega prostorskega načrta tržiške luke in ukrepom, ki so nujno potrebni za njen razvoj, je bilo posvečeno včerajšnje zasedanje posvetovalnega odbora za pristanišče v Trziču. Med udeleženci sta bili tudi predsednica dežele Furlanije Julijske krajine Debora Serracchiani in odbornica za infrastrukturo Mariagrazia Santoro, ki po bližje sledi temu vprašanju. Ravno na njen predlog je deželni odbor nedavno sprejel sklep, ki je omogočil začetek postopka strateškega okoljskega ocenjevanja (Valutazione ambientale strategica - VAS) za regulacijski načrt tržiškega pristanišča.

»Nosilci interesov bodo imeli do 4. februarja čas, da vložijo svoje pripombe in prispevke. Vzoredno smo se začeli pogovarjati z vrhovnim svetom za javna dela pri ministrstvu za infrastrukturo, s katerim bomo preverili nadaljnje korake do odobritve prostorskega načrta,« je pojasnila predsednica dežele Furlanije Julijske krajine. Med včerajšnjim srečanjem so predstavili tudi poročilo podjetja Tls Europa, ki je analiziralo sedanje razmere v pomorskem prometu in možni razvoj za tržiško pristanišče. Med hipotezami so razvoj RO-RO prometa, pa tudi pretovora kontejnerjev in potniškega prometa preko novih železniških povezav.

Ključnega pomena pa je realizacija nekaterih ukrepov, ki jih načrtujejo že več let. Nujno potrebna je poglobitev kanala, ki vodi v pristanišče Portorosega; gradbišče naj bi odprli v prvi polovici prihodnjega leta, stroške bo delno krila dežela. Potrebna pa so tudi vzdrževalna dela na morskem dnu, za katera je treba po mnenju Santore po pospešiti postopek s ciljem, da stečejo v začetku prihodnjega leta. Postavili bodo tudi zaščitne pregrade, za katere je treba pridobiti krajinsko dovoljenje. »Za razvoj tržiškega pristanišča so ti

ukrepi nujno potrebni. Zato je treba pospešiti postopke zanje, predvsem za poglobitev kanala. Če se bodo vse soudeležene ustanove potrudile, da bo čim prej prišlo do dokončnega načrta, je dežela pripravljena zagotoviti finančno pomoč,« je povedala predsednica dežele FJK Debora Serracchiani.

Debora Serracchiani ob županji Silvii Altran (levo) in tržiško pristanišče (zgoraj)

O preprečevanju požarov

Zbornica inženirjev iz štirih pokrajin dežele FJK prireja danes med 14.30 in 18.30 v avditoriju v Ulici Roma v Gorici strokovni posvet na temo novega kodeksa o preprečevanju požarov. Udeležba je brezplačna, najava pa je obvezna na tel. 0481-534226 ali na naslov segreteria@ordineingegneri.go.it.

Čarovnice in »benandanti«

Zadnja knjiga Nataše Cvijanovic z naslovom »Tempora d'autunno« je posvečena briškimi čarovnicami in »benandantom«. Avtorica jo bo predstavila danes ob 18. uri v knjigarni Ubik na Verdijevem korzu v Gorici. S preučevalko furlanskih legend in kultov se bo pogovarjala Margherita Reguitti.

Čarman najboljši sommelier

Društvo Sommelier Slovenije je v ponedeljek na dvorcu Zemono pri Vipavi pripravilo državno prvenstvo sommelierjev in tekmovanje za naslov najboljšega sommelierja v točenju penine. Oba naslova je osvojil Gašper Čarman iz Škofje Loke, ki je bil po mnenju komisije prepričljivo najboljši po prikazanem znanju in spretnostih.

O varnosti s karabinerjem

V večnamenski dvorani Bergamas v Mameljevi ulici v Moraru bo danes ob 18. uri javno srečanje o preprečevanju tatvin in goljufij. Navodila bo posredoval poveljnik karabinerjev.

GORICA - Pokrajina vlaga v varnost in šolsko ponudbo

Vsaj še en milijon za šole

Denar naj bi prišel z dežele - Na pokrajinski razpis za pridobitev prispevka za odpravo azbesta se je prijavilo 111 občanov

Obnova višješolskih stavb na ozemlju goriške pokrajine se počasi zaključuje, pokrajinska uprava pa že pripravlja nov načrt za obogatitev šolske ponudbe. To je včeraj napovedal predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, ki se je z odbornico za javna dela Donatello Gironcoli udeležil odprtja obnovljene stavbe C državnega zavoda ISIS D'Annunzio v Ulici Brass v Gorici. Pokrajina je v obnovitvena dela šolskega poslojja vložila 70.000 evrov, s katerimi je podjetje Martina iz Codroipa odstranilo azbestna vlakna iz poda, ki ga prekrivajo ploščice iz linoleja. Poleg tega je podjetje - kot na mnogih šolah v goriški pokrajini - poskrbelo za nov dvojni strop, tako da je stavba sedaj prilagojena najnovejšim zakonskim predpisom.

»Dijaki na našem ozemlju lahko varno stopajo v šolske prostore. V zadnjih letih smo v bistvu obnovili vse višješolske zavode, tako da bomo projekt "Scuole sicure" (Varne šole) januarja zaključili še z odprtjem obnovljenih prostorov gostinske šole v Gradežu in goriškega zavoda Cos-

sar,« pravi odbornica Gironcoli in dodaja, da je pokrajina v ta namen vložila nekaj več kot milijon evrov. Predsednik Gherghetta pa s tem v zvezi že napoveduje nove smernice pokrajinske uprave. »Še naprej se bomo borili proti strupenemu azbestu. Vendar ne bomo pomagali le šolam, saj se je na razpis, ki smo ga pred kratkim objavili, prijavilo kar 111 zasebnikov, ki jih bomo denarno podprli pri odstranitvi azbesta z njihovih domov. Obenem bomo še naprej zagotavljali pomoč višješolskim zavodom. Deželo bomo zaprosili za milijon oz. poldrugi milijon evrov, s katerim želimo posodobiti več šolskih laboratorijev. Če dežela namenja 4,5 milijonov evrov za tržaško kulturo, računam, da bo namenila tretjino omenjenega budžeta razvoju goriških šol,« se nada Gherghetta.

Predsednik se je včeraj tudi udeležil odprtja fotografske razstave Un tesoro di suolo (Tla so zaklad), ki jo je deželna zveza Legambiente postavila v prostorih zavoda ISIS D'Annunzio. »Pri pri-

Donatella Gironcoli in Enrico Gherghetta na šoli D'Annunzio

FOTO A.V.

pravi razstave so sodelovali oddelka za arhitekturo in strojništvo Univerze v Trstu, pokrajinska Mediateka, ter več fotografskih združenj. Podobno pobudo smo izpeljali v Vidnu, kjer smo ugotovili, da je veliko novih stavb, medtem ko imamo na

Goriškem mnogo zapuščenih poslopij, ki bi jih bilo treba ponovno ovrednotiti. Naj navedem le območje vojašnic v svetogorski mestni četrti ali nekdanjo predilnico,« je o vsebini razstave povedal predstavnik Legambiente Luca Cadez. (av)

GORICA Delavci in kmetje v prvi vojni

Prva svetovna vojna skozi oči delavcev in kmetov, ki so si morali nadeti vojaško suknjo in so jih na fronti pričakali, beda, groza in nasilje. O tem bo danes in jutri govor v konferenčnem centru univerze v Ulici Alviano 18 na pobudo sindikata upokojencev SPI-CGIL. Ob zaključku se bodo odpravili k italijanski kostnici v Redipuljo in na avstro-ogorsko pokopališče v Foljan. Posvet z naslovom *Vojna in kruh, delavci in kmetje v prvi vojni* se bo začel danes ob 14.30; ob predstavnikih oblasti bodo spregovorili zgodovinarji, ob 18. uri bo sta v duu nastopila novinar Edoardo Pittalis in pevka Francesca Gallo. Jutrišnji del bo potekal dopoldne.

GORICA - Sklepni festivalski dogodek

Od Villija Hermanna h Karpu Godini

»Meje so postavljene, zato da jih prestopamo,« je preprosta resnica, ki jo je švicarski režiser in producent Villi Hermann, prejemnik Nagrade Darko Bratina - Poklon viziji 2015, ki jo podeljuje goriški Kinoatelj, večkrat poudaril v zadnjem tednu. S projekcijo filma *Gotthard Schuh - Čutno videnje sveta*, ki je bila v ponedeljek zvečer v videnskem Visionariu, se je zaključila še zadnja etapa monografskega festivala Nagrada Darko Bratina - Poklon viziji 2015, ki se je med 24. in 30. novembrom odvijala v medregijskem prostoru med Slovenijo in deželo Furlanijo Julijsko krajino.

»Skupaj z nagrajencem in predvsem z njegovimi filmi smo pletli misli o mejah in identitetah večkulturnih prostorov, tka-

li refleksije o socialnem položaju delavstva, v katerih se zrcalimo državljani Evrope, veliko smo govorili o politiki in aktualnih problemih migracij, predvsem pa nas je zanimalo, kako se vse to kaže v filmskem jeziku tako igranih kot dokumentarnih form, kako k vsemu temu pripomorejo glasba, luč in montaža,« so povedali organizatorji.

Na vrsti je še zadnji, sklepni del festivala, v katerem se bodo spomnili prejemnikov nagrade iz preteklih edicij. Jutri, 3. decembra, ob 20.30 - na Ta veseli dan slovenske kulture - bodo tako v Hišo filma na goriškem Travniku pripeljali prejemnika nagrade iz leta 2012, slovenskega cineasta Karpa Godina. Srečanje z njim so

Karpo Godina

di v niz treh spremljevalnih večerov, ki jih pripravljajo skupaj s Slovenskim filmskim centrom ob njihovi dvajseti obletnici. Na ogled bosta *Divjad*, kratki film iz leta 1965, ki so ga pred dvema letoma za Slovensko Kinoteko restavrirali prav na Goriškem, v laboratoriju Camera Ottica - Dams, ter celovečerni igrani film *Umetni raj*, ki je bil le-

ta 1990 predstavljen na filmskem festivalu v Cannesu. V središču filma je srečanje med Fritzom Langom in Karlom Gatnikom (Grossmannom), pionirjem slovenskega filma. Podnapisi bodo v italijanskem jeziku, s čimer si Kinoatelj prizadeva približati in predstaviti slovenski film (tudi) italijanski publiki; vstop bo prost.

NOVA GORICA - Jutri Ta veseli dan kulture

Kulturni hrami vabijo na brezplačne ogledе

Ta veseli dan kulture je v Sloveniji dan, ko kulturne ustanove brezplačno odprejo svoja vrata za obiskovalce. Obeležujejo ga vsako leto 3. decembra, na rojstni dan pesnika Franceta Prešerna. Pobudi se vsako leto odzovejo tudi novogoriške kulturne ustanove.

V dvorani novogoriške knjižnice Franceta Bevka bo jutri ob 18. uri predstavitev knjige Aleksa Štakula *Skozi čas*; z avtorjem se bo o knjigi pogovarjal sedanji varuh pravic gledalcev in poslušalcev, dolgoletni novinar in odgovorni urednik na RTV Slovenija Lado Ambrožič. V Gradu Kromberk se bo od 8.30 do 13.30 mogoče udeležiti enournega stro-

kovnega vodstva po razstavi *Likovna umetnost*, ki zavzema celotno prvo nadstropje, dalje po razstavi na temo prve svetovne vojne *Sem puško zagledal in jo kat začel* in arheološki razstavi *Vipavska dolina v rimski dobi*; za vsa vodstva je potrebna predhodna najava. Ob 17. uri bo Bojan Zadravec predaval na temo *Metulji in njihovo življenje*, ob predavanju bo na ogled zbirka metuljev raziskovalca. Od 9. do 17. ure bo v muzeju v Gradu Kromberk brezplačen vstop za vse obiskovalce.

Muzejska zbirka v poslopju novogoriške železniške postaje bo na ogled ob 13. in ob 15. uri, na voljo bo brezplačno vodstvo po razstavi *Državna meja na Go-*

riškem od 1945 do 2004; brezplačen vstop je tudi za samostojne ogledе zbirke. V Točki ZKD Nova Gorica na Gradnikovi ulici bo ob 18. uri predstavitev izbranih fotografij s fotografskega natečaja *Fabianijeva zapuščina in Sredina literarna prepletanja* z Bralnim klubom Grgar. Samostan na Kostanjevici vabi ob 10. uri na brezplačen voden ogled Škrabčeve knjižnice; obiskati bo moč tudi cerkev in grobnico Burbonov. Slovensko narodno gledališče pa na velikem odru ob 18. uri upri- zarja dramsko plesno etudo *Kdo se boji črnega moža*, koprodukcijo z Zavodom MN produkcija; brezplačne vstopnice so na voljo pri blagajni gledališča. (km)

Na ogled bo tudi Škrabčeva knjižnica na Kostanjevici

FOTOK.M.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALL'ANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA«, **NAGRADA MACE-DONIO**: v gledališču Verdi v Gorici danes, 2. decembra, ob 20.30 »Questa libertà. Le mie note per Pierluigi Cappello«, nastopa Glauco Venier. V Kulturnem domu v Gorici 4. decembra ob 20.30 »Il barbiere di Siviglia«, nastopa gledališka skupina Teatro Immagine iz Benetk; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI 5. decembra ob 20.45 »Il visitatore«, igrata Alessandro Haber, Alessio Boni. 10. decembra ob 21. uri poklon pojknemu italijanskemu kantavtorju Luciu Dalli, nastopil bo pevec Ron. **V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI**: danes, 2. decembra, ob 20. uri Špas teater v sodelovanju z Rankom Babičem, monokomedija »Moška copata«. 4. decembra ob 20. uri »Staro za novo«, Boris Kobal in Tin Vodopivec; informacije pri blagajni vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditve, tel. 003865-3354016.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRAD- DIŠČU ob 21. uri: 3. decembra »Figli di un Dio minore« (Mark Medoff), nastopajo Cristina Fondi, Francesco Magali, Gianluca Teneggi, Deborah Donadio, v produkciji združenja ArtistiAssociati - Officine del Teatro Italiano OTI; informacije po tel. 0481-969753 in na www.artistiassociatigoria.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU ob 20.45: 2. decembra »Ciak, si gira!« (povzeto iz dela »Quaderno di Serafino Gubbio operatore« Luigija Pirandella), nastopajo Giuliana Colzi, Andrea Costagli, Dimitri Frosali, Massimo Salvianti, Lucia Socci, Luisa Cattaneo. 3. decembra koncert violinstke Hane Kotkovà in pevke Ive Bittovà; informacije pri blagajni gledališča v Trziču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664; več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: 3. decembra ob 18. uri »Kdo se boji črnega moža« (brezplačne vstopnice za »Ta veseli dan kulture«); informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 18.00 - 19.50 - 21.40 »Il viaggio di Arlo«. Dvorana 2: 16.00 »Dio esiste e vive a Bruxelles«; 17.50 »La felicità è un sistema complesso«; 20.00 »Dancing with Maria«; 21.15 »Hunger games - Il canto della rivolta« 2. del. Dvorana 3: 18.00 - 20.00 »Dio esiste e vive a Bruxelles«; 22.00 »La felicità è un sistema complesso«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.10 - 19.50 - 22.15 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 2. del. Dvorana 2: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Il viaggio di Arlo«. Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Il sapore del successo«. Dvorana 4: 17.40 »Mr. Holmes - Il mistero del caso irrisolto«; 20.15 »Firenze e gli Uffizi« (grande arte al Kinemax); 22.00 »Spectre 007«. Dvorana 5: 18.10 - 22.10 »The visit«; 19.50 »A bigger splash«.

Razstave

V GALERIJ ARS na Travniku v Gorici bodo v četrtek, 3. decembra, ob 18. uri odprli dobrodelno prodajno razstavo umetniških del »Umetniki za karitas 2015«. Na odprtju bo spregovoril Jurij Paljk, o umetnikih, pobudi in delih pa bo govorila Jožica Ličen, prisotni bodo nekateri umetniki. Izkupiček prodanih del bo šel v Sklad Bogdana Žorža za pomoč otrokom.

»MIŠKA S PARIZA PO KRMINU« je naslov razstave, ki je na ogled v kavarni Massimiliano v Krminu. Marko Vogrič, član Fotokluba 75, razstavlja svoje fotografije posnete s camero obscuro s Pariza in Krmina z miške perspektive; do 8. januarja 2016, vsak dan 7.30-22.00.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava »Med tukaj in onkraj - Andrej Jemec«; do 23. januarja 2016 ob prireditvah ali po domeni po tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org.

Izleti

NOČNI POHOD: štiriurni pohod čez tri grebene v neposredni okolici Gorice bo potekal v noči med soboto in nedeljo 5. in 6. decembra; informacije po tel. 348-5298655.

SPDG se bo udeležil v nedeljo, 6. decembra, Miklavževega pohoda na Krasji vrh nad Drežnico. Do vrha približno 3 ure in pol hoje v zimskih razmerah, ni zahtevno. Organizator bo poskrbel za tople obroke. Odhod s lastnimi prevoznimi sredstvi ob 6.30 s parkirišča pri Rdeči hiši. Vozil bo tudi društveni kombi; informacije po tel. 339-7047196 (Boris).

ZSKD organizira v soboto, 5. decembra, v sklopu projekta »Mladi na odkriva-

nju kulturne dediščine« ekskurzijo v Gorico in Benečijo na spoznavanje slovenskih ustanov in na ogled slovenskega multimedialnega centra SMO v Špetru. Izlet je namenjen mladim do tridesetega leta in je brezplačen; informacije na info@zskd.eu, Facebook stran ja ali pa tel. 040-635626.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja 12. decembra dvodnevni izlet z avtobusom v Zagreb in Samobor z ogledom božičnih tržnic. Vpisovanje in informacije v trgovini jestvin v Dobrodo, Rimska ul. 36. Tel. št. 0481-78036.

Obvestila

ANDOS IZ TRŽIČA prireja božično tržnico z izdelki, ki so nastali med kreativno delavnico, na sedežu združenja v bolnišnici San Polo, Ul. Galvani 1, 1. nadstropje, oddelek za prostovoljstvo, do 3. decembra med 9. in 18. uro.

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno silvestrovanje v torek, 29. decembra, v kraju Corno di Rosazzo; srečanje bo v zgodovinski beneški vili Nachini. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.).

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v ponedeljek, 7. decembra, vsi uradi občine zaprti za javnost. Za prijave smrti v občini klicati na tel. 348-7795064.

SPREJEMNI CENTER GRADINA v Dobrodo obvešča obrtnike in prodajalce, da je še nekaj prostih mest za udeležbo na božični tržnici, ki bo potekala 8. decembra; informacije po tel. 333-4056800.

V GABRIJAH bodo v nedeljo, 6. decembra, praznovali Miklavžovo nedeljo, saj je župnija posvečena sv. Nikolaju, škofu. Ob 10.30 bo vodil praznično bogoslužje goriški nadškof, ob 11.30 bo odprtje in blagoslov novega župnijskega doma pod zvonikom ob gabrski cerkvi.

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da je na spletni strani www.zpzz.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava bo možna do vključno 4. decembra.

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI CGIL Dobrodo priredi v turistični kmetiji pri Kovaču v Dobrodo v petek, 4. decembra, ob 15.30 zborovanje o aktualnih problemih ter voščila za božične in novoletne praznike.

31. MEDNARODNI SHOD 4X4 mesta Gradišče bo v nedeljo, 6. decembra, od 8.30 dalje (vpisovanje v soboto, 5. decembra v dvorani Bergamas v Gradišču). 7. in 8. decembra ob 9.30 z zbirališča na Trgu Unità bodo potekali zgodovinski ogledi krajev prve svetovne vojne (rezervacije na info@gf4x4.it).

OBČINA SOVODNJE obvešča, da ob zapadlosti izplačila salda davkov IMU in TASI 2015, ki bo 16. decembra, bo skupni urad Collio Isonzo nudil pomoč plačevalcem v prostorih občine Sovodnje v ponedeljek, 7. decembra, od 11.30 do 13. ure.

SINDIKAT UPOKOJENCEV za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prireja 12. decembra, vsakoletno druženje z včlanjevanjem, ki se bo začelo ob 11. uri v cerkvi Srca Jezusovega z mašo, sledilo bo srečanje v restavraciji Tre Soldi Goriziani; vpisovanje do 9. decembra oz. do zasedbe mest na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5 ali po tel. 0481-533321.

Prireditve

KD DANICA vabi na miklavževanje v petek, 4. decembra, v prostorih društva s pričetkom ob 19. uri. Nastopili bodo otroci društva in otroški pevski zbor Vrh Sv. Mihaela.

KD SOVODNJE vabi otroke sovođenjskega vrtca, šole ter njihove vaške prijatelje, da se udeležijo obiska Sv. Miklavža v Kulturnem domu Jožef Češut v Sovodnjah, v soboto 5. decembra, ob 18.30. Ob tej priložnosti si bo mogoče ogledati v spodnjih prostorih Kulturnega doma tudi razstavo likovnih del osnovnošolcev šole P.B. Domen iz Sovodnj. Razstavo, ki bo na ogled od 15. ure do 18.15, prireajo starši otrok osnovne šole.

KULTURNI DOM GORICA, Dijaški dom Gorica, SZ Dom, kulturna zadruga Maja in ZSKD prirejajo tradicionalno miklavževanje, ki bo v četrtek, 3. decembra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Gorici in je namenjeno otrokom od 3. do 12. leta starosti. Pred prihodom Miklavža bo občinstvo zabaval priznani slovenski animator Sten Vilar z glasbeno-animacijsko predstavo »Veseli vrtiljak«. Ob zaključku predstave bo Miklavž obdaril vse otroke, zato je zaprosil za predhodno najavo prisotnosti. Prirejajo Kulturni dom Gorica, Dijaški dom Gorica, SZ Dom, kulturna zadruga Maja in ZSKD (vstopnina 2 evra na otroka); informacije in rezervacije po tel. 0481-33288 ali info@kulturnidom.it.

MIKLAŽ bo razveselil štandreške otroke v soboto, 5. decembra, ob 19.30 v župnijskem domu v Štandrežu. Za najavo otrok klicati po tel. 0481-21849 (Martina).

V ŽUPNIJSKI DVORANI V PODTURNU v Gorici bo v soboto, 5. decembra, ob 18. uri predstavitev pesniške zbirke Marie Chiare Coco z naslovom »La chiave nascosta«, ki jo je uredila Annamaria Brondani Menghini. Paolo Bortolussi bo prebiral poezije in Laura Pandolfo bo igrala na harfo. Prireja združenje Dante Alighieri v sodelovanju z državno knjižnico; vstop prost.

PRAZNOVANJE ŽUPNIJSKEGA ZAVETNIKA - ŠTANDREŽ 2015: danes, 2. decembra, ob 14. uri v župnijskem domu otroška gledališka predstava.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek za družbena vprašanja Anton Gregorčič vabita v četrtek, 3. decembra, ob 20. uri na »Srečanja pod lipami«. Gost večera bo goriški pesnik, glasbenik in profesor David Bandelj, ki bo predstavil literarno-znanstveni monografiji »V iskanju jaza: dnevnik v svetovni in slovenski literaturi« in »Obrazi slovenske literature« ter pesniško raz-

glednico »Gorica/Gorizia« v prevodu Jolke Milič s fotografijami Valentine Brunello. Z avtorjem se bo pogovarjala Jadranka Cergol.

OB 70-LETNICI USTANOVITVE KD Oton Župančič iz Štandreža vabita kulturno društvo in OŠ Fran Erjavec iz Štandreža na predstavitev koledarja za leto 2016. Projekt »Cejt n'n g'vri« o kulturni dediščini Štandreža bodo prikazali v sliki in besedi v domu Andreja Budala na Pilošču v četrtek, 3. decembra, ob 18.30.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Valerio Manetti iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražah in na glavno pokopališče.

DANES V PODGORI: 9.10, Celestina Sedda por. Jakoncic (iz goriške splošne bolnišnice ob 9.00) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V TRŽIČU: 10.15, Agnese Bonazza s pokopališča v cerkev Sv. Odršenika ob 10.30, sledila bo upepelitev.

DANES V ROMANSU: 11.00, Germana Poian vd. Landri v cerkvi in na pokopališču.

† Spokojno nas je zapustila naša draga mama in nona

Elvira Devetak

Sinova Igor z Damjano,
Davorin z Danielo, ljubljeni vnuki
Danilo, Ivan, Lara, Maja

Slovo od pokojne bo jutri, 3. decembra, ob 10. do 11.30 v ul. Costalunga.

Datum pogreba sporočimo naknadno.

Vrh, 2. decembra 2015

Ob težki izgubi drage mame Elvire izrekamo Davorinu naše iskreno sožalje.

Vodstvo in kolegi
Servisa, SDGZ-ja,
Servisa Koper in Euroservisa

Ob izgubi drage mame Elvire izrekajo Igorju in Davorinu Devetaku ter vsem ostalim svojcem iskreno sožalje

Kulturni dom v Gorici,
kulturna zadruga Maja
in kulturno društvo Jadro iz Ronk

Iskreno sožalje
Davorinu in Igorju Devetaku
ob izgubi drage mame.

Vsi pri Kinoateljeju

O NAŠEM TRENUTKU Meje brez meje med Slovenci in Slovenci

ACE MERMOLJA

V intervjuju za Primorski dnevnik dne 21. novembra 2015 je slovenski pisatelj Drago Jančar izjavil: »Do Ljubljane sem podobno kritičen kot Boris Pahor, ne toliko, ampak kljub temu moram priznati, da je v Ljubljani veliko samozadovoljstva. Veliko je ljudi, ki so zelo povprečnega duha in talenta, in so kljub temu prepričani, da so center sveta samo zaradi tega, ker živijo v Ljubljani. Živijo v majhnem evropskem mestu in mislijo, da vse, kar se zgodi, se zgodi med Ljubljano in Rožnikom.«

Menim, da je Drago Jančar med redkimi slovenskimi intelektualci, ki imajo nek odnos do Trsta in do tukajšnjih Slovencev. Jančarja sem osebno spoznal neke ob koncu sedemdesetih let na Borštnikovem srečanju v Mariboru. Med ostalim mi je povedal, da sta zanj znamenje Trsta in Slovencev v njem Boris Pahor in Slovensko stalno gledališče. Takrat je bil Boris Pahor v Jugoslaviji in pri »levem« delu manjšine »persona non grata«, slovensko gledališče je uprizarjalo sodobne italijanske in svetovne tekste, ki jih na ostalih slovenskih odrih niso poznali, Drago Jančar pa je imel kar nekaj sitnosti s tedanjimi socialističnimi oblastmi. Danes je vse to na glavo obrnjeno, ostaja pa daljava, ki jo Jančar omenja.

Ob tržaški predstavitvi pesniške zbirke Patricije Dodič, ki sem jo vodil jaz, je primorska pesnica in knjižničarka med ostalim omenila številne mlade pisce, ki pričenjajo svojo pot s samozaložbami ali pa z izdajami pri hišnih založnikih. Ljubljano je označila kot mesto »zaprtih krogov«, kamor prideš s težavo, skratka, znajdeš se pred mnogimi zaprtimi vrati in združbami.

Če se vrnem k prvim osamosvojitvenim letom, bi omenil droben prizorček. Z Jašo Zlobcem sva kramljala na središčni ljubljanski ulici, pa ti mimo pride mariborski pisatelj Vladimir Gajšek. Zlobec ga vpraša: »Kaj ti počneš v Ljubljani?« Gajšek se namuza in zvijačno odgovori: »Tu so uradi!« In res, v Ljubljani so vsi pomembni uradi in kdor si želi uspeha, odide v belo Ljubljano. Gre za napačno zgradbo državnice z enim samim središčem.

Omenil sem nekatera mnenja ljudi onkraj meje, ki je praktično ni, a je: včasih višja od šprang in carine. Ne bom ponovno tožil nad odsotnostjo Skupnega slovenskega kulturnega prostora, nad duhovno daljavo med Trstom, Celovcem in Ljubljano in podobnim. Čeprav je resnica, da skoraj ne poznam zamejskega Slovenca, ki se mu v zadnjem obdobju ne bi pripetilo, da ga je kdo v Ljubljani, Sežani ali v Novi Gorici začuden vprašal: »Italijan ste, pa tako dobro govorite slovensko!«. To so pa edine pohvale, ki jih slišimo nad našo slovenščino, v pamestju nas slavisti neprestano za glavni tolčejo!

Po dolgem uvajanju in s citiranjem drugih bi vendarle opozoril na sedanost. Pred priključitvijo Slovenije Evropski uniji in pred odprtjem schengenske meje (dokler bo ta odprtost trajala), smo zamejci vneto tuhtali ali predvidevali, kako in kaj se bo vse spremenilo na našem prostoru in obenem tudi za življenje manjšine. Pričakovanja so bila več-

ja od stvarnosti. Nekaj se je seveda spremenilo, a manj, kot smo pričakovali.

Opustil bi spremenljiva politična ozračja in opozoril na vsakodnevnejše življenje. Res se je na Primorskem kar nekaj ljudi, Slovencev in Italijanov, preselilo iz Trsta in delno Gorice, v bližnje slovenske zaselke ali vasi. Kar nekaj jih je odprlo svoje dejavnosti v Sloveniji, kjer je še vedno manj birokracije in so določene usluge cenejše. Zasedli smo pretoke otrok iz slovenskih šol iz Slovenije v slovenske šole v Italiji ter obratno. Poznam italijansko govoreče družine, ki so vpisale svoje otroke v šole v Sloveniji. Nisem Slori, da bi znal kvantificirati premikov, vendar so se določeni pretoki dogodili.

Ob tem pa bi s težavo trdil, da se je kaj bistvenega spremenilo za slovensko manjšino v Italiji, za njene organizacije in ljudi. Ko pišem o spremembah, mislim na primerjavo s časom pred osamosvojitvijo Slovenije. Na nekaterih področjih je danes celo slabše, ali vsaj zdi se mi, da je. Zase ne vem, če bi šel ponovno študirati v Ljubljano, čeprav so mi takrat, ko sem šel, na meji pregledovali prtljago in vpraševali, komu nosim pisalni stroj. Danes obstajajo druge meje.

Nekateri posamezniki iz Trsta in Celovca so se v Ljubljani uveljavili, druge so rehabilitirali in napolnili z nagradami. Ob tem pa je vsakdanje življenje Slovencev v Italiji in na Korškem, delo njihovih organizacij, skratka, javnosti namenjeno in ne le zasebno življenje skupnosti, ostalo izven slovenskega medijskega naselja. Slovenci v Italiji niso tisti, ki se, razen ob kaki izjemni priložnosti, pojavijo na televiziji. Niso elita, ki sem te videl po televiziji. Če pa te tam ni, te ni. Ne obtožujem slovenskih televizij in podrejenosti časopisov in tiska (morda bi jih lahko), vendar pomeni živeti in delati izven medijske mreže, biti izven zavesti drugega, ki je v našem primeru Slovenec. Skratka, pomeni odsotnost. Danes je meja medijska in ne tista s šprangami in žicami! Ko ne bi bilo televizije in interneta bi bil celo Isis lokalni puščavski pojav.

Od vseh ljubljanskih zaprtosti je ta najostrejša in usodnejša meja. Udejanja se namreč tudi v manjšini: podoba je zrcalna, molk je obojestranski. V predkongresnem in pokongresnem obdobju sem se udeležil kar nekaj množičnih sej raznih odborov SKGZ. Mimo predsedniških poročil sem prisluhnil diskutantom, s katerimi nimam pogostih stikov. No, med raznimi posegi o prav tako različnih problemih, nisem zasledil veliko vprašanj, ki bi se tako ali drugače lotevala kakovosti odnosov z matičnim narodom, s Slovenijo ali z Ljubljano.

Pomisli sem, da se zapira nevidni krog (ne)poslušanja in molka, kjer je manjšina ponovno manjšina, zamejstvo ponovno zamejstvo, Merkujevo unejstvo pa ostaja tam, morda dlje, kot je bilo včeraj. Vse skupaj nima neke točne krivde, kot je lahko bila upravna meja ali tista med dvema družbenima sistemoma.

Je meja in pika in ne vem, če se lahko kaj naredi, da je ne bi bilo.

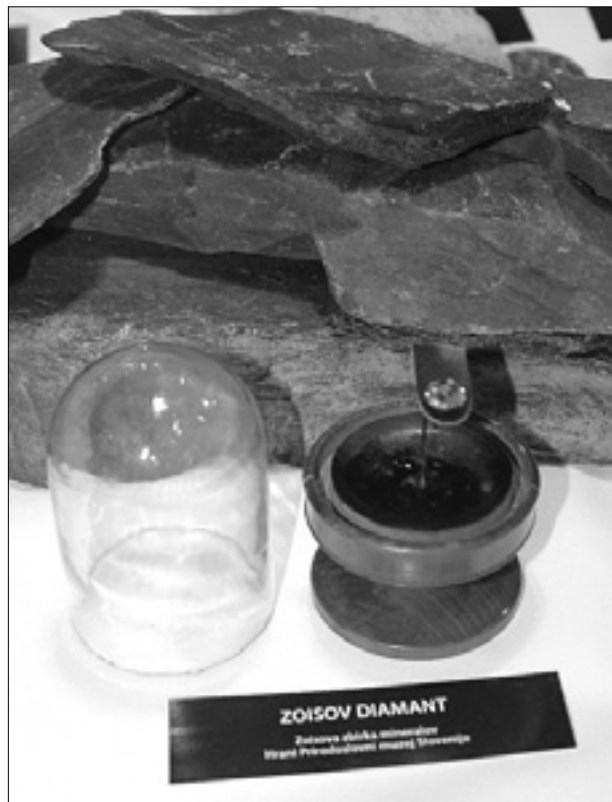
LJUBLJANA - Prirodoslovni muzej

O svetlobi, svetu kristalov, mineralov in draguljev

Leto 2015 je s strani Združenih narodov razglašeno za Mednarodno leto svetlobe in tehnologij povezanih s svetlobo. V tem sklopu so v Prirodoslovnem muzeju Slovenije v Ljubljani pripravili odmevno razstavo o svetlobi, svetu kristalov, mineralov in draguljev. Razstava v svojem uvodu pripoveduje zgodbo o svetlobi, o njenem rojstvu pred skoraj 14 milijardami let, spregovori o naravnih virih svetlobe, o Soncu, zvezdah in galaksijah. Od prostranega vesolja pa se v nadaljevanju usmeri na posebne oblike naravne zemeljske svetlobe, med katerimi izstopajo npr. vulkani ter požari in se potopi vse do posebnih virov svetlobe morskih globin. Preko svetlobe koralnih grebenov in alg je predstavljena t.i. bioluminescenca, posebna oblika svetlobe, ki je značilna tako za posamezna kopenska bitja, še posebej pa gre za lastnost najrazličnejših globokomorskih živali. Osrednji dogodek na razstavi je povezan s predstavitvijo povezave svetlobe s kristali, minerali in dragulji. S pomočjo ultravijolične svetlobe si je tako v posebni sobi mogoče ogledati minerale, kristale, dragulje in fosile v pestri paleti mavričnih barv, ki je človeškim očem na dnevni svetlobi nevidna. Baron

Razstava bo odprta
vse do 15. aprila
prihodnjega leta

ROŠA

Žiga Zois je med drugim poznan po obsežni zbirki mineralov, rud, kamnin in fosilov. Po skoraj sto letih je ponovno na ogled t.i. Zoisov diamant, ki je vrsto let veljal za izgubljenega. Po zadnjih ugotovitvah naj bi najverjetneje izviral iz Brazilijske. Poleg južnoameriških in drugih držav pa se tudi Slovenija lahko pohvali vsaj z vzorčnim bogastvom diamantov. Na razstavi je prvič javnosti na ogled najdba diamantov na ozemlju današnje Slovenije.

Za vse ljubitelje plemenitih kovin je posebno doživetje zagotovljeno ob izpiranju dravskega peska. Reki Drava in Mu-

ra namreč veljata za edini dve zlatonosni reki pri nas. Kot eno izmed osrednjih dogodkov na razstavi velja izpostaviti še predstavitev žuželk, ujetih v jantar iz velenjskega premogovnika. Jantar je namreč okamnena smola iglavcev in listavcev, ki nastane podobno kot ob določenih ugodnih pogojih iz lesa nastane premog. Pred nekaj leti so v velenjskem premogovniku odkrili jantar, ki je star okoli 2 milijona let.

V minulih tednih so bili v Ljubljani na ogled tudi izdelki iz kamna, ki so jih izdelali študenti in študentke Višje strokovne šole ŠC Srečka Kosovele Sežana (oblikovanje kamna). Poleg njih se je predstavilo še več kot trideset domačih zlatarjev in oblikovalcev nakita ter gostov iz Hrvaške, Makedonije in Srbije, ki so ustvarili serijo unikatnega nakita. Prezreti ne gre niti pestrega spremljevalnega programa s številnimi delavnicami, prikazi in predavanji.

Razstavi Svetloba v kristalih in Zoisovi dragulji si je v Prirodoslovnem muzeju na Prešernovi cesti mogoče ogledati vse do 15. aprila prihodnje leto. Za vse zamudnike pa je na voljo še spletni ogled na <http://o-razstava.si/razstava/svetloba-ujeta-v-kamen/>

ROŠA

BARKA - Pogovorni večeri Divača - mesto nad Reko

O skupnih značilnostih Trsta, Orleške gmajne in Brkinov

BARKA - Prijazna brkinska vasica Barka, kjer na nadmorski višini 600 metrov živi sto prebivalcev v istoimenski krajevni skupnosti, ki jo že peti mandat vodi predsednik Denis Ambrožič, sicer tudi domači gostilničar, je v obnovljeni šoli gostila že 22. pogovorni večer z naslovom »Divača-mesto nad Reko«. Tokratni gosti so bili: ladijski inženir Franko Košuta, ki je skupaj z Brunom Volpijem Lisjakom letošnji prejemnik državnega odlikovanja za zasluge pri raziskovanju pomena ribištva in pomorstva za zgodovino v Tržaškem zalivu ter pri Trstu, jamar in dober poznavalec naravne in kulturne dediščine v okolici Orleka Ludvik Husa, po katerem se imenuje tudi učna pot v bližini Lipice in jama pri Orleku ter jamar, okoljevarstvenik in vodnik v jami Dimnice Franc Malečkar. Spregovorili so o treh temah in povezanosti mesta in podeželja ter skupnih značilnostih treh obravnavanih prostorov (Brkinov, Sežane in Trsta). Posebej večera pa je bil sežanski priznani akvarelist Marjan Miklavc, ki je ob tej priložnosti na ogled dal deset svojih najnovejših del, izdelanih v tehniki zemlje (z Vremščice) na juto z motivi vasi iz divaške občine.

O globalni temi, ki se nanaša na mesto Trst in temeljev njegovega gospodarskega razcveta ob koncu 18. stoletja je bila osnovna okupacija Košute, medtem ko sta se Husu in Malečkar dotaknila dveh podeželskih tem kot so Orleška gmajna in jama Dimnice. Vsi tri obravnavani prostori sledijo kramu nastanitve vplivne rodbine Petač, ki je najprej živela v gradu Švarcenek pri Podgradu pri Vremah, nato v Sežani in tudi v Trstu. Vsi trije kraji pa so povezani tudi s tokom reke Reke v njegovi nadzemni in podzemni sekvenci. Zato ni naključje, da so se o navtični tradiciji pogovarjali v brkinski vasi z imenom Barka, katerega izvor imena je pojasnjen s prevozom s čolni preko reke Reke.

Pogovorni večeri, ki jih zvesto in neumorno pripravlja divaški arhitekt Stojan Lipolt, tudi član divaškega občinske-

ga sveta, so se dvajsetkrat že zvrstili v Divači. V letošnjem letu pa se selijo na podeželje. Tako sta bila večer še v Volčjem Gradu in Dutovljah, tokrat pa so v sodelovanju s KS Barka pritegnili lepo število obiskovalcev, ki jih je bilo prav gotovo še več kot na divaških večerih. Posebnost brkinskega večera pa je bila njegova posvetitev. Večer so pripravili na predvečer 71. obletnice četrte evakuacije ranjenecov iz partizanske bolnišnice Zalesje preko Vremške doline, ki se je zgodila v noči iz 27. na 28. november 1944 in intendantu te bolnišnice, sedaj 94-letnemu Jožetu Petkovšku iz Postojne. Spomnili so se izjemnega človekoljubnega dejanja. Ob zaključku večera so se spomnili še najbogatše Slovenke vseh časov, Jože Sedmak iz Križa pri Trstu, »bombažne kraljice«, ki ji je po Egiptu omogočil navtični razcvet Trsta in je del svojega premoženja zapustila tudi prebivalcem rodne vasi.

Košuta je spregovoril o ladjedelništvu in pomorski zgodovini Trsta od 1382 dalje, ko je Trst postal hasburški bil pod avstrijsko oblastjo vse do leta 1918, razen obdobja Napoleona. Ob zanimivih fotografijah je predstavil »Do začetka 18. stoletja je bil Trst nepomembno mesto s približno 4 tisoč prebivalci. Trst, ki je bil 1719 leta razglašen za prosto luko, je razcvet doživel v času cesarstva Marije Terezije v 18. stoletju, ko se širi pomorstvo in že 1753 je bila v Trstu ustanovljena pomorska šola. Že takrat zasledimo v pomorski zgodovini slovenske priimke kot so Sedmak, Tence, Rupel, Pertot...«,« je med drugim poudaril Košuta, ki je predstavil tudi iznajditelja ladijskega vijaka Jožefa Resslera, Avstrijski Lloyd, nadvojvodo Maksimilijana in pomen južne železnice, ki dobi svoj smisel šele s povezavo z ladjedelsko in navtično tradicijo Trsta, okna v svet Habsburške monarhije. Prav gospodarski razvoj globalnih razsežnosti je postavil Trst na zemljevid Evrope in sveta, a doživlja padec od šestdesetih let prejšnjega stoletja.

Olga Knez

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Rusi ne gredo v Turčijo

MOSKVA - Ruska odbojcarska zveza ni dovolila odbojkarjem Belogorie Belgoroda in Dinama Moskve, da bi včeraj in danes odigrali tekmi tretjega kroga lige prvakov v Turčiji. Vzrok za odpoved je turška sestrelitev ruskega vojaškega leta na meji s Sirijo prejšnji torek. Trikratni evropski klubski prvak iz Belgoroda bi moral včeraj v Izmiru igrati proti Arkasu, ki ga vodi nekdanji trener ACH Volleyja Glenn Hoag, pri delu pa mu pomaga nekdanji selektor slovenske ženske reprezentance Tilen Kozamernik.

Romi 50 kg korenčkov

RIM - Roma se je po nedeljskem domačem porazu proti Atalanti včeraj zjutraj vrnila na delo. Na treningu v Trigorii so Toti in soigralce pričakali navijači, ki so neprepričljivi nastop »nagradili« s 50 kilogramov korenčkov. Napisali so transparent »Dobro tek zajci!«. Navijači so skandirali pikra gesla tudi na račun ameriškega finančnega mogotca iz Bostona Palotte. Sicer se za trenerja Rudija Garcio (na fotografiji ANSA) začel niz odločilnih srečanj. Začenši z gostovanjem v Turinu (proti Torinu).

FORMULA 1 - V nedeljo je v Abu Dabiju padel zastor nad 66. sezono

Puščice »über alles«

Šestinseddeseta sezona Formule 1 je mimo, tako da je napočil čas za obračun ob zaključku leta, ki sicer ni postreglo z izjemnimi novostmi, saj je bilo letošnje neke vrste prehodno prvenstvo, vsaj kar se tiče pravil. To naj bi veljalo tudi za sezono 2016, medtem ko nas leta 2017 čakajo korenite spremembe v pravilniku.

Nepremagljivi Mercedes

Mercedes je tudi v letošnji sezoni potrdil, da je nemško moštvo na najboljši način izkoristilo nov pravilnik, ki so ga uvedli lani. Ta predvideva uporabo 1,6-litrskih šestvaljnih turbomotorjev in sistema ERS (Energy Recovery System), ki spremeni v kinetično energijo toploto, ki se sproži ob zaviranju in delovanju motorja. Mercedesov t.i. »Power Unit« se je tako tudi letos izkazal za nepremagljivega, saj je dvojica Lewis Hamilton – Nico Rosberg na 19 dirkah osvojila 16 zmag in 18 najboljših štartnih položajev. Če je bilo lani prvenstvo v bistvu izenačeno do konca, je letos v boju med omenjenima dirkačema Lewis absolutno prevladal. Razlika bi na koncu lahko bila še večja, ko bi se Britanec ne zadovoljil s predčasno osvojenim naslovom svetovnega prvaka, kar je izkoristil Rosberg, ki je na zadnjih dirkah prekinil sušo zmag, ki je trajala od poletne Velike Nagrade Avstrije. Zanimivo pa bo spremljati odnose med nekdanjima prijateljema, saj je Lewis že predlagal, da bi v Mercedesovi garaži vgradili predelno steno med njim in Nicom, po vzoru Yamahine garaže med Jorgejem Lorenzom in Valentinom Rossijem.

Ferrari edini nasprotnik?

Drobtinice, ki jih je po poti pustil Mercedes, je pobralo le eno moštvo, in sicer Ferrari. Edino ekipa iz Maranella se je na nekaterih dirkah (skoraj) enakovredno kosala z Mercedesom,

Šele leta 2017 korenite spremembe v pravilniku F1

saj je tiste tri Velike Nagrade, na katerih ni slavil nemški konstruktor, osvojil dirkač Ferrarija Sebastian Vettel – prav zaradi tega je letos nemška himna zadonela čisto na vseh nagrajevanjih -, SuperSeb pa je v Singapuru osvojil tudi edini »nesrebrni pole position«. Konkurenčen Ferrari je spodbudna novica za ves svet Formule 1, kakor je priznal Bernie Ecclestone. Če je Scuderia v preteklih letih večkrat poskrbela za nekatere sporne odločitve, zgleda, da so tokrat v Maranellu zadeli v polno s trojico James Allison–Maurizio Arrivabene–Sebastian Vettel, kar nostalgike spominja na epopejo Jean Todt-Ross Brawn-Michael Schumacher. Za nameček pa se je Vettel izkazal tudi za odlično potezo z marketinškega vidika, saj je zelo priljubljen, občinstvu je simpatičen, poleg tega pa se je v enem letu naučil več italijanskih kakor Michael Schumacher v desetih letih pri Ferrariju, tako da so ga navijači dobesedno vzljubili. Temu pa je tre-

ba dodati tudi dejstvo, da je Seb stal 13-krat na stopničkih, kar je za novinca pri Ferrariju rekord. Sploh pa sta Vettel in Raikkonen skupno stala 16-krat na zmagovalnem odru, kar je lep korak naprej v primerjavi z dvema stopničkama iz lanske sezone. Če bodo v Maranellu napredovali tako kot letos, lahko pričakujemo nekoliko bolj izenačeno prvenstvo v naslednji sezoni.

očitno premalo, da bi v naslednji sezoni lahko zalivalo stopničke Formule 1.

Perspektivni mladi

Ena izmed najbolj spodbudnih novic letošnje sezone je zagotovo kakovost mladih voznikov. Potem ko smo bili v prejšnjih letih priča številnim dirkačem, ki so plačevali za to, da so sploh nastopali v F1 (t.i. »pay drivers«), smo lahko letos spremljali rosno mlade, a že odlično pripravljene voznike. Ti izhajajo iz odličnih šol in akademskih selek-

Kje pa so ostali?

Če je Ferrari pozitivno presenečenje, so ostali nekoliko razočarali. Le Williams je med sezono pokazal nekaj pozitivnih utrinkov, Red Bull pa je bil letos le blede senca tiste ekipe, ki smo jo spoznali v prejšnjih letih. Moštvo Dietricha Mateschitz se je sicer v zadnjem obdobju soočalo tudi z zunajšportnimi težavami, kot npr. z iskanjem ustreznega dobavitelja motorjev za naslednjo sezono, kar je celo postavilo pod vprašaj nastop Red Bulla leta 2016. Zgleda, da je afera rešena, Daniel Ricciardo pa bo želel zagotovo popraviti slab vtis iz letošnje sezone, ko ga je prekosil celo moštveni kolega Daniil Kvyat. Kar se pa tiče ostalih moštev, se je

letos zdelo, kot da bi ta nastopala v nižjih kategorijah, saj so večkrat zaostajala tudi za več kot krog od vodilnih Mercedesov. Največje razočaranje je bil McLaren, ki se je letos osmešil s Hondinimi motorji. Sam (frustrirani) Alonso - eden izmed najboljših dirkačev zadnjega desetletja, ki pa se je redkokdaj znašel v pravem moštvu v pravem trenutku -, je dejal, da je bilo zanj emotivno lažje dospeti zadnji, kot pa drugi ali tretji. Upati je treba, da bo McLaren napredoval, saj je krivično, da dva svetovna prvaka, kakršna sta Fernando Alonso in Jenson Button, večkrat sploh nista zaključila dirke. Kar se tiče manjših moštev, bo v naslednji sezoni opravilo svoj krstni nastop novo ameriško moštvo Haas, ki bo večinoma opremljeno s Ferrarijevo tehnologijo. Na zmagovalnem odru leta 2016 pa po trinajstih letih ne bo več šampanjca Mumm, saj je francosko podjetje Ecclestoneu ponudilo le 5 milijonov evrov, kar je

cij, ki jih npr. izvajajo pri Red Bullu. Daniil Kvyat (letnik 1994), Max Verstappen (letnik 1997) in Carlos Sainz Jr. (1994) so zelo obetavni, tako da bo z njimi tudi v prihodnosti spektakel na stezi zagotovljen. Najbolj predzren in navdušujoč letos pa je bil zagotovo mladi Verstappen, ki je dirkal v Formuli 1 preden bi sploh dopolnil 18 let.

Povratak Mehike

Potem ko se je lani v koledar uspešno vrnila Velika Nagrada Avstrije, smo letos prvič po 23 letih spremljali VN Mehike, ki je postregla s čudovito bejzbolsko tribuno. Priljubljenosti, ki jo je mogoče zabeležiti pri zgodovinskih dirkališčih, ne gre zanemariti in tega se zaveda tudi Bernie Ecclestone. Ta je v prejšnjih letih karavano F1 odpeljal v eksotične lokacije (Indija, Koreja in še bi lahko naštevali), v katerih sploh ne vedo, kaj Formula 1 pravzaprav je. Ravno zaradi teh napak in zaradi uspeha tradicionalnih dirkališč, je težko verjeti, da se bo Bernie odpovedal Veliki Nagradi Italije v Monzi, saj bi bila ta odločitev pravi »harakiri«. Naslednja sezona pa bo štela dve dirki več, saj se bo v koledar povrnila VN Nemčije, prvič v zgodovini pa bodo dirkalniki F1 nastopili v Bakuju, glavnem mestu Azerbajdžana.

Schumi in Bianchi

Formula 1 pa je v letošnji sezoni poskrbela tudi za nekatere žalostne trenutke. Potem ko se je več mesecev boril s posledicami hude nesreče, v katero je bil vpleten med VN Japonske 2014, je 17. julija letos podlegel poškodbam 25-letni Jules Bianchi. Poleg tega, zdravstveno stanje Michaela Schumacherja – čeprav v javnost razumljivo pronica le malo podatkov – naj bi bilo vse prej kot spodbudno. Ves svet Formule 1 še vedno upa, da bo Schumi zmagal tudi svojo najpomembnejšo dirko. *Keep fighting Michael. Albert Voncina*

JADRANJE - Vasilij Žbogar se je vrnil v domačo Izolo

Bratska naveza deluje

Vasilijev trener je skoraj desetletje mlajši brat Jure - Decembra že logistične priprave na Rio 2016

IZOLA - Najboljši slovenski jadralci vseh časov Vasilij Žbogar je na brniškem letališču po prihodu z Nove Zelandije, kjer je konec prejšnjega tedna osvojil bronasto medaljo na svetovnem prvenstvu razreda finn, slavil svoje prvo odličje s SP v objemu sina Talina in žene Maje. Ob njem je ponosno stal nekaj nižji in mlajši brat Jure, zdaj njegov trener. Po prvem mestu na finalu svetovnega pokala v Abu Dabiju ter srebru na letošnjem evropskem prvenstvu je ob koncu leta sledila še težko pričakovana prva medalja na SP: »Leto in pol sodelujeva z Juretom in to zelo dobro, kar kažejo izidi. Čeprav je bila ta naveza tvegana in smo mnogi dvomili vanjo, tudi sam sprva. Toda Jure je že dolgo trener, ta poklic mu je pisan na kožo in ga kljub pritiskom dobro opravlja. Ko se prijavljava, pa mnogi mislijo, da sem jaz trener, Jure pa tekmovalce,« je omenil delček skupne bratske zgodbe 40-letni Vasilij Žbogar.

»Ko sem prijavljal Vasilija na SP, me je gospa vprašala, kdo je trener, in dodala, a ni on, in pokazala na Vasilija, ter dodala, saj si vendar mlajši. Sicer pa imava s tem vse manj težav, osebje, ki je povečini isto, naju pozna. Sicer pa očitno skupaj dobro delujeva. Ko sva začela, sem se najbolj bal, predvsem tega, da ne bi bilo dobrih izidov. Porajala bi se vprašanja, kdo je kriv, zakaj, kako. Zdaj gre vse zelo dobro in naju čaka še devet mesecev dela do OI v Riu,« je ocenil skoraj desetletje mlajši brat Vasilija Jure Žbogar.

Bratska naveza je dobila dokončno potrditev na Novi Zelandiji.

»Že lani smo se srečevali s problemi z logistiko na olimpijskih prizoriščih v Riu; kupili smo novo jadrnico in jambor

ter ju poslali v Brazilijo. Tja ponovno potujemo 11. decembra, da izpraznimo kontejner ter treniramo, udeležili pa se bomo tudi DP Brazilije, kjer bo veliko vrhunskih tujih tekmovalcev in tudi naša posadka 470 Tina Mrak in Veronika Macarol. Ponovno smo se odločili za sodelovanje s Trevorjem Millarjem, nekdanjim trenerjem Vasilija. On nam lahko veliko pomaga, izkušen je in je tudi zelo po značaju. Poleg tega pa zna tudi kaj dobre skuhati,« je še dodal Jure Žbogar.

»Sinova sta se zelo dobro ujela. Ko sta dejala, da želi sodelovati, sem jima lani pred finalom svetovnega pokala dejal, da ne bo šlo, ker sta brata. Toda izkazalo se je drugače. Zadelo smo v polno. Ko smo analizirali, zakaj je temu tako, smo ugotovili, da sta povsem različna po značaju; eden je zelo natančen, drugi pa je velik garač. Jure je maksimalno razbremenil Vasilija, ki se lahko posveča le jadraniu. Končno je po vseh 4. in 5. mestih osvojil odličje na SP. To mu je dajalo izjemen motiv za garanje do OI, kjer pričakujemo lep izid. Trenutno potekajo že pomembne logistične priprave na OI, kjer so cene astronomske. Ponujajo nam za skladišče do OI, ki stane 25.000 evrov, potem pa še posebej prostor za jadrnico na vodi in ostalo, skupaj 40.000 evrov le za shranjevanje opreme do OI. Težava je, ker so številne reprezentance že opravile rezervacije, zato je šel tja že Millar, ki bo poskrbel za pravo skladišče ter stanovanje. Vasilij potrebuje svojo sobo in stranišče, da ima svoj mir, brez luksuza, tudi kuha si ekipa sama,« pa je del priprav na OI orisal Stanislav Žbogar, oče Vasilija in Jureta ter tudi podpredsednik Jadralske zveze Slovenije. (STA, jng)

Del Neri v Veroni

VERONA - Nogometni A-ligaš Verona je bil brez trenerja le en dan. Namesto Andree Mandorlinija, ki ga je vodstvo odpustilo v ponedeljek, je na trenerski stolček sedel Luigi Del Neri. Verona je v seriji A še brez zmage, s šestimi točkami in na dnu prvenstvene lestvice. »Zahvaljujem se klubu za zaupanje. Pogrešal sem nogomet. Pridružujem se klubu s strastjo in tradicijo,« je povedal 64-letni Furlan Del Neri, nekdanji trener Porta, Roma in Juventusa, ki je bil brez dela od leta 2013.

DRŽAVNI POKAL - Včeraj, 4. krog: Spezia - Salernitana 2:0 (v osmini finala Roma - Spezia), Torino - Cesena 4:1 (Juventus - Torino), Milan - Crotone (nočna tekma). Danes: Udinese - Atalanta.

EP v kratkih bazenih

TEL AVIV - Danes se bo v Netanyi Izraelu začelo evropsko prvenstvo v kratkih bazenih. Že danes bo nastopil slovenski 26-letni as Damir Dugonjič v paradni disciplini 50 m prosto, kjer bo branil zlato medaljo z zadnjega EP v Herningu na Danskem. Od »azzurri« bo nastopila tudi Federica Pellegrini. EP se bo končalo 6. decembra.

KOŠARKA - EuroCup: Nanterre - Trento 79:85. Pokal Fiba: Pieno Zvaigzdes - Helios Suns 86:77.

ODBOJKA: Mania' KO - Superlega: Piacenza - Monza 2:3. Pokal CEV: Presov (Svk) - Perugia 0:3.

VATERPOLO - Svetovna liga: Hrvaška - Italija 8:9

Leghissa ni več trener

Nedeljski visoki poraz na domačih tleh proti ekipi iz Žavej (0:4) je bil usoden za trenerja ekipe iz Ronk Micheleja Leghissa. Ronchi bo vodil nekdanji trener gradiške Ism Fabio Franti.

NA ROUNI - Danes ob 14.30 bo na proseškem igrišču Primorja tekma med državnimi mladinci Triestine in Tamaia.

NAŠ ŠPORTNIK 2015 - Kdo se bo uvrstil v skupni ožji izbor?

»Naši« nominiranci v boju za ... Izolo

Naš športnik 2015 ... se bliža. Prireditev, na kateri bomo primorske medijske hiše (med organizatorji je tudi ZŠSDI) tretjič zapored skupno razglasili najboljše športnike Primorske (z obeh strani meje), bo v torek, 29. decembra (ob 20. uri), v Kulturnem domu v Izoli.

Športni novinarji Primorskega dnevnika, Deželnega sedeža Rai za FJK in spletne strani sloport.org smo naredili prvi korak. Upoštevajoč na rezultate in uvrstitve v letošnjem sončnem letu, smo izbrali šest nominirank (članic), prav toliko nominirancev (članov) in ekip slovenskih društev v Italiji. Le nekateri (najboljši) se bodo v skupnem (ožjem) izboru potegovali za priznanje Naš športnik. Namig: prednost imajo olimpijski športi v članskih kategorijah. Pa tiste discipline, v katerih je konkurenca ostrejša.

V ženski kategoriji smo za uspehe v letošnjem letu imenovali (strogo po abecednem vrstnem redu): Ano Bržan (namiznoteniška igralka v A2-ligi), Paola Cigui (teniška igralka), Katrin Don (alpska smučarka), Martina Pecchiar (umetnostna kotalcarica), Irina Počkar (konjski športi), Teo Ugrin (športna gimnastika). Bržanova je na absolutnem državnem namiznoteniškem prvenstvu v ženskih dvojicah osvojila tretje mesto. Z ekipo Pulcini Cascina (Pisa) je ob enem napredovala v A1-ligo. Cigujeva ni za las s piemontsko ekipo Canottieri Casale napredovala v A1-ligo, v ZDA pa je uspešno nastopala v prvenstvu univerzitetne športne zveze NCAA. Alpska smučarka Brdine Katrin Don je v lanskem sezoni, pa tudi v letošnji (v nedeljo je bila 3.), uspešno nastopala na mednarodnih FIS tekmovanjih, sicer v kategoriji mladink. Umetnostna kotalcarica Martina Pecchiar je na državnem prvenstvu osvojila 7. mesto. Pred tem pa je zmagala na mednarodnem Nemškem pokalu. Irina Počkar je tudi letos z državno reprezentanco osvojila nekaj solidnih uvrstitev na mednarodnih tekmovanjih. Telovadka Tea Ugrin je pred kratkim na svetovnem prvenstvu v Glasgowu skupaj z drugimi reprezentantkami izborila Italiji mesto na olimpijskih igrah prihodnje leto v Rio de Janeiru (7. mesto). Pred tem se je Ugrinova okitila z državnim naslovom v mnogoboju. Na evropskih igrah v Bakuju je v ekipnem mnogoboju zasedla 5. mesto, v finalu na dvovišinski bradli pa je bila 6.

V moški konkurenci smo v širši krog nominirancev imenovali motociklista Mitja Emilija, ki je zmagal na državnem

Ana Bržan

Paola Cigui

Katrin Don

Martina Pecchiar

Irina Počkar

Tea Ugrin

Mitja Emili

Niki Hrovatin

Loris Manià

Tadei Pivk

Jernej Terpin

Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti

prvenstvu Michelin Power GP. Rolkar ŠD Mladina Niki Hrovatin je nastopil v članski konkurenci v svetovnem pokalu. Števerjanec Loris Manià se je v lanskem sezoni z Latino uvrstil v polfinale za naslov državnega prvaka. Gorski tekač Tadei Pivk, doma iz Žabnic, je osvojil prvo mesto v svetovnem pokalu v gorsko-tekaški disciplini ski runnig. Odbojkar Jernej Terpin je lani še igral z združeno goriško ekipo Olympio v državni B2-ligi. Poleti je prestopil k ljubljanskemu ACH-ju, s katerim je pred kratkim naredil krstni nastop in tudi prve točke v evropski ligi prvakov. Jadralka Čupe Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta letos nista

dosegla odmevnih rezultatov: vseeno pa ne smemo zanemariti dejstva, da sta nastopila v svetovnem pokalu v razredu 470.

Kaj pa v ekipnih prvenstvih? Namiznoteniške igralkice Krasa so se uvrstile v play-off državne A2-lige. Odbojkarji združene ekipe Olympie so se v državni B2-ligi uvrstili na odlično 5. mesto. Sloga Tabor Televisa je bila tik za njimi 6. Nogometaši Primorca so prvič v zgodovini kluba napredovali v promocijsko ligo. Kriška Vesna pa je v elitni ligi zasedla tretje mesto (najboljše doslej). Mladi odbojkarji Soče so se v moški deželni D-ligi uvrstili v polfinale play-offa. (jng)

ŽENSKE: Ana Bržan (namiznoteniška igralka v A2-ligi), Paola Cigui (teniška igralka), Katrin Don (alpska smučarka), Martina Pecchiar (umetnostna kotalcarica), Irina Počkar (konjski športi), Tea Ugrin (športna gimnastika)

MOŠKI: Mitja Emili (motociklist), Niki Hrovatin (skirol), Loris Manià (odbojka), Tadei Pivk (gorski tek), Jernej Terpin (odbojka), Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta (jadranje).

EKIPE: Kras (namizni tenis), Olympia (odbojka), Primorec (nogomet), Sloga Tabor (odbojka), Soča (odbojka), Vesna (nogomet).

MLADINSKA KOŠARKA - V under 20 elite Jadran - Breg

(Ne)občuten derbi

»Prav je, da se igrajo taki derbiji« (Kladnik) - »Klavrno je, da nastopamo ločeno« (Mura)

Jadran - Breg 53:65 (12:18, 24:30, 37:48)

Jadran: Skojanec 1, Peric, Ušaj 17, Kocijančič 9, T. Daneu 5, Skoko, Coloni 2, A. Daneu 12, Cettolo 7. Trener: Mura. 3 točke: Ušaj 2, A. Daneu 2, Kocijančič 1. Breg: I. Gregori, Gelleni 15, Schiano di Zenise 7, L. Gregori 15, Crismani 14, Giacomini, Zobec 10, Bazarini 4, Pugliese nv, Tul nv, Coretti nv. Trener: Kladnik. 3 točke: L. Gregori 3, Crismani 1, Gelleni 1, Schiano di Zenise 1.

Derbi deželnega prvenstva under 20 elite so v telovadnici na Rouni pri Briščikih osvojili košarkarji Brega. Kladnikov varovanci so vodstvo iz uvodne četrtine obdržali do konca srečanja, utrdili pa so jo po premoru, predvsem po zaslugi boljših odstotkov pri metu. Resnici na ljubo srečanje ni bilo dopadljivo, saj je minilo v znamenju številnih naivnih napak. Veliko je bilo tudi izgubljenih žog na obeh straneh.

Po srečanju sta trenerja komentirala srečanje, nista pa morala mimo odločitve, ki je v začetku ko-

šarkarske sezone privedla do snovanja dveh ločenih ekip under 20 ter zamrznitve odnosov med vodstvi Brega in Jadrana.

Klemen Kladnik (Breg): »Zame je absolutno prav, da se taki derbiji igrajo, poznam sporazume in nesporezume društev, ampak snovati super ekipe na račun drugih še ni obrodilo sadov. Fantje so sicer bili tudi malo napeti, tako da je bilo jih treba občasn timeriti, saj je normalno, da občutijo take tekme. Napak je bilo polno pri obeh moštvi. Pri obeh pa se jasno kaže, da je nekaj fantov, ki bi lahko igralo resno košarko in pri tem moramo tudi vztrajati. Danes smo bili mi malo bolj srečni in na koncu zaslužno zmagali, čeprav je Jadran dokazal dobro tehniko.«

Andrea Mura (Jadran): »Breg je bil boljši od nas predvsem v skoku, v napadu pa smo mi igrali preveč kaotično. Malo preveč naivnosti iz naše strani je res bilo. Preveč smo tudi 'forsirali'. Večkrat smo igrali do-

več fotografij na facebooku

bro obrambo, a so nas kaznovali skoki. Drugače sam nisem preveč občutil tega srečanja (derbija), ker je bilo že v izhodišču poraz za našo košarkarsko gibanje. Malo nas je. Če pa nastopamo ločeno, je še bolj klavrno. Vsekakor je treba košarkarjem Brega priznati zmago, saj so igrali veliko bolj zagrizeno.« (mar)

DAVID JERCOG Brežan k Slogi (Tabor) preko Bora

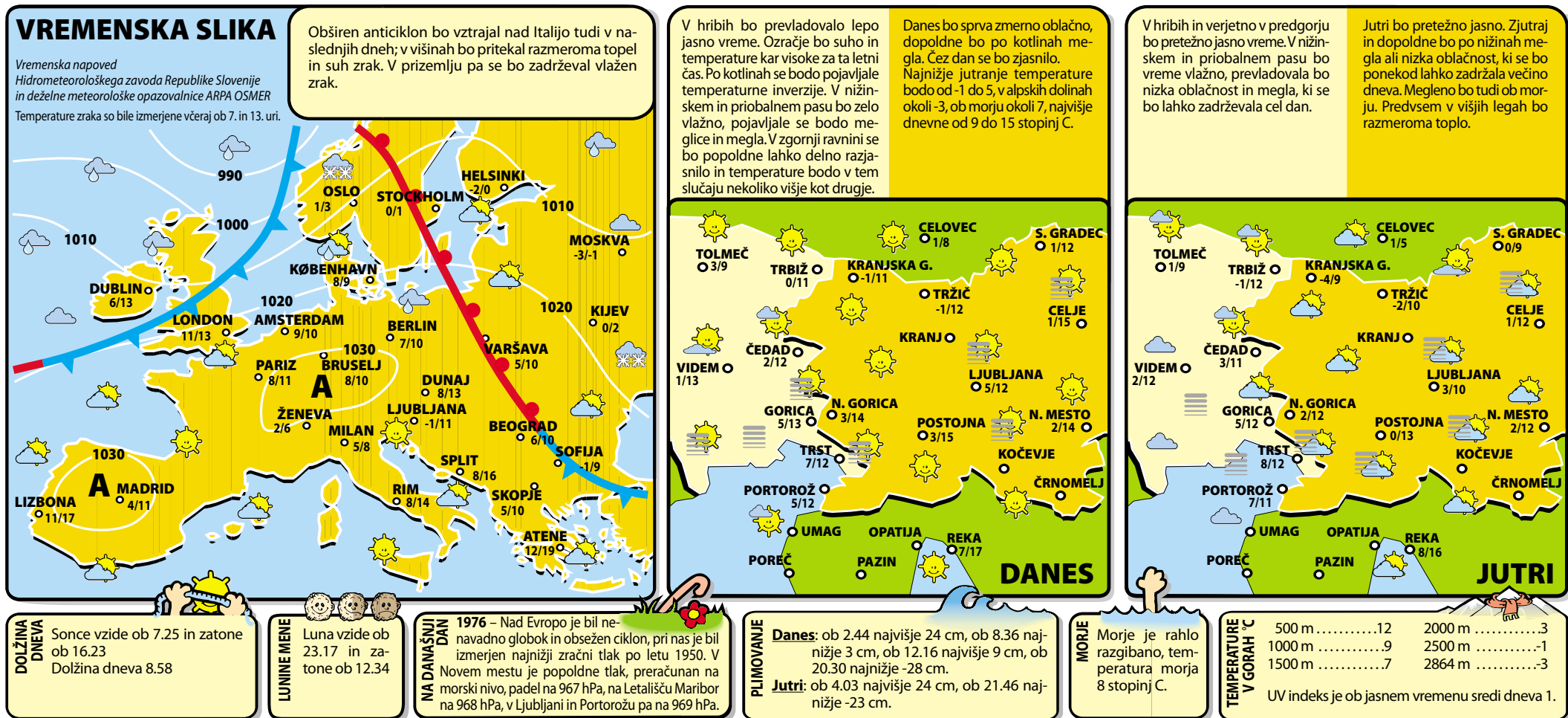
David Jercog (letnik 1971) je pri Slogi Tabor pravi »factotum«. »Morda pretirano. Vsako društvo ima podobne ljudi, ki skrbijo za več stvari,« je pojasnil Brežan, ki je na kratko opisal svojo pot od Doline oziroma Milj do Opčin ter Repna. »Kot otrok sem živel v Miljah, čeprav sem Dolinčan. Do nižje srednje šole sem igral košarko pri Bregu. Nato pa me je profesor Giani Furlanič privabil k odbojki k Boru. Po nekaj letih sem se vrnil k domačemu Bregu, toda vedno kot odbojkar. Takrat smo se združili s Slogo in pot me je popeljala na Kras,« se spominja Jercog, ki je pri Slogi Tabor spremljevalec članske ekipe v državni B2-ligi. Pa tudi podpredsednik. »Spremljam pa tudi druge ekipe: moški C-ligi, ženski C-ligi in prvi ženski diviziji. Z moštvo Sloga Tabor v B2-ligi sodelujem tudi na treningih. Če je potrebno, skočim tudi na igrišče in pomagam kot podajalec. Ko sem še bil aktiven odbojkar, sem namreč igral v teh vlogi,« je še povedal David, ki je trenutno brezposeln.

»Pomoč pri društvu mi vzame kar nekaj časa. Vsak dan se nekaj dogaja in skoraj vsak dan sem prisoten v repenski ali openski telovadnici. Sloga Tabor upravlja repensko občinsko telovadnico, tako da je treba tam marsikaj storiti,« pravi Jercog, ki v prostem času, čeprav ga ni veliko na pretek, se včasih rad zapelje z gorskim kolesom. »Ta je tudi edina oblika rekreacije, ki si jo še privoščim. Še do pred kratkim sem rad hodil tudi v gore.«

Jercog je navdušen z letošnjo ekipo Sloga Tabor v B2-ligi. »Imamo nekaj res odličnih odbojkarjev, ki so še do pred kratkim igrali v A1-ligi. In primis Francesco Biribanti. Pa tudi trener Gregor Jerončič in Rigonat. Veseli pa me, da so letos napredovali tudi vsi ostali odbojkarji. Še posebno igrata odlično Vasilij Kante in David Cettolo. Res lepo ju je gledati,« je ocenil Jercog, ki bo v petek odpotoval na gostovanje v Bassano, kjer se bosta spopadli prvouvrščeni ekipi v skupini C državne B2-lige.

prej do novice

www.primorski.eu

Strmoglavil zaradi računalniške napake

DŽAKARTA - Indonezijsko letalo družbe AirAsia, ki je decembra lani strmoglavilo v Javansko morje s 162 ljudmi na krogu, se je ponesrečilo zaradi tehnične napake. Preiskovalci so ugotovili, da je bil poškodovan sistem, ki pomaga pri premikanju krmila. Pilota sta dobila več opozoril o napaki, zaradi česar sta se odločila, da resetirata sistem, kar pa je izklopilo avtopilota, pilota pa zatem nista uspela znova vzpostaviti nadzora nad airbusom A320-200, ki je na koncu zaradi prenizke hitrosti strmoglavil v morje. Letalo AirAsia je strmoglavilo 28. decembra lani v nevihtnem vremenu med letom iz indonezijskega mesta Surabaya v Singapur.

V ZDA vse več nakupov prek interneta

NEW YORK - Ameriško podjetje Adobe ocenjuje, da so na t. i. spletni ponedeljek (cyber monday) v ZDA letos prodali za najmanj 12 odstotkov več blaga kot lani. Skupni znesek je dosegel okoli tri milijarde dolarjev. Vse več potrošnikov se za nakupe odloča prek interneta, ker ni gneče, stvari pa pridejo domov prek pošte in sorodnih podjetij. Dan po prazniku, dnevu zahvalnosti, so potrošniki po trgovinah, ki so jih fizično obiskali, letos porabili 10,4 milijarde dolarjev, kar je za 1,2 milijarde manj kot lani. Po podatkih Adobe je več kot polovica prometa oz. zanimanja šlo prek mobilnih spletnih naprav, čeprav se je prek njih kupilo le 32 odstotkov vsega prodanega po internetu.

NEW YORK - Woody Allen slavil 80 let

Melanhoničen, zavrt, poln dvomov, zabaven, kreativen!

NEW YORK - V New Yorku rojeni filmski ustvarjalec Woody Allen je včeraj slavil 80 let. Kot režiser se podpisuje pod okoli 50 filmov, ki jih zaznamujejo nenavadnosti in nevrotičnost. V petdesetih letih delovanja v filmskem svetu, tudi kot igralec in scenarist, je s svojimi deli poskrbel tako za trpke razmisleke o vsakdanu kot tudi za salve smeha.

Allenovo življenje bi bilo z lahko samo po sebi film, in to ne vselej zabaven. Priljubljeni filmar je posebej klišé newyorškega juda - kreativni intelektualci nizke rasti, poln dvomov in melanhoničen do točke, ki meji na depresijo.

Skozi svojo kariero je igral več ali manj enako vlogo ljubeznive zgube, ki ji ni pomoči, a se kljub temu v življenju na vso moč trudi najti pravo pot.

Allan Stewart Konigsberg se je na včerajšnji dan leta 1935 rodil v Brooklynu v judovski družini. Doma so prednostno govorili jidiš in malo nemščine. »Moja mati je vselej dejala, da sem bil vse do petega leta zelo veder otrok, nato pa sem postal mrk,« je Allen nekoč izjavil v zanj značilnem ironičnem slogu.

V mladosti je sledil trendom, ki so jim bili potrjeni intelektualci tistega časa in je med drugim obiskoval psihanalitiko. Trpel je za klastrofobijo in za agorofobijo, kombinacijo strahov, ki so mu oteževali soočanje z vsakdanom. Toda v filmih je Allen odkril zdravilo za svoje težave.

Filmi so mu predstavljali diverzijo, saj se mu je zdelo prijetneje biti obsejen s tem, kako se bo njegov junak rešil iz težav, kot razmišljati o tem, kako bi to storil sam.

Že za časa šolanja je pisal satirične prispevke za razne časopise, kasneje pa za televizijo in priznane komi-

Woody Allen znan tudi kot velik ljubitelj žensk

ANSA

ke, kot je bil Bob Hope. Pri 30 letih je obveljal za enega najbolj priznanih komedijantov v ZDA.

Allen je znan tudi kot ljubitelj žensk. Medijsko je najbolj odmevala njegova zveza z Mio Farrow, s katero je prijateljeval med letoma 1980 in 1992. Partnerja sta posvojila najprej dečka in deklico, leta 1987 pa se jima je rodil biološki sin Satchel. Farrowova je imela še nekaj posvojencev, med njimi tudi ko-rejsko siroto Soon-Yi.

Prav slednja je bila v ospredju dramskega razpleta zveze med Allenom in Farrowovo, ki bi si ga težko zamislili celo v njegovem filmu. Režiser se je namreč v pastorko zaljubil, se z njo poročil ter posvojil dve hčeri. Vse to se je dogajalo v času, ko je bil Allen kot režiser v vzponu zaradi kulturnih filmov, kot so Annie Hall,

Manhattan ter Hana in njene sestre. Mnogi njegovega dejanja niso odobraval, Farrowova ga je celo obtožila spolnega nadlegovanja, a so bile obtožbe ovržene.

Allen se je vselej znal na novo postaviti na noge. ZDA je zapustil za Evropo in posnel uspešne filme v Barceloni, Londonu in Parizu. Za svoje filme je bil nagrajen s štirimi oskarji, pri skorajda 80 letih pa se je odločil, da bo za Amazon posnel svojo prvo televizijsko serijo z naslovom Untitled Woody Allen Project.

Glede na častljivo starost, so Allen že vprašali, ali se boji smrti. Odgovoril je z znano repliko: »Smrti se ne bojim, želim si le biti tam, ko bo prišla.« Prav tako je znan njegov odnos do nesmrtnosti: »Ne želim si večno živeti v srcih svojih so-državljanov, želim si še naprej živeti v svojem stanovanju.« (STA)

fotoutrip '15

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Italijansko-slovenska dvojezičnost v središču Neaplja

MK

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme
6.45 Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.25** Sanremo Giovani **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi

21.20 Film: **Limbo** (dram.) **23.25** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.20** Nad.: Il tocco di un angelo **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Il più grande pasticciere **23.40** Generazioni

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

13.00 Switched at Birth **13.50** Sabrina, vita da strega **14.40** Stargate Atlantis **15.25** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.30** Andromeda **16.15** Star Trek: Enterprise **17.00** Novice **17.05** Xena **17.50** Star Crossed **18.35** Doctor Who **19.30** Supernatural **20.15** Ghost Whisperer

21.10 Film: **Ip Man** (akc.) **23.05** Trono di spade

RAIS

14.20 La Terra vista dal cielo **15.15** Wild Mediooriente **16.10** Film: La signora senza camelie (dram.) **18.00** Scaramouche Scaramouche **18.05** Novice **18.10** 20.45 Passepartout **18.40** This is Opera **19.40** I buongustai dell'arte **21.15** Riccarda Muti – Prove d'orchestra **23.55** Lo stato dell'arte

RAI MOVIE

14.00 Film: Trust (triler, '10, i. C. Owen)
15.50 Film: Affetti & dispetti (dram.) **17.30** Novice **17.35** Film: Attacco a Leningrado

SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (1. decembra 2015)

Vodoravno: samaritan, oborina, orogeneza, Balaton, laž, Narita, likar, Loredana, Ilie, Elio, Pina, Ati, akontacija, Mara, emocija, ikt, Aas, alimenti, inačica, Kon, Lear, J.D., Iri, Anči, L.N., Sain, car, osivelost, jedilo, O.Č., Silva, Ato, A.D.; **na sliki:** Loredana Prinčič.

(zgod., Ru., '09) **19.30** Film: Assassinio sul Tevere (det., It., '79)

21.15 Film: **Il matrimonio che vorrei** (kom., '12, i. M. Streep, T. Lee Jones, S. Carell) **23.15** Movie.Mag **23.45** Film: Chloe – Tra seduzione e inganno (triler, '09, i. J. Moore, A. Seyfried, L. Neeson)

RAI PREMIUM

11.20 Nad.: Un posto al sole **12.20** Nad.: Linda e il brigadiere **13.05** Nad.: Paura di amare **14.00** Serija: Last Cop – L'ultimo sbirro **14.50** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.55** Serija: Impazienti **15.10** Serija: Un medico in famiglia **17.00** Nad.: Valeria **17.45** Novice **17.50** Nad.: Legami **18.35** Nad.: La signora in rosa **19.25** Nad.: Terra Nostra **20.15** Nad.: Il restauratore **21.20** La Bella Otero **22.55** Mister Premium

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.35** Film: I cannoni di San Sebastian (western, '68) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: Dio perdona... io no! (western, '67, i. T. Hill, B. Spencer) **23.40** Film: Ciccio perdona... io no! (western, '68)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.00** Grande fratello – Day Time **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invadenza **21.10** Nad.: Senza identità **23.30** Matrix

ITALIA1

6.40 Risanke in otroške oddaje **8.15** Serija: Hart of Dixie **10.10** Serija: Royal Pains **12.05** Cotto e mangiato – Il menù del giorno **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.05** Šport **13.45** Grande Fratello **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.30** Nan.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.55** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nan.: La vita secondo Jim **17.45** Nan.: Mike & Molly **18.10** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Colorado

IRIS

13.15 Film: Supercolpo da 7 miliardi (pust., It., '66) **15.15** Film: Nudo di donna (kom., It., '81, i. N. Manfredi) **17.20** Film: Il ladro (det., '56, r. A. Hitchcock, i. H. Fonda) **19.20** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **20.55** Io l'ho visto **21.00** Film: Midnight in Paris (rom., '11, r. W. Allen, i. O. Wilson, R. McAdams) **22.50** Film: Match Point (dram., '05, r. W. Allen, i. S. Johansson)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.20** Serija: Benjamin Lebel – Delitti D.O.C. **18.20** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** La gabbia

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.30** 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** 15.20 I menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **16.15** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **21.10** Film: Inserzione pericolosa (dram., '92, i. B. Fonda) **23.10** Film: Swimming Pool (triler)

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** 12.40 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **12.30** Italia economia e meteo **13.00** 20.00 Dodici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.15** Happy Hour **21.00** Azzurro Italia **23.30** Roma InConTra

LAEFFE

11.30 13.25, 20.00, 23.55 Il cuoco vagabondo **12.30** Bourdain: Cucine segrete **14.30** 18.40 Il re dello street food **15.30** David Rocco: Dolce vita **16.35** Jamie: Menù in 15 minuti **19.50** Novice **21.05** 22.55 Fischia il vento

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Nuova Zelanda **16.15** Fratelli in affari **17.15** Buying & Selling **18.15** Love It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Affari in grande **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: Il mistero dei teschi di cristallo (zf)

DMAX

12.30 18.35 Affare fatto! **13.20** Storage Wars Canada **14.10** Cacciatori di tesori **15.05** Nudi e crudi **15.55** Turtleman **16.50** 20.20 Affari a quattro ruote **17.45** Come è fatto **19.30** 23.45 Incidenti di percorso **21.10** Come è fatto il cibo **22.00** X Machines **22.55** ...Fuoco!

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **11.45** Umetni raj **12.15** Nan.: Peta hiša na levi **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Intervju **14.20** Glasnik **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** Kviz: Male sive celice **16.25** 0.00 Profil **17.30** Turbulenca **17.55** Novice **18.00** Infodrom **18.10** Risanke in otroške serije **19.30** Slovenska kronika

20.05 Film: **Moj teden z Marilyn** (dram., '11, i. M. Williams) **21.40** Kino fokus **22.00** Odmevi **23.05** Nad.: Vzhodnoberlinska saga

SLOVENIJA2

7.00 Risanke in otroške odd. **8.20** Zgodbe iz školjke **9.15** 0.35 Točka **10.30** 10 domačih **11.05** Halo TV **12.05** Dobro jutro **14.15** Vikend paket **15.30** Dober dan **16.25** 18.45 Plavanje: EP v kratkih bazenih, prenos **17.10** Biatlon: SP, posamična tekma (m), prenos **19.50** Žrebanje Lota **20.00** City Folk – Obrazi mest **20.30** Dok. film: Nekoč je bil ledenik **21.00** Čas za Manco Košir **21.50** Na utrip srca **22.45** Samospevi na poezijo Franceta Prešerna **23.00** Odd.: Bleščica **23.35** Aritmija

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Meridiani **15.30** Dok.: Šport brez meja **16.00** Potopisi **16.25** Boben **17.05** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.10, 23.55 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Alpe Jadran **20.30** Webolution **21.00** Dok.: Hrup **22.25** City Folk **22.55** Najlepše besede **23.35** Dok. odd.: K2

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **7.50** 9.35, 10.50, 12.05 TV prodaja **8.05** 17.20 Nad.: Opuščanje ljubezni **9.50** Sanjski moški **11.05** Nad.: Grehi preteklosti **12.20** 20.00 Gostilna išče šefa **13.50** Preverjeno **14.55** Nad.: Plamen v očeh **16.00** Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 22.30 Novice in vreme **21.30** Nad.: Usodno vino **23.00** Serija: Kosti **23.55** Serija: Na kraju zločina – Miami

KANAL A

7.00 18.00 Svet **7.55** Risanke in otroške oddaje **8.50** 12.55 Serija: Odbita rodbina **9.15**

IRIS

Sreda, 2. decembra
Iris, ob 21.05

Midnight in Paris

ZDA 2011

Režija: Woody Allen

Igrajo: Marion Cotillard, Kathy Bates, Adrien Brody, Michael Sheen, Owen Wilson in Carla Bruni

Jil je z zaročenko Ines in njenimi starši na počitnicah v Parizu. V francosko prestolnico se je podal, ker rabi novega navdih. Gil je namreč zelo uspešen hollywoodski scenarist, ki pa se je nekoliko naveličal pisanja za filme in si želi postati dober pisatelj: prav v Parizu bi rad napisal prvi roman. Ines in ostali ga pri novem načrtu ne stimulirajo ker pravijo, da je delo scenarista plačano bistveno boljše kot tisto pisatelja.

Tako se Jil znajde na nočnem romantičnem sprehodu po Parizu. Pobere ga avto, ki ga naenkrat popelje devetdeset let nazaj v čas pariške zlate dobe, ko so tam živeli Picasso, Dalí, Fitzgerald, Hemingway in T. S. Elliot, ki jih seveda Jil v pariški noči sreča in jih spozna ...

VREDNO OGLEDA

Serija: Mrhi za šankom **9.40** 13.55 Nad.: Opravljivka **10.30** 11.40, 13.25 Tv prodaja **10.45** Nan.: Naša mala klinika **11.55** Serija: Lepo je biti sosed **15.00** Pazi, kamera! **15.50** Nogomet: Prva liga Telekom Slovenije, Zavrč – Olimpija Ljubljana **18.55** Serija: Kar bo, pa bo **20.00** Film: Misija: Nemogoče – Protokol duh (akc., '11, i. T. Cruise) **22.35** Film: Povratni ogenj (akc., '91, i. K. Russell)

PLANET TV

12.00 Tv prodaja **12.30** Nad.: Sulejman Veličastni **13.35** Nan.: Talenti v belem **14.35** 23.35 Serija: Škorpjon **15.35** 21.25 Kmetija: Nov začetek **16.45** 20.00 Nad.: Ena žlahtna štorija **17.50** Nad.: Esperanza **19.00** 21.05 Danes **19.25** Planet Debate **19.50** Vreme in šport **22.35** Bognedaj, da bi crknu televizor

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena: Dolga pot – Begunske zgodbe otrok v prvi svetovni vojni (piše Vili Prinčič); 11.00 Studio D; 11.15 Iz domačega lonca prijetno diši (pripravlja Marija Merljak); 12.15 Živali se oglašajo (pripravlja dr. Damijana Ota); 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Slovenska Talija v Italiji; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Arto Paasilinna: Zajčje leto – 8. nad., sledi Music box; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditev; 10.00 Živalski blues; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Glasbeni gost; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešet; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio Live; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 14.45 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 20.30 I divergenti; 13.00, 20.00 Commento in studio; 13.33 Ora musica; 14.00 Playlist; 14.35, 18.00 Glasba; 15.00 Souvenir d'Italy; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 22.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 Classicamente/Liricamente; 23.30 Sonoramente classici; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,
št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje

Dež, veter, sneg...
vsako jutro
sem pred vašim
pragom.

TO NI...
KAR TAKO!

Primorski dnevnik je edini časopis, ki brezplačno že zgodaj zjutraj prihaja na vaš dom. Tudi za leto 2016 ostaja naročnina nanj tako kot letos **230€**. Plačati jo je treba do 31.1.2016 in vsak izvod vas bo tako stal le **0,76 evra**.

Ob 70-letnici dnevnika vsem naročnikom poklanjamo **dragoceno darilo: zbornik "Primorski dnevnik - Okno v svet Slovencev v Italiji"**, ki prinaša bogat pregled dolgoletne dejavnosti dnevnika, ljudi, ki so ga ustvarjali in skupnosti, kateri je namenjen.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika nudimo **brezplačen dostop do spletne verzije časopisa**. Ob tem lahko brezplačno objavljajo male oglase in čestitke brez okvirja. Če se naročite takoj, boste Primorski dnevnik **do konca letošnjega leta na dom prejeli brezplačno**.

informacije: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

